

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิทยานิพนธ์

ของ

วิภาวรรณ รันชิตโคตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

กันยายน 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิทยานิพนธ์

ของ

วิภาวรรณ รันชิตโคตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

กันยายน 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPING COOPERATIVE LEARNING ACTIVITIES USING THE CIRC
TECHNIQUE INTEGRATED WITH MIND MAPPING TO STRENGTHEN
READING COMPREHENSION AND SUMMARY WRITING
FOR PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS

BY
WIPAWAN RUNCHITKHOT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Research of Curriculum and Instruction
at Sakon Nakhon Rajabhat University

September 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาชีพชั้นสูงหลักสูตรและการสอน

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ วิภาวรรณ รันชิดโคตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ดร.พจมาน ชำนาญกิจ) (รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ กุลไพบุตร) แต่งตั้งเพิ่มเติม (รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ว่าที่ ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ดร.พจมาน ชำนาญกิจ)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 22 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้น จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ดร.ปฐพีกร น้อยนันท กรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นางหทัยกาญจน์ นามนิธย์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อาจารย์อาจียา หลิมกุล ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย นางสาวจิตรลดา ทองอั้งตั้ง ครูโรงเรียนหนองผือเทพนิมิต และนางสาวนันทน์ สมเดช ครูโรงเรียนนาแก้วพิทยาคม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้วิจัย

ขอขอบคุณ นางสาวพิมพ์พรณ สายประศาสน์ ครูชำนาญการพิเศษ รักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง และคณะครูโรงเรียน บ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง ที่ให้กำลังใจและช่วยตรวจสอบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ คอยช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดูสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาในครั้งนี้ รวมทั้ง ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

วิภาวรรณ รันชิตโคตร

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้วิจัย	วิภาวรรณ รันชิตโคตร
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์
ปริญญา	ค.ม. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 11 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 78.14/79.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69)

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แผนผังความคิด การอ่านจับใจความ การเขียนสรุปความ

TITLE	Developing Cooperative Learning Activities using the CIRC Technique Integrated with Mind Mapping to Strengthen Reading Comprehension and Summary Writing for Prathomsuksa 5 Students
AUTHOR	Wipawan Runchitkhot
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Sumran Gumjudpai Assoc. Prof. Dr. Jinda Lapho
DEGREE	M.Ed. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop cooperative learning activities using CIRC technique with mind mapping to enhance reading comprehension and summary writing for Prathomsuksa 5 students to meet the efficiency criteria of 75/75, 2) compare students' reading comprehension abilities before and after the intervention, 3) compare students' summary writing abilities before and after the intervention and, 4) examine students' satisfaction with the developed learning activities. The sample, obtained through cluster random sampling, consisted of 11 students in the second semester of the 2024 academic year at Ban Pan Samakkhi Rat Bamrung School. The research instruments were 1) cooperative lesson plans using the CIRC technique with mind mapping, 2) a reading comprehension ability test, 3) a summary writing ability test, and 4) a form assessing student satisfaction with the developed learning activities. Statistics used in data analysis included percentage, mean, standard deviation, and Dependent Samples t-test.

The findings were as follows:

1. The efficiency of the developed learning activities was 78.14/79.98, which was higher than the specified criteria of 75/75.
2. The students' reading comprehension abilities after the intervention were higher than those before the intervention at the .01 level of significance.

3. The students' summary writing abilities after the intervention were higher than those before the intervention at the .01 level of significance.

4. The students' satisfaction with the developed learning activities was at the highest level ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69).

Keywords: Cooperative Learning CIRC Technique, Mind Mapping, Reading Comprehension, Summary Writing

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	15
วิสัยทัศน์	15
หลักการ	15
จุดหมาย	16
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย	17
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	17
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	18
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2562) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	18
วิสัยทัศน์	19
หลักการ	19
จุดหมาย	19
มาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	24
โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	25
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	31
ความหมายของการอ่านจับใจความ	31
ความสำคัญของการอ่านจับใจความ	33
จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ	34
ประเภทของการอ่านจับใจความ	35
ขั้นตอนของการอ่านจับใจความ	36
ทักษะในการอ่านจับใจความ	39
การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ	42
ความสามารถในการเขียนสรุปความ	43
ความหมายของการเขียนสรุปความ	44
ความสำคัญของการเขียนสรุปความ	44
ขั้นตอนของการเขียนสรุปความ	47
การสอนและพัฒนาทักษะการเขียนสรุปความ	49
การวัดและประเมินผลการเขียนสรุปความ	50
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	55
ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	55
แนวคิดและทฤษฎีของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC	56
องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC	57
ขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	60
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	69
การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด	70
ความเป็นมาของแผนผังความคิด	70
ความหมายของแผนผังความคิด	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักการวางแผนผังความคิด	72
รูปแบบของแผนผังความคิด	72
วิธีการเขียนและข้อเสนอแนะในการเขียนแผนผังความคิด	75
แผนการจัดการเรียนรู้	77
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	77
ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้	78
ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	80
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	83
ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	86
การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้	87
ประสิทธิภาพของเครื่องมือ	89
ความหมายของประสิทธิภาพ	89
การหาประสิทธิภาพของสื่อ	89
การทดลองหาประสิทธิภาพ	91
ความพึงพอใจ	92
ความหมายของความพึงพอใจ	92
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	93
องค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจ	95
การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้	96
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	98
งานวิจัยในประเทศ	98
งานวิจัยต่างประเทศ	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	105
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	105
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	106
วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	123
การวิเคราะห์ข้อมูล	124
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	125
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	133
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	133
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	134
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	134
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	147
ความมุ่งหมายของการวิจัย	147
สมมติฐานของการวิจัย	148
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	148
การวิเคราะห์ข้อมูล	149
สรุปผล	150
อภิปรายผล	150
ข้อเสนอแนะ	154
บรรณานุกรม	157

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	169
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือราชการ	171
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	183
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	213
ภาคผนวก ง ผลประเมินคุณภาพเครื่องมืองานวิจัย	273
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	289
ประวัติย่อของผู้วิจัย	295

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	21
2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 160 ชั่วโมง โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	25
3 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง วิชาภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	109
4 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	110
5 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	114
6 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	116
7 เกณฑ์การให้คะแนนการวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ	118
8 รูปแบบการวิจัย One Group Pretest Posttest Design กลุ่มเดียวทดสอบ ก่อนและหลังทดลอง	123
9 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	135

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	136
11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	137
12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด	138
13 ผลแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	275
14 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผัง ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	277
15 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ ก่อนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผัง ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	278
16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ การอ่านจับใจความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	279
17 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดความสามารถการอ่านจับใจความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทดลองใช้	282

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ การอ่านจับใจความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คัดเลือกไว้	283
19 ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด (IOC) ของแบบทดสอบ วัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	284
20 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบ วัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทดลองใช้	285
21 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบ วัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คัดเลือกไว้	285
22 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียน สรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	286
23 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนน ของข้อคำถามรายข้อ (Item-total correlation) ของแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียน สรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	288

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 คะแนนระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียน สรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	291
25 คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียน	292
26 คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความก่อนเรียน และหลังเรียน	293

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
2 แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map)	73
3 แผนผังวงจร (A Circle Map)	73
4 แผนผังใยแมงมุม (Spider Map)	74
5 แผนผังก้างปลา (Fishbone Map)	74
6 แผนผังเปรียบเทียบ (Compare Table Map)	75
7 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map)	75
8 ขั้นเตรียมการ	141
9 ขั้นสอน	142
10 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม	142
11 ขั้นตรวจสอบผลงาน	143
12 ขั้นสรุปและประเมินผล	144

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับถึงความหลากหลายทางภาษา ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสืบเสาะหาความรู้จากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่าจึงควรแก่การเรียนรู้ และร่วมกันอนุรักษ์ไว้ให้อยู่คู่ชาติไทยตลอดกาล

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษาไทย และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย มีความคิดอย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า สามารถอ่านและเขียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษามีกิจกรรมที่หลากหลาย นำไปสู่การอ่าน การคิดและสามารถเขียนสื่อสารได้เป็นอย่างดี และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 62) ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคมได้อย่างสมบูรณ์

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ผู้เรียนจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านเพื่อการเรียนรู้ เข้าใจถึงสาระสำคัญที่อธิบายได้ อันเป็นผลให้เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่าน เพื่อใช้แสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์หรือศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษในเรื่องนั้น ๆ ต่อไป (กิตติชัย พินโน และคณะ, 2554, หน้า 155) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ ว่าเป็นการอ่าน เพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายในการอ่านระดับนี้หรือไม่

ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการอ่าน ความรู้พื้นฐาน ความสามารถทางภาษาและความพร้อมของผู้อ่าน เป็นต้น ผู้อ่านที่ดีจึงควรเตรียมความพร้อมเหล่านี้ก่อนการอ่านทุกครั้ง เมื่อเข้าใจวิธีการและสามารถอ่านจับใจความได้แล้ว สิ่งที่สามารถฝึกฝนควบคู่ไปด้วย คือ การเขียน นั่นคือ การเขียนสรุปความรู้จากสิ่งที่อ่านจับใจความในเรื่องราวต่าง ๆ ได้ เพราะเป็นพฤติกรรม การส่งสารรูปแบบหนึ่งซึ่งถ่ายทอดความรู้ ความคิดความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

การเขียนสรุปความ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่สามารถบ่งบอกถึงความสามารถของนักเรียนเช่นกัน โดยผู้ฟังหรือผู้อ่านจะต้องจับใจความและสรุปใจความสำคัญของเรื่อง และจับประเด็นให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วจดบันทึกจากนั้นจึงสรุปความของเรื่องที่อ่านหรือฟัง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการพัฒนาทักษะความสามารถของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ดังผลงานวิจัยของ ประมัย จิตตะโคตร (2558, หน้า 37-38) การใช้บทความเป็นสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริยา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้บทความเป็นสื่อสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความหลังเรียนที่เรียนโดยใช้บทความเป็นสื่อสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการประเมินการอ่านและเขียนภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2565-2566 ของโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พบว่า ทักษะความสามารถด้านการอ่านคล่อง เขียนคล่อง ทักษะการคิดพื้นฐาน และทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ “ปรับปรุงถึงพอใช้” ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 50 จากข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหา และความต้องการจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการอ่าน การเขียนอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ ดังนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เกิดความรู้ทักษะกระบวนการ ตลอดจนเข้าใจในบทเรียน ครูผู้สอนจึงต้องมีการปรับกลวิธีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติความต้องการของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และเทคนิคที่หลากหลายเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียน (นวลฉวี ไพเรืองโสม, 2558, หน้า 2)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรร่วมมือกันเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน ก่อให้เกิดการส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านจิตใจและสติปัญญาของผู้เรียน มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน โดยการจัดสถานการณ์ และบรรยากาศให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีลักษณะแตกต่างกัน ในด้านสติปัญญาหรือความถนัด และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง มีความรับผิดชอบ ความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน จึงเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ไปพร้อมกันโดยบูรณาการเนื้อหาสาระและวิธีการในการเรียนแบบกลุ่ม รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคม และการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา และอื่น ๆ (ทิตนา แคมมณี, 2553, หน้า 265) นอกจากนี้ยังสามารถใช้ได้ทุกระดับวิชา รวมทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสำหรับการสอนอ่าน และการเขียน จากงานวิจัยพบว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพดังผลงานของ สุทธา ละมุล (2558, หน้า 59-60) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 89.19/88.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดจนวิธีที่สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านและเขียนได้นั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดวิธีการใช้แผนผังความคิดหรือกรอบมโนทัศน์ (Mind Mapping) ดังที่มีผู้เสนอแนะไว้ คือ สมนึก ธาตุทอง (2554, หน้า 369) กล่าวว่า แผนผังความคิดเป็นการจัดระบบความคิด โดยเรียบเรียง ร้อยรัด แล้วทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ ได้ชัดเจนเป็นการช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดต่าง ๆ มากมาย นอกจากนี้ โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2547, หน้า 25) ได้ระบุไว้ว่าเป็นกรอบความคิดหรือผังความคิดที่เรียกว่า Mind Map หรือผังใยแมงมุม (Web) เป็นรูปแบบการนำเสนอที่ต้องการให้ผู้เรียนนำเสนอความคิด และความรู้ของตนโดยการถ่ายโอนจากสิ่งที่อยู่ในสมอง อยู่ในความคิดคำนึง มานำเสนอให้ผู้อื่นทราบ เป็นการสื่อความแบบหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการเสนอความคิด ความรู้ต่าง ๆ (ณัฐราพร จันลาวงค์, 2563, หน้า 98-109) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิง

สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.07/88.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อที่จะพัฒนาให้นักเรียนนั้นมีความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยผู้วิจัยได้ออกแบบกำหนดการขั้นตอนและวิธีการแก้ปัญหาในรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสะท้อนผลการเรียนรู้ ซึ่งผลที่ได้จะเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 หรือไม่
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร
3. ความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ได้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ในหน่วยการเรียนรู้ ระดับชั้น และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายนาแก้วบ้านแป้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนาแก้วพิทยาคม โรงเรียนบ้านกลางนาเดื่อ โรงเรียนบ้านนาเดื่อ โรงเรียนหนองผือเทพนิมิต โรงเรียนหนองกระบอราษฎร์อุทิศวิทยา โรงเรียนโคกแก้ว โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร โรงเรียนโพนบกผดุงศาสตร์ โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง โรงเรียนบ้านน้ำพุครูราษฎร์สงเคราะห์ โรงเรียนท่าศาลาราษฎร์วิทยา จำนวนห้องเรียน 11 ห้อง ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 190 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 11 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 รวมเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 7 เรื่อง จำนวน 16 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

3.1 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากบทร้อยกรอง
เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง

3.2 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากบทความ
เรื่อง การออกกำลังกาย

3.3 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากนิทาน
เรื่อง มดงามกับจิ้งจอก

3.4 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากสารคดี
เรื่อง เรือนไทย

3.5 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากวรรณคดี
เรื่อง กระเช้าสีดา

3.6 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากวรรณกรรม
เรื่อง จันทโครพ

3.7 การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากข่าว
เรื่อง คนมั่งกายนำขยะมาทิ้งเกลื่อนริมถนน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น ดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

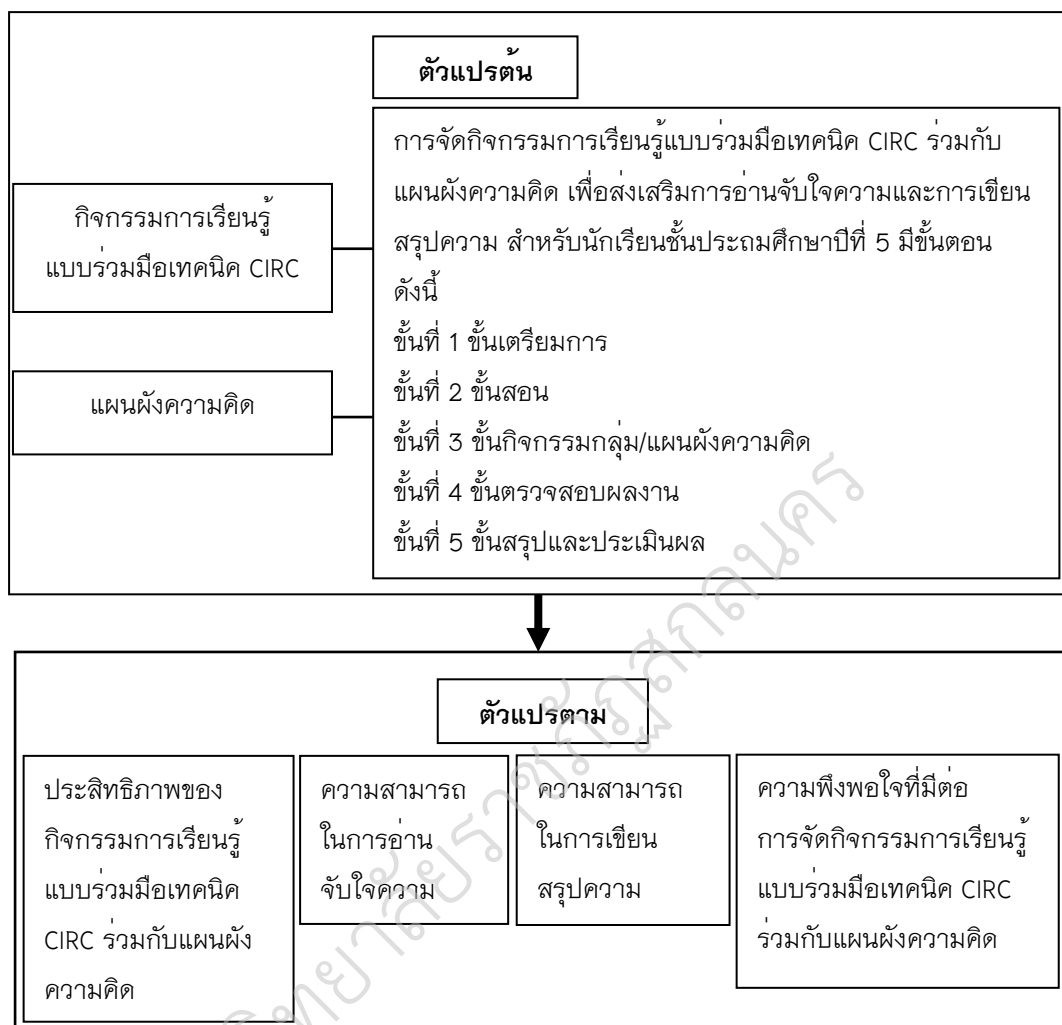
4.2.2 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

4.2.3 ความสามารถในการเขียนสรุปความ

4.2.4 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้าง
การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ผู้วิจัยได้กำหนด
กรอบแนวคิดของการวิจัย ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หมายถึง วิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนไปพร้อมกับเน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยแต่ละความสามารถสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มชัดเจน เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี เพราะนักเรียนภายในกลุ่มได้ช่วยเหลือกันทำงานกลุ่มจนประสบความสำเร็จก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

2. แผนผังความคิด (Mind Mapping) หมายถึง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน ระดมพลังสมองและมีอิสระทางความคิดผ่านรูปแบบของแผนผังความคิดในหลายลักษณะ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทุกส่วนของความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอด รองลงไปหรือเป็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้เข้าใจต่อความเข้าใจในการเรียนและเพิ่มความคงทนในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ขึ้นเอง รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยการติดตาม หาเหตุผล เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน ตามความสามารถ กิจกรรมมีการปฏิบัติเป็นกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ จะครอบคลุมถึงการอ่านและการเขียน โดยร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่าน จับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีขั้นตอน การจัดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการเป็นขั้นตอนที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การทบทวนความรู้ เป็นต้น โดยใช้สื่อประกอบตามความเหมาะสม ของเนื้อหา ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ ทำความตกลงเรื่องการทำงานกลุ่มแก่นักเรียน และแบ่งกลุ่มนักเรียนแต่ละตามระดับความสามารถ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากเรื่องที่อ่าน โดยแสดงบัตรคำศัพท์ และให้นักเรียนภายในกลุ่มจับคู่กันตรวจสอบความสามารถอ่านออกเสียง คำศัพท์ใหม่และอ่านออกเสียงเรื่องที่อ่าน โดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์ประเมินการอ่าน จากนั้นจัดทีมใหม่โดยมีนักเรียนกลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 2 คน และกลุ่มอ่อน 1 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเรื่องที่กำหนดให้ สมาชิกในกลุ่มตรวจสอบความผิดพลาด ในการอ่านและช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยอ่านจับใจความจากประเด็นที่สำคัญของเรื่องและเขียน สรุปความ เมื่อได้ข้อยุติภายในกลุ่มแล้วนำมาเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากนั้นร่วมกันตรวจสอบ แก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงาน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานแผนผังความคิด ครูและเพื่อนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น ครูตรวจให้คะแนนผลงานนักเรียน และบันทึกผลการทดสอบของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนนการทำงานกลุ่ม หากทีมใดได้คะแนน 80% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ทีมยอดเยี่ยม” หากทีมใดได้คะแนนตั้งแต่ 70-79% ก็จะได้รับประกาศนียบัตร “ทีมดีเด่น”

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและแนวคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และครูแจ้งผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ผลคะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม ครูกล่าวคำชมเชยและให้รางวัล

4. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด หมายถึง คุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการดำเนินการวิจัยที่มีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เกณฑ์ 75/75 เนื่องจากเนื้อหาในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เป็นเนื้อหาที่เน้นการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้วิจัยปรับตามความเหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง จึงมีความหมาย ดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งหาได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดและใบงาน คิดเป็นร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งหาได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ หลังการเรียนรู้เสร็จสิ้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คิดเป็นร้อยละ 75 ขึ้นไป

5. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ ประโยค สรุปใจความสำคัญ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ โดยวัดจากคะแนนการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 30 ข้อ

6. ความสามารถในการเขียนสรุปความ หมายถึง การเขียนประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่ฟังหรืออ่านให้เด่นชัด โดยใช้ประโยคสั้น ๆ แล้วเรียบเรียงให้เป็นระเบียบเพื่อการสื่อสารที่ตรงประเด็น ชัดเจน ต่อเนื่อง และสละสลวย โดยวัดจากคะแนนการเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 5 ข้อ

7. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติในเชิงบวกของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.1 วิสัยทัศน์
 - 1.2 หลักการ
 - 1.3 จุดหมาย
 - 1.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.5 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 1.6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2562) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 2.1 วิสัยทัศน์
 - 2.2 หลักการ
 - 2.3 จุดหมาย
 - 2.4 มาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 3.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
 - 3.4 ประเภทของการอ่านจับใจความ
 - 3.5 ขั้นตอนของการอ่านจับใจความ

- 3.6 ทักษะในการอ่านจับใจความ
- 3.7 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ
- 4. ความสามารถในการเขียนสรุปความ
 - 4.1 ความหมายของการเขียนสรุปความ
 - 4.2 ความสำคัญของการเขียนสรุปความ
 - 4.3 ขั้นตอนของการเขียนสรุปความ
 - 4.4 การสอนและพัฒนาทักษะการเขียนสรุปความ
 - 4.5 การวัดและประเมินผลการเขียนสรุปความ
- 5. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 5.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 5.2 แนวคิดและทฤษฎีของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 5.3 องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 5.4 ขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 5.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
- 6. การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด
 - 6.1 ความเป็นมาของแผนผังความคิด
 - 6.2 ความหมายของแผนผังความคิด
 - 6.3 หลักการทำแผนผังความคิด
 - 6.4 รูปแบบของแผนผังความคิด
 - 6.5 วิธีการเขียนและข้อเสนอแนะในการเขียนแผนผังความคิด
- 7. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.2 ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.3 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.4 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.5 ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.6 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

8. ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

8.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

8.2 การหาประสิทธิภาพของสื่อ

8.3 การทดลองหาประสิทธิภาพ

9. ความพึงพอใจ

9.1 ความหมายของความพึงพอใจ

9.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

9.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจ

9.4 การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10.1 งานวิจัยในประเทศ

10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีสาระทั่วไป ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1-20)

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา และการประกอบอาชีพโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. หลักการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 1-15) ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีหลักการ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาส ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษา สำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบและ ตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนด เป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่า ของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สารและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนด สารและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและการเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 3.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาของภาษาและรักษาภาษาไทย ไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร ผ่านการถ่ายทอดภาษาทางความคิด ความรู้ความเข้าใจ และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้าง องค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำ กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก จึงกำหนดเป้าหมาย ซึ่งเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2562) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) มีสาระทั่วไปดังนี้ (โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง, 2562, หน้า 4-5)

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพตามมาตรฐานการศึกษา เน้นผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ศิลปะ ดนตรี กีฬา เทคโนโลยี ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตร ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอโพธาราม จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1 ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตาราง 1 (โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง, 2562, หน้า 7-10)

ตาราง 1 มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1	ท 1.1 ป.5/1	● อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ที่ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - อักษรย่อและความหมาย
	2	ท 1.1 ป.5/2	● อธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา	วรรณคดีตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย
	3	ท 1.1 ป.5/3	● อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย	● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	4	ท 1.1 ป.5/4	● แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
	5	ท 1.1 ป.5/5	● วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	
	6	ท 1.1 ป.5/6	● อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและข้อปฏิบัติตาม เช่น - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียน - ขาวสารทางราชการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	7	ท 1.1 ป.5/7	● อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	● อ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8	ท 1.1 ป.5/8	● มีมารยาทในการอ่าน	● มีมารยาทในการอ่าน
	9	ท 2.1 ป.5/1	● คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	● การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	10	ท 2.1 ป.5/2	● เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	● การเขียนสื่อสาร เช่น - คำขวัญ - คำอวยพร - คำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน
	11	ท 2.1 ป.5/3	● เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง และแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน	● การนำแผนภาพ โครงเรื่อง และแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
	12	ท 2.1 ป.5/4	● เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	● การย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย
	13	ท 2.1 ป.5/5	● เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	● การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
	14	ท 2.1 ป.5/6	● เขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา	● การเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น
	15	ท 2.1 ป.5/7	● กรอกรายการต่าง ๆ	● การกรอกรายการต่าง ๆ - ใบฝากเงินและใบถอนเงิน - ธนาณัติ - แบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	16	ท 2.1 ป.5/8	● เขียนเรื่องตามจินตนาการ	● การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
	17	ท 2.1 ป.5/9	● มีมารยาทในการเขียน	● มารยาทในการเขียน
	18	ท 3.1 ป.5/1	● พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึก จากเรื่องที่ฟังและดู	● การจับใจความ และการพุดแสดง ความรู้ ความคิดในเรื่องที่ฟัง และดูจากสื่อต่าง ๆ เช่น
	19	ท 3.1 ป.5/2	● ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟัง4 และดู	- เรื่องเล่า - บทความ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - โฆษณา
	20	ท 3.1 ป.5/3	● วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ฟังและดู อย่างมีเหตุผล	- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ● การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจาก เรื่องที่ฟังและดูในชีวิตประจำวัน
	21	ท 3.1 ป.5/4	● พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และการสนทนา	● การรายงาน เช่น - การพุดลำดับขั้นตอน การปฏิบัติงาน - การพุดลำดับเหตุการณ์
	22	ท 3.1 ป.5/5	● มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	● มารยาทในการฟัง การดู และการพุด
	23	ท 4.1 ป.5/1	● ระบุชนิดและหน้าที่ ของคำในประโยค	● ชนิดของคำ ได้แก่ - คำบุพบท - คำสันธาน - คำอุทาน
	24	ท 4.1 ป.5/2	● จำแนกส่วนประกอบ ของประโยค	● ประโยคและส่วนประกอบ ของประโยค
	25	ท 4.1 ป.5/3	● เปรียบเทียบภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาถิ่น	● ภาษาไทยมาตรฐาน ● ภาษาถิ่น
	26	ท 4.1 ป.5/4	● ใช้คำราชาศัพท์	● คำราชาศัพท์
	27	ท 4.1 ป.5/5	● บอกคำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย	● คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	28	ท 4.1 ป.5/6	● แต่งบทร่ายกรอง	● กาพย์ยานี 11
	29	ท 4.1 ป.5/7	● ใช้สำนวนได้ถูกต้อง	● สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	30	ท 5.1 ป.5/1	● สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	● วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
	31	ท 5.1 ป.5/2	● ระบุมารู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง	
	32	ท 5.1 ป.5/3	● อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม	
	33	ท 5.1 ป.5/4	● ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ
รวม 33 ตัวชี้วัด				

5. คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จากมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เนื้อหาทั้งหมด 16 หน่วยการเรียนรู้ มีการกำหนดคำอธิบายรายวิชา ดังนี้ (โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง, 2562, หน้า 24)

ศึกษาการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง บอกความหมายของคำ ประโยค ข้อความจากเรื่องที่อ่าน การอ่านคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ อักษรนำ ตัวการันต์ อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน การบรรยายและพรรณนา การอ่านข้อความที่มีความหมายโดยนัย การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ การอ่านข้อความจากสื่อต่าง ๆ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม มีมารยาทในการอ่าน การคัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด การเขียนคำขวัญ คำอวยพร คำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด การเขียนย่อความจากสื่อที่หลากหลาย การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

การกรอกแบบรายการต่าง ๆ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การมีมารยาทในการเขียน การจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ และพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู การพูดรายงานลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และตามลำดับเหตุการณ์ บอกและรู้ หน้าที่ของชนิดในภาษาไทย แยกส่วนประกอบของประโยค รู้จักภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น การใช้คำราชาศัพท์ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ การแต่งกายพิธี 11 การใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย การสรุปเนื้อหา บอกความรู้ข้อคิด และอธิบายคุณค่า ของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โดยใช้กระบวนการคิด การฝึกทักษะทางภาษา การปฏิบัติจริง กระบวนการกลุ่ม เพื่อใช้ภาษาได้อย่างสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสร้าง ความสามัคคีสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ

6. โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้กำหนดโครงสร้างรายวิชา สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ท15101 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ (โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง, 2562, หน้า 163)

ตาราง 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 160 ชั่วโมง

โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
1	ฟัง พูด อ่าน เขียน	ท 1.1 ป.5/1 ท 2.1 ป.5/3 ท 2.1 ป.5/1 ท 3.1 ป.5/1 ท 3.1 ป.5/5 ท 5.1 ป.5/1 ท 5.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/3	- การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด - พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกรู้สึกจากการฟังเรื่อง พิกุลทอง - สรุปเรื่องจากอ่านวรรณกรรม เรื่องพิกุลทอง - ระบุนิยามและข้อคิดจาก การอ่านวรรณกรรมเรื่องพิกุลทอง ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	10	5

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
2	ทำนอง เสนาะ ไพเราะ อาชยาน	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/2 ท 1.1 ป.5/3 ท 2.1 ป.5/1 ท 4.1 ป.5/1 ท 5.1 ป.5/1 ท 5.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/3 ท 5.1 ป.5/4	- การอ่านออกเสียงและการบอกความหมาย - คำที่มีตัวการันต์ - ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค - คำนาม - คำสรรพนาม - คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด - สรุปเรื่องจากสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ - ข้อคิดจากการอ่านสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ - อธิบายคุณค่าจากการอ่านสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ - อาชยานจากเรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ - การอธิบายความหมายของบทอาชยาน	10	5
3	การใช้ภาษา เพื่อสื่อสาร	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/2 ท 2.1 ป.5/1 ท 2.1 ป.5/5 ท 2.1 ป.5/7 ท 2.1 ป.5/8 ท 4.1 ป.5/1	- การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา มีคำบุพบทและคำสันธาน - ข้อความที่มีการบรรยายและพรรณนา - คัดและเขียนลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดในการเขียนจดหมาย	18	15
4	นิทาน อ่านสนุก	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/2 ท 2.1 ป.5/3 ท 3.1 ป.5/4 ท 4.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/1	- นิทาน - อักษรนำ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคส่วนประกอบของประโยค - การเขียน การพูดรายงาน (การพูดลำดับเหตุการณ์) - การนำเสนอภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน	14	10

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
5	อ่าน คิด เขียน เรียน นำใช้	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/4 ท 1.1 ป.5/5 ท 2.1 ป.5/2 ท 3.1 ป.5/1 ท 3.1 ป.5/2 ท 4.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/1	- การตอบคำถามจากเรื่อง รวมแรงรวมใจ - การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน - การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ - การวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - การเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน - การพูดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู - การตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู - การจำแนกส่วนประกอบ ของประโยค เพื่อเขียนตอบและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน - การสรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	10	5
6	ฟังอธิบาย หมาย ย่อความ	ท 1.1 ป.5/6 ท 2.1 ป.5/4 ท 1.1 ป.5/9 ท 4.1 ป.5/2	- การอ่านการใช้พจนานุกรม - การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ การอ่านฉลากยา คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ - เขียนย่อความจากนิทาน - เขียนย่อความจากความเรียง วรรณกรรม และวรรณคดีในหนังสือเรียนหรือสื่อต่าง ๆ - ประโยคในการเขียนย่อนิทาน - กลุ่มคำ หรือวลี	9	5

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
7	งดงาม สำนวน	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/2 ท 1.1 ป.5/3 ท 2.1 ป.5/1 ท 2.1 ป.5/2 ท 2.1 ป.5/8 ท 3.1 ป.5/1 ท 3.1 ป.5/3 ท 3.1 ป.5/5 ท 4.1 ป.5/7 ท 5.1 ป.5/4	- อ่านออกเสียงบทร่ายกรอง และบอก คำคล้องจอง คำสัมผัส - คำที่มีความหมายโดยนัย - ความหมายของคำ ประโยค และข้อความ ที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา - อ่าน เขียนและวิเคราะห์สำนวน ที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม - คำขวัญ คำคม - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด - อธิบายเรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน - มีมารยาทในการเขียน - มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	10	5
8	สร้างสรรค์ งานเขียน	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/2 ท 2.1 ป.5/3 ท 2.1 ป.5/6 ท 2.1 ป.5/7 ท 2.1 ป.5/8 ท 4.1 ป.5/1 ท 4.1 ป.5/7	- การอ่านออกเสียงและการบอกความหมาย ของประโยคและข้อความที่มีคำพ้อง (รูป, เสียง) - สรุปความรู้ จากวรรณกรรมเรื่อง สิ่งใดกับ แพะ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - การเขียนเรื่องตามจินตนาการ - การเขียนแสดงความรู้สึก - การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง สิ่งใดกับแพะ - มารยาทในการเขียน	8	5
9	วรรณกรรม คำสอน	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/5 ท 4.1 ป.5/1 ท 4.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/1	- คำอุทาน - คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน - ชนิดของประโยค - ประโยคสามัญ - ส่วนประกอบของประโยค - ประโยค 2 ส่วน - ประโยค 3 ส่วน - การอ่าน การเขียนประกาศ - วรรณคดี “โคลงโลกนิติ”	10	10

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
10	อ่านจับ ใจความ สรุปตามคิด	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/4 ท 1.1 ป.5/5 ท 2.1 ป.5/9 ท 2.1 ป.5/2 ท 3.1 ป.5/1 ท 5.1 ป.5/1 ท 5.1 ป.5/2	- การอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ - ประกอบด้วย - บทร้อยกรอง - สารคดี - นิทาน - บทความ - วรรณคดีในบทเรียน - วรรณกรรมในบทเรียน - ข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	16	10
11	มุ่งลิขิต คิด เหตุผล	ท 1.1 ป.5/4 ท 1.1 ป.5/5 ท 1.1 ป.5/6 ท 2.1 ป.5/1 ท 2.1 ป.5/9 ท 3.1 ป.5/1 ท 3.1 ป.5/3 ท 4.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/4	- การอ่านพระบรมราโชวาท - การอ่านเชิญชวน - คัดพระบรมราโชวาท - การเขียนโฆษณา - การเขียนเชิญชวน - การเขียนโน้มน้าวใจ - การพูดโฆษณา - การพูดเชิญชวน - การพูดโน้มน้าวใจ - การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและ ความรู้สึจากวรรณคดีเรื่องกระเช้าสีดา - การเขียนประโยคในการตอบคำถามเขียน แสดงความคิดเห็น และวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน - ระบุมารู้หรือข้อคิดจากการอ่านวรรณคดี เรื่องกระเช้าสีดาเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง - มารยาทในการเขียน - การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม เช่น - การใช้พจนานุกรม	9	5

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
12	สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	ท 1.1 ป.5/5 ท 2.1 ป.5/3 ท 3.1 ป.5/2 ท 3.1 ป.5/5 ท 4.1 ป.5/7	- อ่านวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต - การอ่านสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - อ่านและแสดงความคิดเห็นจากแผนภูมิแท่งแสดงจำนวนเด็กที่เกิดในเดือน ม.ค.-มิ.ย. ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง - อ่านและอธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนที่ประเทศไทยและตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผล - สรุปความรู้ความคิดจากวรรณกรรมเรื่อง สิงโตกับแพะ และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน - การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนาการเขียนเรื่อง สิงโตกับแพะ - มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด	8	5
13	วจิณัณสำคัญ มาก	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/2 ท 1.1 ป.5/8 ท 2.1 ป.5/2 ท 2.1 ป.5/3 ท 4.1 ป.5/4 ท 5.1 ป.5/3 ท 5.1 ป.5/4	- มะกะโท - คำราชาศัพท์ - บทอาขยานตามความสนใจครั้งบรรทัด - อาขยานตามความสนใจ - การคัดลายมือตัวบรรจง - คำราชาศัพท์ - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน - การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางาน - มารยาทในการอ่าน	9	5
14	ตามรอยเจ้า ฟ้านักอ่าน	ท 1.1 ป.5/1 ท 1.1 ป.5/7 ท 1.1 ป.5/8 ท 2.1 ป.5/8	- นิทานคติธรรมเรื่อง สิงกับจระเข้ - การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ - การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ - การเขียนเรื่องตามจินตนาการ - การพูดรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน	9	5

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก คะแนน
			- การพูดลำดับเหตุการณ์ - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน - มารยาทในการอ่าน - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด		
15	คำประพันธ์ และภาษา ถิ่นไทย	ท 1.1 ป.5/1 ท 2.1 ป.5/1 ท 2.1 ป.5/9 ท 4.1 ป.5/3 ท 4.1 ป.5/5 ท 4.1 ป.5/6 ท 5.1 ป.5/1 ท 5.1 ป.5/2 ท 5.1 ป.5/3 ท 5.1 ป.5/4	- อาขยานบทหลัก วิถีเด็กไทย - คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดอาขยาน บทหลัก วิถีเด็กไทย - การแต่งกาพย์ยานี 11 - มารยาทในการเขียน - ควาพหุพจน์กับพหูพจน์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - ภาษาไทยมาตรฐาน - ภาษาถิ่น - วรรณกรรมท้องถิ่น - วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน - เพลงพื้นบ้าน	9	5
รวมเวลาเรียนตลอดปี				160	
คะแนนระหว่างเรียน				80	
คะแนนวัดผลปลายปี				20	
รวม				100	

ความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ และเป็นทักษะสำหรับนักเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้วิชาอื่น ๆ และเป็นสิ่งจำเป็นมากในการอ่าน เมื่ออ่านแล้วจับใจความสำคัญได้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ ผู้วิจัยจึงนำเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียน เพราะเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมชาย หอมยก (2550, หน้า 40) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่สำคัญสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ เพราะผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจ และจดจำเนื้อความ ความรู้และความคิดที่ผู้เขียนบันทึกไว้ การอ่านจับใจความคือการอ่าน เอาเรื่องนั่นเอง

แววมยุรา เหมือนนิล (2553, หน้า 12-18) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้นและเป็นพื้นฐานสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เป็นการอ่านที่ค้นหาสาระของเนื้อเรื่องที่ศึกษา ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ กับส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบเพื่อขยายเนื้อเรื่องให้ชัดเจนมากขึ้น ในกรณีเรื่องที่อ่านมีย่อหน้าเดียว ในย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้น เป็นส่วนขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ ซึ่งอาจมีได้หลายประเด็น อาจพิจารณา จากทักษะ ดังนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่าน
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุปได้

กิตติชัย พินโน และคณะ (2554, หน้า 155) ได้ให้ความหมาย ของการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เนื้อหา ความรู้ ข้อมูล ความคิด และทรรศนะของผู้เขียน เป็นต้น ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายในการอ่านระดับนี้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ประสิทธิภาพ ในการอ่าน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ความสามารถทางภาษา และความพร้อม ของผู้อ่าน เป็นต้น ผู้อ่านที่ดีจึงควรเตรียมความพร้อมเหล่านี้ก่อนการอ่านทุกครั้ง

คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ศูนย์วิชาบูรณาการ หมดวิชาศึกษาทั่วไป (2556, หน้า 136) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องและบอกได้ว่าส่วนใดเป็นข้อความสำคัญที่ดีหรือเป็นสาระหลัก

ที่ครอบคลุมเนื้อหาในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ซึ่งเรียกว่าใจความหลัก และส่วนอื่น ๆ ที่เป็นเพียงข้อความประกอบหรือเสริมความของข้อความหลักจะเรียกว่าใจความรอง การอ่านโดยแยกข้อความสำคัญที่สุดออกมาเรียกว่าการอ่านจับใจความสำคัญ

กล่าวโดยสรุป การอ่านแบบจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง สามารถตีความหมายของเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของเนื้อที่อ่าน ตลอดจนแนวคิดหรือทัศนคติสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นอย่างใดอย่างหนึ่ง จากนั้นทำความเข้าใจและถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นรับฟังเข้าใจได้

2. ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

ทักษะการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญ เพราะหากมีพื้นฐานที่ดีแล้วสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ดังที่สำนักงานการศึกษาหลายท่านได้เห็นถึงความสำคัญ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (2550, หน้า 206) กล่าวถึง ความสำคัญของการจับใจความสำคัญไว้ ดังนี้

1. เป็นความจำเป็นในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสารต้องจับใจความสำคัญของสารที่รับและส่งได้ การติดต่อสื่อสารจึงจะดำเนินไปได้ด้วยดี

2. ช่วยให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญถูกต้อง เก่งและเร็ว ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 30-31) กล่าวว่า การฝึกอ่านจับใจความเป็นประจำจะส่งผลให้เกิดประโยชน์เฉพาะหน้า ดังนี้

1. ช่วยให้เป็นคนเรียนเก่ง เพราะเมื่ออ่านเก่งแล้วจะเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ดี

2. ช่วยให้ผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

3. ช่วยให้ได้รับความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น

4. ช่วยทำให้เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ

5. ช่วยทำให้เป็นคนที่น่าสนใจ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, หน้า 112) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ มีความสำคัญในการอ่านทุกประเภท และมีกระบวนการเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการอ่าน รวมถึงมีอวัยวะที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ ตา หู ปาก และสมอง

ธนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2555, หน้า 55) กล่าวว่า การอ่าน จับใจความมีความสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน สามารถสรุปใจความและแนวคิดของผู้เขียนได้ การอ่านจับใจความสำคัญนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกชนิด ไม่ว่าจะมีความเข้าใจอย่างไร เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็จะต้องกลับมาอ่านกันใหม่ทำให้เสียเวลา หากอ่านแล้วจับใจความให้ได้ จำไว้หรือบันทึกไว้ได้ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันทีและใช้ได้ยาวนาน

Gbenedio (1986, pp. 46–47) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญของการอ่าน พอสรุปได้ว่า แม้ปัจจุบันนี้การสื่อสารจะมีความก้าวหน้าอย่างสูง มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในการสื่อสารมากมายก็ตาม สิ่งพิมพ์ยังคงมีความสำคัญในระบบติดต่อสื่อสารทั่วโลก ถ้าปราศจากสิ่งพิมพ์หรือตำราต่าง ๆ ก็คงจะไม่เกิดความก้าวหน้าทางการศึกษาหรือเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการที่สำคัญ

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อผู้อ่านมาก เพราะเป็น เครื่องมือสำคัญของนักเรียนและบุคคลทั่วไปในการแสวงหาความรู้ ถ้าผู้อ่านไม่สามารถ จับใจความสำคัญได้จะไม่สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ได้ ฉะนั้นครูผู้สอน ย่อมมีบทบาทสำคัญในการฝึกทักษะการอ่าน และเป็นผู้นำในการใช้ทักษะการอ่าน ด้านการจับใจความ เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

3. จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

กรกานต์ อรรถวรวิทย์ (2541, หน้า 17) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจและจับใจความ ดังนี้

1. เพื่อให้ นักเรียนอ่านและจับใจความสำคัญได้ และไม่ควรรอ่านจากหนังสือทั้งเล่ม ควรมีเวลาอ่านเฉพาะและทำแบบฝึกหัดไปในชั่วโมงนั้นด้วย
2. ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง โดยผ่านการเล่าหรือรายงาน แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ

4. ผีการใช้สายตา
5. อ่านเพื่อให้สรุปหรือย่อความได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับอะไร
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ ทำนายว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะลงเอย

ไปในรูปแบบใด

7. อ่านและทำรายงานย่อได้
8. อ่านเพื่อหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นประกอบ

สรุปได้ว่า จากจุดหมายของการสอนจับใจความดังกล่าว เห็นได้ว่า ส่วนใหญ่เน้นที่การอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง หรือข้อความนั้นได้ ในชีวิตประจำวันมีสิ่งทีนักเรียนจะต้องอ่านเป็นอย่างมาก กว่าที่นักเรียนจะสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องตลอดจนอ่านจับใจความได้ก็สามารถนำแนวคิดเหล่านั้นมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการเรียนและในชีวิตประจำวันได้

4. ประเภทของการอ่านจับใจความ

ประเภทการอ่านจับใจความได้นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา (2551, หน้า 569)

ได้กล่าวถึงประเภทการอ่านจับใจความไว้ว่ามี 2 แบบ คือ

1. การอ่านจับใจความเป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อสำรวจว่าใจความสำคัญของเรื่องนั้นมีลักษณะหรือจุดมุ่งหมายอย่างไร และให้คุณค่าด้วยหรือไม่ วิธีอ่าน คือ การดูส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือเพื่อดูว่าหนังสือเป็นลักษณะใด น่าสนใจหรือไม่ จากนั้นดูหัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อยอย่างคร่าว ๆ เพื่อลำดับเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ว่าจะดำเนินไปสู่จุดปลายทางอย่างไร ดังนั้น สรุปความเห็นได้ว่า หนังสือเล่มนั้นมีลักษณะอย่างไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไรและเรื่องใดน่าสนใจเป็นพิเศษ การอ่านจับใจความรวมเป็นวิธีการที่เรามักใช้ในการเลือกหนังสือวิชาการ หนังสือสารคดีต่าง ๆ ด้วย
2. การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญ ด้วยการจดบันทึกย่อหรือจดจำไว้ในสมอง ใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับ อาจมีหลายลักษณะ อาจเป็นสาระสำคัญของเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจ แนวคิดหรือทัศนะที่เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียนที่ต้องการถ่ายทอด ดังนั้น การอ่านจับใจความสำคัญจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์หรือวิเคราะห์งานเขียนเป็นส่วน ๆ ได้อย่างถี่ถ้วน รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาเรื่องนั้นเป็นพิเศษ

กล่าวโดยสรุปการอ่านจับใจความ มี 2 ประเภท คือ การอ่านจับใจความตามแบบส่วนรวมและการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนั้น ผู้อ่านควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการอ่านจับใจความที่ดีและตรงกับความต้องการต่อไป

5. ขั้นตอนของการอ่านจับใจความ

การอ่านอย่างมีขั้นตอน จะทำให้จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะ เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญ นักการศึกษากล่าวถึงขั้นตอนการอ่านไว้ ดังนี้

สมชาย หอมยก (2550, หน้า 40) กล่าวถึง ลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เริ่มจากชื่อเรื่องแล้วอ่านข้อมูลเบื้องต้นให้รู้เบื้องต้นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร แต่ละหัวข้อหรือย่อหน้าสัมพันธ์กันอย่างไร
2. อ่านเก็บรายละเอียด พิจารณาจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า อาจใช้เครื่องหมายกำกับหรือเน้นข้อความด้วยปากกา
3. เมื่อได้ใจความสำคัญแล้ว แยกแยะข้อความหรือส่วนเสริมใจความสำคัญ เช่น รายละเอียด ตัวอย่างประกอบ ตัวเลข สถิติต่าง ๆ
4. อ่านจบแล้วสามารถบอกได้ว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์ใดเป็นหลัก จุดประสงค์ใดเป็นรอง สารสำคัญของเรื่องคือตอนใด บอกแหล่งที่มาของเรื่องได้
5. จัดบันทึกแล้วนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552, หน้า 83-85) กล่าวถึง การอ่านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในชีวิตของคนเรา เพราะอาจหาได้ทั้งความรู้และความบันเทิง เวลาสำหรับอ่านในใจควรมีมากกว่าอ่านออกเสียง เพราะนำไปใช้ชีวิตประจำวันมากกว่า การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อตัวเอง เพื่อประโยชน์หลายอย่าง เช่น เพื่อฆ่าเวลา เพื่อความบันเทิง เพื่อหาความรู้ จุดหมายปลายทางของการฝึกทักษะ คือ นักเรียนสามารถอ่านหนังสือเข้าใจได้เอง เพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และความบันเทิง ส่วนการอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อผู้อื่น ผู้อ่านต้องคำนึงถึงผู้ฟังในขณะที่อ่าน เช่น พื้นฐานความรู้สติปัญญาความสามารถ ความต้องการของผู้ฟัง และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการอ่านในใจและการอ่านจับใจความมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. ให้เข้าใจข้อความที่อ่านได้ดี
2. ให้มีนิสัยที่ดีในการอ่าน

3. ให้มีวิจารณ์ภายในการอ่าน
4. ให้มีความรักความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ
5. ส่งเสริมให้อ่านได้เร็ว

การอ่านไม่ได้เห็นตัวอักษรแล้วออกเสียงได้เท่านั้น แต่รวมถึงนักเรียนเข้าใจความหมาย ความรู้สึกนึกคิดและความมุ่งหมายของผู้เขียน มีวิธีการ ดังนี้

วิธีที่ 1 ทำให้เกิดความสนใจ เพราะเป็นการจุดชนวนให้นักเรียนอ่านบ่อย ๆ จนเกิดทักษะในอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3

วิธีที่ 2 เริ่มต้นด้วยความสนใจ ถัดมาก็คือความรู้ที่ครูแนะให้แล้วหาวิธีบังคับทางอ้อม ให้ฝึกอ่านจนเกิดทักษะ เช่น ตั้งคำถามให้ตอบ เป็นคำถามที่ต้องอ่านหนังสือจึงจะได้คำตอบหรือมอบหมายให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งนักเรียนจะต้องอ่านคำอธิบายจึงจะทำได้

วิธีที่ 3 เริ่มให้ความรู้ก่อน เมื่อมีความรู้แล้วเกิดความสนใจแล้วจึงใจให้ฝึกทักษะ

ข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะการอ่านในใจหรืออ่านจับใจความ ดังนี้

1. ควรจัดเวลาอ่านในใจไว้ในตารางสอน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกและอยู่ในความดูแลความช่วยเหลือของครู
2. ไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่านเหมือนกันหมดทั้งชั้น อาจแบ่งเป็นหมู่ย่อย หมู่ละตอนหรือหมู่ละเรื่องหรืออ่านแต่เพียงผู้เดียว เพื่อครูจะได้ช่วยเหลือใกล้ชิดและทั่วถึง
3. ก่อนลงมืออ่าน ครูควรอธิบายคำยากเพื่อให้อ่านราบรื่น ไม่ขลุกขลัก การศึกษาคำศัพท์ควรดูทั้งประโยค จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นได้
4. ควรศึกษาแต่คำที่จำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือคำศัพท์เพิ่มเติม
5. ควรมีกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น อภิปราย ย่อเรื่อง เล่าเรื่อง หน้าชั้น ทำแบบฝึกหัดหรือตอบคำถาม กิจกรรมจะเป็นการทดสอบความเข้าใจด้านการอ่านของนักเรียน
6. ฝึกให้นักเรียนมีนิสัยในการใช้พจนานุกรม รู้ประโยชน์ รู้วิธีเปิดหาคำอย่างรวดเร็ว รู้จักเลือกความหมายเข้ากับข้อความที่อ่าน

7. ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลา

แววมยุรา เหมือนนิล (2553, หน้า 25-46) กล่าวถึง ลำดับขั้นและ กลวิธีการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. การอ่านจับใจความสำคัญ ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญ ในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน เพราะย่อหน้าหนึ่งแม้มีใจความหลายอย่าง แต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อหน้านั้นเพียงอย่างเดียว ถ้าเรื่องมีหลายย่อหน้า ย่อมแสดงว่าจะมีใจความสำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามา พิจารณาร่วมกันแล้วจะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมด ได้ง่ายขึ้น

2. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุม ข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักอยู่ในประโยคใด ประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตได้ ดังนี้

3.1 ประโยคตอนต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่อง ในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อนแล้วขยายรายละเอียด เพื่อให้ชัดเจนขึ้นในภายหลัง

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมาก รองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อย มาก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญ ได้ยากขึ้น เพราะนักเรียนต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่าสาระสำคัญที่สุดอยู่ประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยค หรืออยู่รวม ๆ ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง อาจจะใช้การตั้งคำถามแล้ว ตอบตัวเองให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ซึ่งจะทำให้มองเห็นส่วนที่เป็น ประเด็นสำคัญและประเด็นเสริมหรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

4. การอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า นอกจากการพยายาม ค้นหาประโยคหรือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าไว้ทั้งหมดแล้ว ยังอาจใช้ กลวิธีการจับใจความสำคัญอย่างง่าย ๆ ด้วยการตัดประโยคหรือข้อความที่เป็นส่วนขยาย

หรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกไป ในที่สุดก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้เช่นกัน ส่วนที่ไม่ใช่ใจความสำคัญ ซึ่งควรตัดออกไปในแต่ละย่อหน้า ได้แก่ ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่าง ๆ ข้อเปรียบเทียบต่าง ๆ ตัวอย่างประกอบ คำศัพท์ สำนวน หรือโวหารที่ยกมาประกอบ ตัวเลข สถิติที่เป็นรายละเอียด คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ ย่อหน้าพิเศษบางย่อหน้าที่เป็นส่วนขยายความหรือตัวอย่างของเรื่อง

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยเริ่มจากอ่านคร่าว ๆ เป็นประโยคต่อเนื่องกัน เพื่อให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จากนั้นอ่านอย่างละเอียดทีละย่อหน้า เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน และค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วจึงเรียบเรียงใจความสำคัญ เพื่อให้ได้คำตอบว่าผลเป็นอย่างไร

6. ทักษะในการอ่านจับใจความ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 178-179) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนและกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารมี ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน เป็นการสร้างความสนใจและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านตัวอย่างการจัดกิจกรรม ดังนี้

1.1 ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่านเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคำนึงถึงความรู้เดิมแล้วนำมาเชื่อมโยงกับเรื่องที่อ่าน

1.2 ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากเหตุการณ์ โดยดูจากข้อความข้างเคียง หรือจากรูปภาพและท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่านกิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

2.1 ให้ลำดับเรื่องโดยตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ อาจจะเป็นย่อหน้าหรือเป็นประโยคก็ได้แล้วให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับเนื้อเรื่อง

2.3 เติมข้อความลงในแผนผังของเนื้อเรื่อง

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนกิจกรรมที่ทำอาจจะเป็นการถ่ายโอนไปสู่ทักษะอื่น ๆ โดยให้ทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

3.1 ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2 ให้เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย

เขียนบทสนทนา เขียนแบบฟอร์มวาดรูป เป็นต้น

3.3 พูดยุติแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

วิสาข์ จิตวิตร (2543, หน้า 52-57) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสอนอ่าน มีดังนี้

1. ก่อนอ่าน ผู้อ่านควรทำนายข้อความที่อ่านล่วงหน้าจากหัวข้อเรื่อง โดยใช้ความรู้ของตัวเองที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ดังนั้น ผู้อ่านสามารถเสนอแนะเนื้อหา ของเรื่องที่อ่านได้

2. มีจุดประสงค์ในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อค้นหาข้อมูลบางอย่าง โดยใช้เทคนิคกวาดสายตาอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อหาข้อความสำคัญ ซึ่งอาจมีการตั้งคำถาม หรือปัญหาให้ผู้อ่านหาคำตอบก่อนที่จะจำข้อความนั้น ๆ

3. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ยากจากข้อความในบริบท โดยผู้อ่านอาจจะอนุมานความหมายของคำศัพท์ได้จากคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกัน ตรงข้ามกัน หรือโครงสร้างของคำและจากประสบการณ์ของผู้อ่าน

4. ผู้อ่านควรทราบความสัมพันธ์ของประโยคต่าง ๆ และโครงสร้าง ของย่อหน้าที่อ่าน โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ไวยากรณ์และคำที่ใช้เชื่อมประโยค เช่น สามารถเขียนโครงสร้างของย่อหน้า ซึ่งประกอบด้วย ใจความสำคัญ และข้อความสนับสนุน ได้สามารถบอกหน้าที่ของภาษาว่าข้อความนั้น ๆ มีจุดมุ่งหมายที่จะให้คำจำกัดความ บรรยายยกตัวอย่าง หรือให้เหตุผลได้ เป็นต้น

5. การสร้างชุดฝึกการอ่านตามแนวการสอน เพื่อการสื่อสาร และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น คือ การถ่ายโอนข้อมูลที่อ่านในรูปแบบ ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 การถ่ายโอนข้อมูลจากข้อความที่อ่านมาเป็นแผนผังตาราง รูปภาพ แผนที่ และแผนภูมิ

5.2 การถ่ายโอนข้อความจากแผนผัง ตาราง แผนที่ แผนภูมิและ รูปภาพ เป็นข้อความภาษาอังกฤษ

5.3 การย่อข้อความที่อ่านในรูปของตาราง หรือย่อหน้าสั้น ๆ

5.4 การอ่านเพื่อแก้ปัญหาโดยใช้หลัก Jigsaw Reading คือ ผู้อ่านพยายามนำเนื้อหาข้อมูลมาปะติดปะต่อกันเพื่อแก้ปัญหาบางอย่าง การสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นหาข้อมูลจากสื่อที่ครูจัดให้เมื่อได้ข้อมูลแล้วผู้เรียนสามารถนำข้อมูลที่เข้าใจไปใช้เพื่อการสื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้ได้ในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การสื่อสาร การเขียนในรูปแบบรายงาน แผนผังตาราง โดยเรียงลำดับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง และผู้รับเข้าใจความหมายได้ สามารถคิดเป็นและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน เพื่อนำมาสร้างให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาอย่างมากและเป็นพัฒนาทักษะสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศต่าง ๆ ในโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครุณี เรือนใจมั่น (2546, หน้า 29) กล่าวว่า ความสำเร็จในการอ่านเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะต้องมีความเข้าใจและจดจำรายละเอียดที่สำคัญได้ ลำดับความคิดเห็นทั้งที่คล้ายคลึงกันและขัดแย้งกันได้ รวมทั้งเขียนสรุปได้ ความสามารถในการอ่านของผู้อ่านแต่ละคนแตกต่างกัน และจะสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับตัวผู้อ่านเป็นสำคัญ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูงจะอ่านได้เร็ว จับใจความได้ถูกต้อง รู้จักวิเคราะห์ และประเมินค่าในการอ่านได้ดี ซึ่งต้องได้รับการฝึกฝนและอาศัยประสบการณ์ด้านภาษาเข้าช่วยในการคิดหาเหตุผล ความเข้าใจเป็นเรื่องที่มีส่วนสัมพันธ์กับการศึกษาและประสบการณ์ต่าง ๆ ในหลาย ๆ ด้าน ของแต่ละคน และถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใด ๆ เลย ก็ถือว่าเป็นการเห็นเพียงแค่ตัวหนังสือเท่านั้น ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการสื่อความหมายอะไรทั้งสิ้นจึงถือว่าการอ่านเป็นเรื่องของการสร้างมโนภาพจากตัวหนังสือให้เกิดรูปธรรมขึ้นมาให้ได้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพราะสื่อที่นักเรียนพบเห็นอยู่ประจำจากในชีวิตประจำวัน เช่น จากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณาต่าง ๆ แบบเรียนนวนิยาย การ์ตูน ผู้อ่านไม่ได้สนใจในตัวภาษาแต่สนใจในสาระที่รับรู้จากสื่อเหล่านั้น ๆ จึงเกิดเป็นความรู้หรือแนวคิดต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความ เป็นความสามารถในการจดจำเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของแต่ละคน การที่บุคคลมีความเข้าใจในการอ่านได้นั้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในเรื่องความหมายของคำ เข้าใจความคิดของผู้เขียนมีปฏิกิริยาโต้ตอบความคิดของผู้เขียนและทักษะในการผสมผสานความคิดใหม่กับเก่าให้เข้าใจและเกิดเป็นความรู้

7. การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ

จากการศึกษาการอ่านจับใจความ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงแนวทางการประเมินการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546, หน้า 248-249) ได้กล่าวถึง การประเมินผล การอ่านตามความเข้าใจของผู้อ่าน ดังนี้

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน
2. เข้าใจคำชี้แจง ปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้ถูกต้อง
3. จดจำและบรรยายสิ่งที่อ่านเป็นคำพูดของตัวเอง
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง
5. แยกได้ว่ารายละเอียดตอนใดสำคัญ
6. บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อความสำคัญตอนใดอย่างไร
7. บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงเนื้อความสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่องอะไร
8. บอกได้ว่าเนื้อหาของเรื่องที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร
9. แสดงข้อสรุปของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
10. บอกได้ว่าในการเขียนเรื่องที่อ่านนั้น ผู้เขียนลำดับความโดยยึดหลักใด
11. บอกได้ว่าอะไรคือความหมายที่ซ่อนเร้น หรือความหมายที่ไม่ได้แสดงไว้ตรง ๆ ในบทที่อ่าน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 140) กล่าวถึง แนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความไว้ว่า

1. การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน จะต้องวัดพฤติกรรมให้ครอบคลุม 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2. การวัดและประเมินผลทักษะการอ่านจะต้องประเมินสมรรถภาพทั้ง 5 คือ มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน ทั้งอ่านออกเสียง อ่านในใจและจับใจความของเรื่องที่อ่านอย่างมีวิจารณญาณ รักการอ่านและมีนิสัยที่ดีในการอ่าน

3. การวัดและประเมินผลทักษะการอ่านสามารถวัดได้ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจรายการ และแบบสอบถาม

Finocchiaro & Sako (1983, pp. 97-98 อ้างถึงใน เพ็ญยุภา สุขเอม, 2550, หน้า 34) กล่าวถึง แบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน มีอยู่ 3 แบบ คือ

1. แบบทดสอบอรรถนัย ได้แก่ แบบทดสอบความเรียงโดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ

2. แบบทดสอบปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ เป็นต้น

3. แบบทดสอบกึ่งปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ ให้เติมหรือต่อให้สมบูรณ์

สรุปได้ว่า การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ ต้องวัดพฤติกรรมให้ครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ประเมินให้ครบสมรรถภาพทั้ง 5 และวัดด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้เกณฑ์ขั้นสามารถจัดการกับสิ่งที่อ่านในการกิจง่าย ๆ ได้ ขั้นมีความชำนาญในการอ่านในระดับพื้นฐาน ขั้นสามารถอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก ขั้นสามารถอ่านและเข้าใจเนื้อเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อน และขั้นที่สามารถอ่านอย่างเข้าใจในเรื่องที่ยากและซับซ้อนได้ ซึ่งใช้เครื่องมือในการประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบอรรถนัย แบบทดสอบปรนัย และแบบทดสอบกึ่งปรนัย

ความสามารถในการเขียนสรุปความ

การเขียนสรุปความจะใช้หลักการเช่นเดียวกับการย่อความ แต่การสรุปความเป็นการเก็บเอาเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องให้สั้นและกระชับ การเขียนสรุปความ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของการเขียนสรุปความ

การเขียนสรุปความ เป็นการสรุปแนวคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากการฟังหรือการอ่านแล้วถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญของการฟังหรือการอ่านและเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนสรุปความ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (2550, หน้า 211) กล่าวว่า การสรุปความ คือ การกล่าวเน้นเฉพาะประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่องที่สามารถทำให้ผู้รับสารเข้าใจทั้งความคิดหลัก น้ำเสียง และจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน

รุ่งฤดี แผลงศร (2555, หน้า 80-81) กล่าวว่า การสรุปความ เป็นการสรุปเอาเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องให้อ่านให้สั้นลงและมีความกระชับ แต่มีใจความจากเค้าโครงเดิม สำหรับการเขียนสรุปความ คือ การเขียนโดยการจับประเด็นสำคัญ หรือความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของผู้เขียน เป็นข้อความสั้น ๆ ที่มีเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด การเขียนสรุปความผู้เขียนควรจับคำสำคัญ หรือ Keywords ของเรื่องให้อ่านให้ได้ก่อนว่าคำสำคัญใดเป็นส่วนแสดงให้เห็นประเด็นของเรื่องทั้งหมด คำสำคัญจึงมีความสำคัญต่อเรื่องและจะปรากฏในส่วนของการสรุปความด้วย การเขียนสรุปความเป็นทักษะการเขียนที่สืบเนื่องและสัมพันธ์กับการอ่านจับใจความ กล่าวคือ เป็นการสื่อสารที่ผู้เขียนต้องแสดงทั้งสมรรถภาพในการอ่านจับใจความให้ถูกต้อง ตรงประเด็น และสามารถเรียบเรียงภาษาเขียนสรุปประเด็นได้ถูกต้อง ชัดเจน ต่อเนื่อง สละสลวย เป็นภาษาเขียนที่ดีด้วย

วรวรรณ ศรียาภัย (2555, หน้า 49) หมายถึง การกล่าวเฉพาะประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่องนั้นให้สั้นที่สุด และต้องตีความได้ว่าผู้เขียนส่งสารมาในทำนองใด

สรุปได้ว่า การสรุปความเป็นการนำเอาประเด็นสำคัญของเรื่องราวที่ได้อ่าน หรือฟังแล้วนำมาเขียนด้วยภาษาของผู้สรุปเอง โดยใช้ประโยคสั้น ๆ กระชับได้ใจความครบถ้วน และครอบคลุมเนื้อหาตามที่กำหนด

2. ความสำคัญของการเขียนสรุปความ

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องความสำคัญของการเขียนสรุปความ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสรุปความ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (2550, หน้า 211-212) กล่าวถึงความสำคัญของการสรุปความในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทุกคนต้องเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารในชีวิตประจำวัน เช่น การติดต่อทางโทรศัพท์ การบอกเล่าเรื่องราวให้ผู้อื่นทราบ การอ่านหนังสือพิมพ์หรือข่าวสาร การฟังเรื่องราวจากบุคคลหรือสื่อต่าง ๆ ในขณะที่มีการสื่อสาร อาจมีหลายปัจจัยที่ทำให้ต้องสื่อสารเท่าที่จำเป็น แต่ได้เนื้อหาสาระสำคัญสมบูรณ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้สื่อสารจะต้องนำทักษะของการย่อความและการสรุปความมาใช้ ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจสารได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการศึกษา การเรียนในชั้นเรียนของการศึกษาทุกระดับ จำเป็นต้องมีการจดบันทึก ย่อสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ ส่วนการค้นคว้าด้วยตนเองนั้นผู้เรียนต้องรู้จักสะสม รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูลทางความรู้ความคิดให้เป็นระบบระเบียบ และมีการนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะการย่อความและสรุปความเป็นสำคัญ เช่น การทำบันทึกข้อมูลแบบต่าง ๆ การเขียนสรุปความคิดที่ได้จากการอ่าน และการฟัง เป็นต้น “การอ่านหนังสือเรียนหรือเรื่องราวใด ๆ ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น หรือนำความรู้จากการอ่านไปใช้ ผู้อ่านต้องเข้าใจในสาระทั้งหมดและเขียนสรุปความออกมาสั้น ๆ ได้ก่อน

3. ด้านการประกอบการอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ต้องอาศัยการย่อความและการสรุปความในการประกอบกิจการงานของตนอยู่เสมอ เช่น นักวิชาการ ครู อาจารย์ ต้องมีการย่อและสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อใช้ในการทำงานวิจัย หรือมีการสรุปสาระสำคัญของบทเรียนที่สอนในชั้นเรียน

แพทย์ ต้องมีการสรุปข้อวินิจฉัยการตรวจรักษาโรค มีการสรุปความรู้ในทางการแพทย์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัย หรือสรุปย่อความรู้เพื่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

นักเขียน นักข่าว และนักหนังสือพิมพ์ ต้องใช้การย่อ การบันทึกข้อมูล บันทึกการสัมภาษณ์ ต้องสรุปความ เพื่อใช้เขียนพาดหัวข่าวหรือบรรณานุกรมของข่าว เป็นต้น

พนักงานการสื่อสาร ต้องมีทักษะที่ดีในการย่อความ และการสรุปความเพื่อให้สื่อสารได้รวดเร็ว ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย เช่น พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานรับส่งข้อความโทรศัพท์เคลื่อนที่

ผู้บริหาร เลขานุการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการงานสารบรรณ
ในวงการต่าง ๆ ต้องมีความชำนาญในการย่อความและการสรุปความเอกสารต่าง ๆ

วรวรรณ ศรีภักย์ (2555, หน้า 50) กล่าวว่า การเขียนสรุปความ
สามารถนำไปใช้ได้กับทักษะการฟัง การพูด การดู การอ่าน และการเขียน ซึ่งการจะจับ
ประเด็นหลักแล้วนำมาเขียนให้สั้น กระชับ ชัดเจนนั้น จะต้องอาศัยสมาธิ ความเข้าใจ
ในการศึกษาจากเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง รู้วิธีในการจับใจความสำคัญจึงจะสามารถ
จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน ในการรับสารโดยการฟังหรืออ่านในระยะเวลา
อันรวดเร็ว และจำกัดจะช่วยให้ประหยัดเวลา นำไปปรับประยุกต์ใช้ได้ตามต้องการ เช่น
การศึกษา การพูด การเขียน หรือการตัดสินใจ แต่ถ้ากล่าวโดยลุ่มลึกกว่านั้นอาจกล่าวได้ว่า
ความสำคัญของการเขียนสรุปความ มี 2 ประการ คือ ความสำคัญต่อตนเอง และความสำคัญ
ต่อสังคม ดังนี้

1. ความสำคัญต่อตนเอง ลักษณะความสำคัญของการสรุปความ
ต่อตนเองหรือผู้สรุปนั้น แบ่งได้เป็น 3 ประการ คือ

1.1 เป็นการพัฒนาทักษะการรับสาร ทั้งการฟัง ดู และอ่าน
ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 เป็นวิธีการส่วนหนึ่งของการทำงานและทำให้งานนั้นสำเร็จ
เช่น สรุปความเพื่อเสนอผู้บริหารหรือเพื่อประกอบการส่งสาร ทั้งการพูดและการเขียน
ในลักษณะต่าง ๆ

1.3 เป็นการจัดเก็บหรือบันทึกสาระสำคัญของสารที่ได้รับมาได้
เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อจะได้หยิบยกไปปรับประยุกต์ใช้ได้ทันที่

2. ความสำคัญต่อสังคม ความสำคัญของการสรุปความต่อสังคม
เป็นผลสืบเนื่องมาจากความสำคัญต่อตนเอง เพราะเมื่อเกิดความสำคัญต่อสังคมแล้ว
ต้องเกิดเป็นความสำคัญต่อตนเองก่อน สรุปได้ 3 ประการ คือ

2.1 มีตัวบทหรือชุดข้อมูลที่เกิดจากการคิดใคร่ครวญของผู้เขียน
หรือผู้ส่งสารอย่างเป็นระบบ ใช้เป็นแหล่งสืบค้นหรืออ้างอิงได้เป็นอย่างดี

2.2 ผู้มีความสามารถในการสรุปความเป็นบุคคลากรที่สำคัญ
ต่อองค์กรและสังคม นั่นคือ รู้จักจับประเด็น ใคร่ครวญ และวิเคราะห์ได้ เป็นกำลังสำคัญ
ในการพัฒนาองค์กร

2.3 เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหาร กล่าวคือ เมื่อผู้นำต้องตัดสินใจเรื่องใดและเรื่องนั้นผ่านการสรุปความมาแล้วจะได้รับข้อมูลในเวลาอันจำกัดได้ สามารถใช้เป็นฐานคิดตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างไม่ผิดพลาด

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการเขียนสรุปความ เป็นการพัฒนาทักษะ การรับสาร การจัดเก็บข้อมูลสาระสำคัญและนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งจะช่วยให้จดจำสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง ทั้งนี้ยังส่งผลดี ในการพัฒนาตนเอง การศึกษา การทำงาน และใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ขั้นตอนของการเขียนสรุปความ

เนื่องจากการเขียนสรุปความ เป็นการเขียนที่สรุปย่อเนื้อเรื่องให้ได้ใจความ ที่สั้นกะทัดรัด โดยค้นหาสาระสำคัญจากเรื่องที่ฟังหรืออ่านให้ได้ข้อมูลอย่างถูกต้อง ดังนั้น จึงต้องใช้ความสามารถในการเขียนอย่างมาก และใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ ตามกฎเกณฑ์ ขั้นตอนการเขียน จึงจะทำให้การเขียนสรุปความเกิดประสิทธิผลได้

สุจิต บัวผัน (2540, หน้า 25) กล่าวถึง ขั้นตอนการเขียนสรุปความ ไว้ว่า การเขียนสรุปความนั้น ผู้เขียนจะต้องอ่านทำความเข้าใจเรื่องราวก่อน เพื่อจับประเด็น สำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ ด้วยสำนวนภาษาที่สั้น กะทัดรัด ให้ได้ความสื่อความหมาย ชัดเจน สามารถเก็บสาระได้ครบถ้วน ดังนั้น จากขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาปรับ เป็นขั้นตอนการเขียนสรุปความเพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. อ่านหรือฟังเรื่องราวอย่างน้อย 2 เทียว และจับประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีผลอะไรเกิดขึ้น
2. พิจารณาเนื้อเรื่องทั้งหมด ว่าอะไรเป็นสาระสำคัญ อะไรเป็นส่วนประกอบรองลงมา
3. เก็บสาระที่เป็นประเด็นสำคัญเท่านั้นมาเรียบเรียงใหม่ ให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันโดยใช้คำเชื่อม เพื่อให้ข้อความกระชับไม่เยิ่นเย้อ
4. ความยาวของเรื่องที่สรุปให้ได้ประมาณ 1 ใน 3 ของเรื่องทั้งหมด
5. เรื่องที่นำมาสรุปถ้ามีคำราชาศัพท์เป็นคำสำคัญเมื่อสรุปแล้ว ก็ต้องใช้คำราชาศัพท์หรือเป็นบทร้อยกรองก็ต้องให้เป็นบทร้อยกรอง และถ้าเป็นบทสนทนา ก็ต้องสรุปเป็นแบบเล่าเรื่องธรรมดา
6. อ่านบททวนสิ่งที่สรุปทั้งหมดอีกครั้ง
7. ชัดเกลารากษณที่สรุปแล้ว ให้เป็นภาษาที่สั้น กระชับ ชัดเจน และสื่อความหมายได้ถูกต้องตามเค้าเรื่องเดิม

ชะลอ รอดลอย (2538, หน้า 47-49) กล่าวถึงวิธีการเขียนสรุปความ ว่า การสอนภาษาไทยปัจจุบันเน้นทักษะการเขียน การอ่าน การพูด และการฟัง ในการเรียน การสอน จะต้องมียุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน สัมพันธ์อยู่ตลอดเวลา แต่ทักษะทางด้านภาษาที่ใช้ใน ด้านสรุปความ ได้แก่ ทักษะด้านการฟัง การอ่าน และการเขียน ในด้านการสอนภาษาไทย ผู้เรียนจะต้องรับสารและส่งสารอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การเรียนการสอนทักษะทางการใช้ ภาษาไทยเป็นไปตามธรรมชาติผู้สอนจะได้แนะนำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนตนเองทางด้านการฟัง การอ่าน และการเขียนให้สัมพันธ์กันตลอด เมื่อผู้เรียนได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ ก็สามารถ จับประเด็นสำคัญได้ จำเรื่องได้ง่ายขึ้น มีความเข้าใจตรงประเด็น วิธีการที่จะใช้ในการสรุป ความที่จำแนกเพื่อนำไปปฏิบัติได้ ดังนี้

1. การเริ่มต้น จะต้องฟังหรืออ่านอย่างเข้าใจ แต่ถ้าเป็นการอ่าน ควรอ่านในตอนเริ่มต้นอย่างน้อย 2 เที่ยว เพื่อให้ได้แนวคิดสำคัญ แต่ถ้าเป็นการฟังก็ควรมี สมาชิกที่แนวแน่ก่อนเสมอ
2. ขั้นคิด การอ่านควรคิดว่า อะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง และคิดต่อไปว่าจุดสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง จุดสิ่งนั้น ๆ ไว้เป็นข้อความ สั้น ๆ และคิดถึงวิธีเขียนสรุปความให้กะทัดรัดและชัดเจนด้วย
3. ขั้นปฏิบัติการเขียน ควรเริ่มจากเขียน ร่างข้อความสั้น ๆ ที่จัดไว้ และขีดเกลารวมทั้งเสริมแต่งข้อความที่สรุปให้เป็นภาษาที่ดีสื่อความได้แจ่มแจ้ง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2520, หน้า 103) กล่าวถึง การเขียนสรุปความไว้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นอ่าน อ่านข้อความให้เข้าใจอย่างน้อย 2 เที่ยว เพื่อให้ได้แนวคิด สำคัญ
2. ขั้นคิด
 - 2.1 คิดเป็นคำถามว่าอะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
 - 2.2 ต่อไปหาจุดสำคัญของเรื่องว่าสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง
 - 2.3 คิดวิธีที่จะเขียนสรุปความให้กะทัดรัดและชัดเจน
3. ขั้นเขียน
 - 3.1 เขียนร่างจากข้อความสั้น ๆ ที่จัดไว้
 - 3.2 ขีดเกลารวบรวมแต่งร่างข้อความที่สรุปเป็นภาษาที่สื่อ

ความหมายได้ชัดเจน

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสรุปความเริ่มต้นด้วยการฟังหรืออ่านเรื่องราวให้เข้าใจ คิดหาจุดสำคัญของเรื่อง แล้วปฏิบัติการเขียนด้วยการร่างข้อความสั้น ๆ หรือเขียนประโยคที่เป็นใจความสำคัญ จากนั้นขีดเกลายประโยคที่เขียนหรือแต่งเติมข้อความให้เป็นภาษาที่สื่อความได้ชัดเจนและต่อเนื่องกัน

4. การสอนและพัฒนาทักษะการเขียนสรุปความ

การเขียน หมายถึง การแสดงความคิด ความรู้สึก ออกมาอย่างมีความหมาย ผ่านการเขียน ดังนั้น การสอนทักษะการเขียน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสอนผู้เรียน ให้รู้จักการเขียนที่ดี และมีความหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

Heald-Taylor (1989) ได้เสนอมุมมองเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียน ควรเน้นที่ความหมายมากกว่ารูปแบบ ซึ่งหมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการสื่อสารได้ ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร และความหมายอันเป็นที่เข้าใจได้มากกว่ารูปแบบความถูกต้องของภาษานั้น ๆ
2. การสอนเขียน ควรเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ภาษาโดยรวม กิจกรรมการสอนทักษะการเขียน ควรให้เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์การเรียนรู้ภาษา ซึ่งผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมด้วย เนื่องจากผู้เรียนสามารถนำเอาสิ่งที่ฟังได้ฟัง พูด หรืออ่าน มาเขียนเรียบเรียงได้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ Rusenko (1997) ได้เสนอวิธีการที่ครูสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเขียน ดังนี้

- 2.1 ครูควรตรวจงานเขียนของนักเรียน โดยเน้นที่เนื้อหา และใจความเป็นหลัก โดยหลีกเลี่ยงการแก้ไขภาษาและไวยากรณ์
- 2.2 เมื่อตรวจงาน ครูควรเน้นการเขียนแนะนำหรือการตั้งคำถามกับนักเรียน มากกว่าการแก้ไขที่ตัวสะกดหรือไวยากรณ์
- 2.3 ครูผู้สอน เขียนระบุข้อเสนอแนะ ทั้งในส่วนดีและส่วนด้อย
- 2.4 ครูผู้สอน ไม่ควรแก้ไขตัวสะกดและไวยากรณ์ให้นักเรียน แต่ควรทำเครื่องหมายให้นักเรียนกลับไปศึกษา และทำการแก้ไขด้วยตนเอง
- 2.5 ครูผู้สอน ควรระบุปัญหาที่พบในงานเขียนของนักเรียน เพื่อที่จะสามารถช่วยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ พร้อมยกตัวอย่างงานเขียน
- 2.6 ครูผู้สอน ควรเขียนความคิดเห็นที่เป็นกำลังใจสำหรับงานเขียนของนักเรียนทุกคน

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียน โดยเริ่มต้นการเขียนจากสิ่งรอบ ๆ ตัว หรือที่พบในชีวิตประจำวันให้ผู้เรียนคุ้นเคยเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความสนใจในการเขียนได้ดีขึ้น จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การเขียนสรุปความ และก่อนการเขียนสรุปความได้นั้น ต้องผ่านกระบวนการอ่านจับใจความจากเรื่องราวต่าง ๆ จนจำแนกใจความหลัก ใจความรองของเรื่องได้ ดังนั้นผู้สอนจึงพิจารณางานเขียนที่เนื้อหาเป็นหลัก เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

5. การวัดและประเมินผลการเขียนสรุปความ

การประเมินผลความสามารถในการเขียนสรุปความเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ตรวจจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการตรวจจึงจะทำให้การประเมินผลงานเขียนมีประสิทธิภาพ การเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง มีนักการศึกษาเสนอแนะหลักเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการอ่าน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538, หน้า 202) กล่าวถึง การประเมินการเขียนสรุปความ ประกอบด้วย รายการประเมิน ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง ได้ใจความสำคัญครบถ้วน
2. การใช้ภาษาเป็นของผู้ย่อเอง เขียนประโยคกระชับได้ใจความ
3. รูปแบบถูกต้อง
4. มีนิสัยที่ดีในการเขียน ความเป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย

Heaton (1979) กล่าวถึงการตรวจให้คะแนนเรียงความมีวิธีการให้คะแนนอยู่ 3 วิธีใหญ่ ๆ (สุจิต บัวผัน, 2540, หน้า 31) ดังนี้

1. วิธีการนับคำผิด ให้นับคำผิดที่นักเรียนเขียน โดยพิจารณาจากคำทั้งหมดที่กำหนดให้เขียน
2. วิธีการวิเคราะห์ เป็นวิธีที่ดีมีประโยชน์ที่ให้นักเรียนรู้ถึงขั้นตอนการปฏิบัติโดยแยกรายละเอียดการให้คะแนนตามที่เรากำลังต้องการ คือ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาไวยากรณ์ คำศัพท์ เนื้อหา และตัวสะกด ในแต่ละหัวข้ออาจให้คะแนน 5-6 คะแนน ดังนี้

2.1 ความคล่องแคล่วในการสื่อความหมาย

2.1.1 การสื่อความหมายได้เข้าใจง่ายมาก ใช้ประโยคความซ้อนและประโยคใจความเดียวสมเหตุสมผลมาก ให้คะแนน 5 คะแนน

2.1.2 การเขียนสื่อความหมายมีข้อบกพร่องน้อยมาก ส่วนมากเข้าใจง่าย ใช้ประโยคความซ้อนเล็กน้อย สมเหตุสมผล ให้ 4 คะแนน

2.1.3 การเขียนสื่อความหมายได้พอสมควร ส่วนมาก
ใช้ประโยคใจความเดียว สมเหตุสมผลพอสมควร ให้ 3 คะแนน

2.1.4 การเขียนสื่อความหมายบกพร่องและสับสน
ใช้ประโยคสับสนเป็นใหญ่ ใช้ประโยคง่าย ๆ ใจความเดียว ให้ 2 คะแนน

2.1.5 การเขียนสื่อความหมายบกพร่องมาก ไม่น่าสนใจ
ใช้ประโยคง่าย ๆ ทั้งหมด ใช้ประโยคสับสน ใช้คำว่า “และ” มากเกินไป ให้ 1 คะแนน

2.2 ไวยากรณ์

2.2.1 การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อยผิด 1 หรือ 2
ที่ให้ 5 คะแนน

2.2.2 การใช้ไวยากรณ์ในประโยคผิดพลาดเล็กน้อย
ทั้งคำบุพบท คำวิเศษณ์ ให้ 4 คะแนน

2.2.3 การใช้ไวยากรณ์ในประโยคหลัก ผิด 1
หรือ 2 ประโยคย่อย ผิดเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

2.2.4 ส่วนใหญ่การใช้ไวยากรณ์ผิดพลาด มีข้อบกพร่อง
ในการผูกประโยค ให้ 2 คะแนน

2.2.5 การใช้ไวยากรณ์มีข้อผิดพลาดมาก ไม่สามารถ
ผูกประโยคได้ให้ 1 คะแนน

2.3 คำศัพท์

2.3.1 มีความรู้ในการใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวาง
ให้ 5 คะแนน

2.3.2 ใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ใช้คำที่มี
ความหมายเหมือนกันและใช้คำอ้อมค้อม ให้ 4 คะแนน

2.3.3 ใช้คำศัพท์อย่างถูกต้องเหมาะสมบ้าง แต่จำกัดคำที่ใช้
ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันและใช้คำอ้อมค้อมเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

2.3.4 จำกัดการใช้คำศัพท์ บางครั้งใช้ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง
และได้ความหมายเพียงเล็กน้อย ให้ 2 คะแนน

2.3.5 จำกัดการใช้คำศัพท์มากขึ้น การใช้ไม่เหมาะสม
ไม่สามารถสื่อสารได้ ให้ 1 คะแนน

2.4 การสะกิดคำ

2.4.1 การสะกิดคำถูกต้อง ให้ 5 คะแนน

2.4.2 การสะกิดคำผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ผิด 1 หรือ 2

ให้ 4 คะแนน

2.4.3 การสะกิดคำผิดพลาดหลายที่แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนเข้าใจได้พอสมควร ให้ 3 คะแนน

2.4.4 การสะกิดคำผิดพลาดหลายที่ บางครั้งไม่สามารถสื่อความหมายได้เข้าใจ ให้ 2 คะแนน

2.4.5 การสะกิดคำผิดพลาดมากจนสื่อความหมายไม่ชัดเจน ให้ 1 คะแนน

3. วิธีการใช้ความรู้สึก ซึ่งจะดูเนื้อหาโดยรวม ผู้ตรวจใช้ความรู้สึกส่วนตัว ซึ่งถือว่ามีความลำเอียง เพื่อให้เกิดความเที่ยงในการตรวจ ต้องใช้ผู้ตรวจร่วมกัน 3 คน จึงนำมาหาค่าเฉลี่ย

Jacobs, Zinkgraf, Wormuth, Hartfiel, & Hughey (1981) เสนอแนะการตรวจงานเขียนโดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า ESL Composition Profile เป็นวิธีการที่ตรวจละเอียดมาก โดยผู้ตรวจต้องเข้าใจ ทั้งเรื่องราวผู้เขียนได้สื่อความคิดและความหมายในกระบวนการสื่อสารไปยังผู้อ่านตามคาดหวังหรือไม่ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ส่วน (สุจิต บัวผัน, 2540, หน้า 27) ดังนี้

1. เนื้อหา	30 คะแนน
2. การเรียบเรียงเรื่อง	20 คะแนน
3. ศัพท์	20 คะแนน
4. การใช้ภาษา	25 คะแนน
5. กลไกทางภาษา	5 คะแนน

การนำเกณฑ์การให้คะแนนไปใช้ Jacobs และคณะ ให้แนวการตรวจแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

1.1 การมีความรู้ในเรื่องที่เขียน หมายถึง มีความเข้าใจในหัวข้อเรื่องที่เขียน และเลือกใช้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือตรงกับเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง

1.2 เขียนได้ใจความ หมายถึง เขียนขยายใจความสำคัญ

มีเนื้อหาที่แสดงถึงรายละเอียดได้ชัดเจน

1.3 เขียนขยายความต่อเนื่อง หมายถึง เขียนขยายหัวข้อเรื่องออกไป โดยให้เหตุผลลักษณะของการเปรียบเทียบ การบอกข้อเท็จจริง และยกเหตุการณ์ประกอบ

1.4 เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน หมายถึง ข้อความที่นำมาเขียนครบถ้วนตามหัวข้อเรื่อง

2. ด้านการเรียบเรียงเรื่องราว พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

2.1 เขียนได้สละสลวย หมายถึง การเขียนที่สื่อถึงความคิดของผู้เขียนได้ดี มีการกล่าวนำและกล่าวสรุปด้วยภาษาที่สามารถขยายข้อความของเรื่องและโยงความคิดสัมพันธ์ทั้งภายในย่อหน้าและระหว่างย่อหน้า

2.2 เขียนแสดงความคิดอย่างถูกต้อง มีเหตุผลประกอบ หมายถึง การแสดงความคิดเห็นตรงกับหัวข้อเรื่องและสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง

2.3 ความกะทัดรัด หมายถึง การแสดงความคิดตรงประเด็น ไม่เนิ่นเย้อ

2.4 เรียบเรียงความคิดดี หมายถึง เขียนแสดงความสัมพันธ์กันของความคิดได้อย่างถูกต้อง

2.5 การเรียงลำดับความสมเหตุสมผล หมายถึง สามารถลำดับเหตุผลได้อย่างชัดเจน

2.6 ความต่อเนื่อง หมายถึง แต่ละย่อหน้าแสดงถึงจุดประสงค์เดียว และต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง

3. ด้านการใช้คำศัพท์ พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้อง หมายถึง สามารถเลือกสรรถ้อยคำได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำมาใช้ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ของคำได้เหมาะสมกับบริบท และหลายระดับความหมาย

3.2 สื่อความหมายชัดเจน หมายถึง ใช้ถ้อยคำเหมาะสม และสัมพันธ์กับเรื่อง ใช้คำเข้าใจง่ายและเป็นที่คุ้นเคย

4. ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

4.1 การใช้รูปประโยคในการเขียน หมายถึง ประโยคที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นประโยคที่ซับซ้อน หรือประโยคแบบง่าย ๆ มีรูปแบบที่สมบูรณ์ ส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการใช้ประโยคซับซ้อนได้ดี ใช้คำขยายได้ถูกต้อง วลี และประโยคขยายเหมาะสมกับหน้าที่และวางไว้ในตำแหน่งที่ถูกต้อง ใช้สันธานถูกต้อง ใช้สรรพนาม และคำนามถูกต้อง

4.2 ความสำคัญระหว่างคำในประโยค หมายถึง สามารถใช้คำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประธานกับกริยา คำนามกับลักษณนาม คำกริยากับคำวิเศษณ์

5. ด้านกลไกทางภาษา พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

5.1 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การเขียน หมายถึง สามารถสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการเขียน มีการแสดงความคิดที่ต่อเนื่องจากย่อหน้าหนึ่งไปอีกย่อหน้าหนึ่ง

5.2 ลายมือ หมายถึง ลายมืออ่านง่าย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

จากเกณฑ์การตรวจของนักวิชาการหลายท่านจะเห็นได้ว่ารูปแบบของ Jacobs และ Heaton เป็นวิธีการตรวจที่ยืดหยุ่นได้ ตามระดับความสามารถของผู้เรียน มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย (สุจิต บัวผัน, 2540, หน้า 77-80) จึงได้นำรูปแบบการให้คะแนนของบุคคลทั้งสอง มาปรับใช้ในการตรวจให้คะแนนการเขียนสรุปใจความภาษาไทยของนักเรียน โดยแบ่งองค์ประกอบการเขียน ดังนี้

1. เนื้อหา	5 คะแนน
2. การเรียบเรียงเรื่องราว	5 คะแนน
3. การใช้ภาษา	5 คะแนน
4. กลไกการใช้ภาษา	5 คะแนน
รวมคะแนน	20 คะแนน

สำหรับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนและระดับความสามารถขององค์ประกอบในการเขียนสรุปความภาษาไทยแต่ละด้าน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1. ระดับดีมาก	5 คะแนน
2. ระดับดี	4 คะแนน
3. ระดับปานกลาง	3 คะแนน
4. ระดับอ่อน	2 คะแนน
5. ระดับอ่อนมาก	1 คะแนน
รวมคะแนน	15 คะแนน

สรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมินผลการสรุปใจความสำคัญมีการตรวจให้คะแนนอย่างละเอียดครอบคลุมในหลายด้าน เช่น ด้านเนื้อหาถูกต้องได้ใจความครบถ้วน มีการเรียบเรียงสละสลวย กระชับรัดกุม ด้านการใช้ภาษาต้องใช้ภาษาของผู้สรุปเอง มีการใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวาง ใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม ใช้ประโยคได้ดี ใช้คำขยายเหมาะสม มีการสัมพันธ์กันระหว่างคำในประโยค นอกจากนี้ ยังต้องมีนิสัยที่ดีในการเขียน คือ มีความเป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อยอีกด้วย

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

1. ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายไว้ ดังนี้

ไสว พักขาว (2542, หน้า 159-160) กล่าวถึง รูปแบบ CIRC คือ โปรแกรมการสอนอ่าน การเขียนและทักษะทางภาษา ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งโปรแกรม CIRC ถูกพัฒนาขึ้นโดย Madden, Slavin และ Stevens ในปี 1986 นับว่าเป็นวิธีการเรียนรู้แบบเป็นทีม และใช้กับการอ่านและการเขียนได้โดยตรง

CIRC-Reading สำหรับการอ่าน นักเรียนจะได้รับการสอนอ่านภายในกลุ่ม หลังจากนั้นแยกออกเป็นทีม เพื่อทำงานตามกิจกรรมแบบร่วมมือ โดยการจับคู่กันอ่าน การสรุปเรื่องให้อีกคนหนึ่งฟัง การเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน การฝึกสะกดคำศัพท์ และให้ความหมายของคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

CIRC-Writing/Language Arts สำหรับการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับรูปแบบกระบวนการเขียน โดยนักเรียนทำงานร่วมกันเพื่อวางแผน (Plan) ร่างต้นฉบับ (Draft) ทบทวนแก้ไข (Revise) รวบรวมและลำดับเรื่อง (Edit) และพิมพ์หรือแสดงผลงาน (Publish) จากเรื่องที่เขียน โดยครูเสนอแนะแนวทางในการเขียน

CIRC สำหรับการอ่านและการเขียนเท่านั้น โดยปกติแล้วจะใช้ควบคู่ไปแต่อย่างไรก็ตามสามารถใช้โปรแกรมนี้แยกในการสอนอ่านหรือสอนเขียนเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งได้

ทิตินา แคมมณี (2553, หน้า 270-271) กล่าวถึง เทคนิค CIRC ว่าเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียน โดยมีกิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน

วิรงรอง ศรีพอง (2557, หน้า 42) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่ม มีความสามารถต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ต่างช่วยเหลือรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบเทคนิค CIRC เป็นวิธีการสอนที่พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนไปพร้อมกับการเรียนรู้แบบเป็นทีม ที่สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน โดยสมาชิกมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มชัดเจน และคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี เพราะได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่มจนสำเร็จ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

2. แนวคิดและทฤษฎีของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

เทคนิคการสอน CIRC เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือสำหรับสอนการอ่านและศิลปะทางภาษา ซึ่งพัฒนาโดย Slavin และ Steven คณะอาจารย์มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ สหรัฐอเมริกา ในปีคริสต์ศักราช 1986 ซึ่งมีผู้ที่กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังนี้

ตีศนา แคมมณี (2555, หน้า 270) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี (CIRC) ไว้ว่า รูปแบบ CIRC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ โดยมีกิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 191) ได้กล่าวถึงทฤษฎีและแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนแบบ CIRC ไว้ว่า เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือสำหรับสอนการอ่านเขียนและศิลปะทางภาษา ด้วยการแบ่งกลุ่ม เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีการให้เกียรติบัตร เพื่อให้กำลังใจกับทีมที่ทำกิจกรรมประสบความสำเร็จ มีระยะเวลาในการฝึกอ่านออกเสียง ฝึกการเขียนด้วยบูรณาการเรียนร่วมกับทักษะทางภาษาอื่น ๆ ผู้เรียนที่อยู่ในทีมเดียวกันช่วยตรวจสอบแนะนำจนสำเร็จด้วยดี สำหรับการอ่านนักเรียนจะได้รับ การสอนภายในกลุ่ม หลังจากนั้นให้แยกเป็นทีม เพื่อทำงานกิจกรรมกลุ่ม โดยจับคู่กันอ่านสรุปเรื่องที่อ่านให้เพื่อนอีกคนหนึ่งฟัง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ฝึกการอ่านคำศัพท์และบอกความหมาย เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และทักษะอื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้อง ในการเขียนจะใช้รูปแบบเป็นทีมเหมือนการอ่าน โดยนักเรียนจะร่วมกันวางแผน ร่างบับ ทบทวนแก้ไข รวบรวม ลำดับเรื่องและพิมพ์หรือแสดงผลงาน โดยครูจะเป็น ผู้ชี้แนะเกี่ยวกับการเขียน มีการทดสอบย่อย เมื่อสมาชิกในทีมมีความพร้อม และมอบ ใบประกาศนียบัตร สำหรับทีม โดยขึ้นอยู่กับค่าเฉลี่ยของทุกคนในทีมที่ได้จากการทำกิจกรรม ต่าง ๆ

สรุปได้ว่า เทคนิคการสอนแบบ CIRC เป็นกระบวนการในจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียน โดยจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม คละตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นทีม ตลอดจนวางแผนในการทำงานจนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

3. องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบการเรียนด้วยเทคนิค CIRC ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, หน้า 75) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ทีมการเรียนรู้ ครูจัดนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มอ่าน กลุ่มละ 2 คน หรือกลุ่มละ 3 คน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน สมาชิกในทีมจะจับคู่ ช่วยกันทำกิจกรรมที่ครูกำหนด
2. กิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นกิจกรรมทำหลังจากครูนำเสนอ บทเรียน ได้แก่
 - 2.1 การฝึกอ่านกับเพื่อน นักเรียนจะอ่านบทเรียนในใจกับคู่ของตน จนจบ แล้วพลัดกันอ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังทีละย่อหน้า ผู้ฟังตรวจสอบและแก้ไขการอ่าน ให้ถูกต้อง
 - 2.2 การเขียนทำนายโครงเรื่อง นักเรียนจะได้รับคำถามเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน โดยคำถามจะเน้นโครงเรื่อง เมื่ออ่านไปครึ่งเรื่องจะได้รับคำสั่งให้หยุดอ่าน และให้บรรยายทิศทางของเรื่อง พร้อมระบุปัญหาและระบุการแก้ปัญหา
 - 2.3 การอ่านออกเสียงคำ นักเรียนจะฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ ในบทเรียนที่ครูกำหนดให้ โดยฝึกกับคู่ของตนจนสามารถอ่านได้คล่อง
 - 2.4 การให้ความหมายของคำ นักเรียนได้รับรายการคำศัพท์ใหม่ ค้นหาความหมาย แล้วนำคำศัพท์มาแต่งประโยค

2.5 การสรุปเรื่อง นักเรียนจะต้องเล่าเรื่องที่อ่านให้คู่ของตนฟังอย่างย่อ ๆ

2.6 การสะกดคำศัพท์ นักเรียนทดสอบกับเพื่อนคนอื่น โดยใช้รายการคำศัพท์ที่สะกดไม่ครบในแต่ละสัปดาห์ โดยถามคำศัพท์ใหม่เพื่อประเมินเพื่อนจนกว่าจะตอบได้

2.7 การทดสอบ นักเรียนได้รับทดสอบการอ่าน เพื่อความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เมื่อเรียนจบแต่ละบทเรียนจะมีการสอบเป็นรายบุคคล โดยไม่มีการช่วยเหลือกันคะแนนที่ได้แต่ละคนนำมารวมกันเป็นคะแนนของทีม

วัชร เล่าเรียนดี (2552, หน้า 169) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน
2. การดำเนินการสอนของครู
3. การบูรณาการอ่านและการเขียน

การเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน เช่น การอ่าน เพื่อความเข้าใจ สรุปหรือจับใจความสำคัญ เพื่อการสื่อสาร หาประเด็นสำคัญของเรื่อง ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถพัฒนาได้ไม่ยาก โดยสอนให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการสรุป การตั้งคำถาม ให้นิยามทำนายผลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าหากครูดำเนินการสอนอย่างต่อเนื่องผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนก็จะพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นได้

Johnson & Johnson (1987, อ้างถึงใน ศิริวรรณ อินทร์พ่วง, 2540, หน้า 27-29) กล่าวว่า การเรียนแบบ CIRC นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นทีม มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ทีมการเรียนรู้ ครูผู้สอนจัดนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มอ่าน กลุ่มละ 2 คน หากจำนวนนักเรียนไม่ลงตัวเป็นคู่สามารถจัดกลุ่มละ 3 คนได้ หลังจากที่ครูผู้สอนจัดนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มอ่านแล้วครูผู้สอนจะจัดทีมอ่านเข้าเป็นทีม ในแต่ละทีมประกอบด้วยสมาชิกจากกลุ่ม 2 กลุ่ม รวมกันเป็น 4 คน ประกอบด้วย ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาสูง 2 คน และต่ำ 2 คน สมาชิกในแต่ละทีมจะจับคู่กันทำกิจกรรมที่ครูกำหนดให้จนครบ
2. กิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน โดยครูกำหนดให้นักเรียนทำหลังจากที่ครูได้นำเสนอบทเรียนไปแล้ว ได้แก่

2.1 กิจกรรมการฝึกเกี่ยวกับคำศัพท์ นักเรียนจะต้องฝึกหา

ความหมายของคำศัพท์ โดยครูแจกใบงานที่มีรายการคำศัพท์ยากหรือศัพท์ใหม่ ที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อนให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะอภิปรายและหาความหมายของคำศัพท์ รวมทั้งสร้างประโยคจากคำศัพท์ ที่ครูกำหนดให้

2.1.1 การอ่านออกเสียงคำ ครูจะแจกใบงานที่มีรายการ

คำศัพท์ใหม่และศัพท์ยากให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

2.1.2 การสะกดคำ การฝึกสะกดคำนักเรียนอาจฝึกกับเพื่อน

เป็นคู่หรือฝึกกันเป็นทีมก็ได้ โดยให้คนหนึ่งเป็นคนอ่าน หรือบอกคำเพื่อนร่วมทีมหรือคู่ของตนจะเขียนคำศัพท์ตามที่เพื่อนบอกแล้วเปลี่ยนกันตรวจ

2.2 การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยตรง ครูเป็นผู้สอนวิธีการอ่าน

เพื่อความเข้าใจในการอ่านหาใจความสำคัญ เข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล และการอ้างอิงจากเรื่องที่อ่าน

2.3 การอ่านเป็นคู่ นักเรียนอ่านทำความเข้าใจเนื้อเรื่องก่อนแล้ว

จึงฝึกอ่านออกเสียงกับคู่ของตนหรือกับเพื่อนร่วมทีม โดยผลัดกันอ่านคนละย่อหน้า และช่วยกันแก้ไขการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

2.4 การเล่าเรื่อง หลังจากให้นักเรียนอ่านเรื่องจบ ต้องช่วยกันสรุป

ใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน อาจใช้คำถามเพื่อแสดงความเข้าใจในการอ่าน

2.5 การค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ในระหว่างที่นักเรียนอ่าน

เรื่องจบจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปด้วย

2.6 การเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง ซึ่งเป็น

โครงสร้างข้อเขียนที่มีองค์ประกอบของเรื่อง อันได้แก่ ฉากตัวละคร สถานที่ และเวลา ในเรื่อง ซึ่งประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นเหตุให้เรื่องดำเนินไปและเป้าหมายของตัวละคร โครงเรื่อง ซึ่งประกอบด้วย จำนวนตอนว่าเป็นเรื่องตอนเดียว หรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายว่าตัวละครมีเป้าหมายย่อยอะไรจะทำอะไรบ้างและมีผลจากการกระทำดังกล่าวอย่างไรบ้างและสุดท้าย คือ การแก้ไขปัญหาว่าตัวละครบรรลุเป้าหมายหรือไม่และเรื่องจบแบบใด โดยนักเรียนเขียนสรุปย่อสั้น ๆ ตามความเข้าใจของตน ซึ่งตอนจบอาจจะไม่ตรงกับเรื่องที่อ่านก็ได้

2.7 การตรวจงานโดยผู้ร่วมทีม หลังจากที่ทำนักเรียนทุกคนทำกิจกรรมในข้อ 2 ครบหมดแล้วผู้ของตนจะบันทึกลงในแบบฟอร์มการทำงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมาย

3. การอ่านด้วยตนเอง หากนักเรียนต้องการอ่านเพิ่มเติมก็สามารถทำได้นอกห้องเรียนหรือครูอาจมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเป็นการบ้านตอนเย็นทุก ๆ วัน แล้วเขียนรายงานส่งครูผู้สอน

4. การทดสอบ นักเรียนจะต้องทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ครูให้สะกดคำศัพท์และอ่านออกเสียงคำศัพท์ในตอนท้ายคาบที่ 2 หรือ 3 หรือเมื่อเรียนจบแต่ละบทเรียนนักเรียนจะต้องสอบเป็นรายบุคคล ไม่มีการช่วยเหลือกันคะแนนบุคคลจะนำมารวมกับคะแนนการเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านแล้วนำมารวมเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม

5. การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม เมื่อคำนวณคะแนนรายบุคคลเสร็จแล้วควรจะให้รางวัลเกียรติบัตรหรือคำชมแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของความสำเร็จ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนด้วยเทคนิค CIRC นั้นผู้เรียนจะได้เรียนรู้กิจกรรม ดังนี้ 1) ทีมการเรียนรู้ 2) กิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 3) การอ่านด้วยตนเอง 4) การทดสอบ 5) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม

กล่าวโดยสรุป การสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การจัดทีม
2. การจัดกิจกรรมการอ่าน ประกอบด้วย การอ่านเพื่อนคู่ทีม การอ่านเนื้อเรื่องและเขียนเรื่องราวที่อ่าน การอ่านและรู้ความหมายคำ
3. การตรวจสอบอ่าน
4. การทดสอบย่อย
5. การพัฒนาการอ่าน
6. การพัฒนาทักษะกระบวนการใช้ภาษา

4. ขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้ที่มีขั้นตอนจะเป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จ การทำกิจกรรมควรฝึกทักษะจากง่ายไปหายาก จะทำให้นักเรียนไม่เคร่งเครียดในการเรียน มีเพื่อนและครูคอยดูแลช่วยเหลือจนสามารถทำกิจกรรมได้อย่างราบรื่น โดยมีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

พเยาว์ สิ่งวี (2551, หน้า 57-58) กล่าวถึง ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ โดยครูเสนอแนะแนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC จุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์การวัดประเมินผล โดยครูแบ่งกลุ่มสมาชิกที่ละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละประมาณ 4-6 คน

2. ขั้นสอน ครูเสนอคำศัพท์และเนื้อเรื่องใหม่ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง หลังจากนั้นร่วมกันอภิปรายซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง มีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ขั้นจำ เป็นขั้นแรกของการอ่านที่สมองต้องบันทึกเรื่องราวให้ได้รู้ความหมายของคำศัพท์ ระบุนิยามตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ การที่จะรู้ว่่านักเรียนมีความจำ เรื่องที่อ่านได้มาหรือน้อยก็ใช้การตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน หรือให้สะกดคำบอกความหมายและบอกคำจำกัดความ

2.1.2 ขั้นเข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้เข้าใจ ความคิดถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คิดตรองใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์ โดยใช้คำพูดของตน ดังนั้น การที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อย ควรตั้งเป็นคำถามด้วยการให้เล่าเรื่องสรุปและเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

3. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ครูให้นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมและฝึกทักษะตามใบงานโดยมีครูคอยแนะนำ

4. ขั้นตรวจสอบผลงาน ครูให้สมาชิกในกลุ่มตรวจสอบผลงาน

5. ขั้นสรุปและประเมินผล ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและประเมินผลจากเรื่องที่เรียนโดยครูเป็นคนตรวจให้คะแนน ซึ่งครูนำคะแนนจากใบงานมาเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม โดยกลุ่มใดได้คะแนน 90 เปอร์เซนต์ขึ้นไป ได้รับรางวัลดาวทอง กลุ่มใดได้คะแนน 80-89 เปอร์เซนต์ ได้รับรางวัลดาวเงิน ส่วนกลุ่มใดไม่ถึงเกณฑ์จะให้กำลังใจ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, หน้า 77-78) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการสอน มีลำดับดังนี้

1.1 การเตรียมเนื้อหา เนื้อหาเป็นแบบข้อเขียน (Story Grammar) จัดทำเป็นชุดตามระดับความสามารถของนักเรียนหรือเลือกเนื้อหาประเภทเดียวกัน

1.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม (Assigning Students to Teams) โดยครูจัดนักเรียนกลุ่มละ 2 คน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงจับคู่กับระดับต่ำ แล้วจัดกลุ่มนักเรียนเก่ง 2 คน และต่ำ 2 คน

1.3 การจัดทำแบบบันทึกคะแนนของนักเรียน (Team Score Sheet)

เป็นแบบบันทึกคะแนนรายบุคคล ประกอบด้วย รายชื่อสมาชิกและตารางคะแนนทดสอบ

1.4 การจัดทำแบบบันทึกการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

(Assignment Record Form) ประกอบด้วย รายชื่อนักเรียน วันที่เรียน และตารางกิจกรรมการอ่าน

2. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน มีลำดับดังนี้

2.1 การนำเสนอบทเรียน ครูนำเสนอบทเรียนโดยทบทวนคำศัพท์

เก่า และสอนคำศัพท์ใหม่ เพื่อให้อ่านออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง และรู้ความหมายของคำศัพท์ยาก เพื่อให้คำศัพท์ไปสร้างประโยคอย่างมีความหมาย

2.2 ฝึกทำงานเป็นทีม (Team Practice) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ

2.2.1 ฝึกโดยมีครูควบคุม (Controlled Practice) ประกอบด้วย

การอ่านคำศัพท์ การหาความหมายคำศัพท์ และตรวจสอบการอ่านออกเสียงคู่ของตนเอง

2.2.2 ฝึกแบบอิสระ หลังจากทีนักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มแล้ว

นักเรียนจะได้ฝึกทำงานตามลำพังจากการช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องของผู้ร่วมทีมก่อนส่งครู แล้วให้ฝึกอ่านเรื่องตามที่ถนัดและสนใจนอกเวลาเรียน

2.3 การทดสอบ (Testing) หลังจากเรียนจบแต่ละบทแล้ว

ดำเนินการทดสอบความเข้าใจในการอ่านของเป็นรายบุคคล ไม่มีการช่วยเหลือกัน คะแนนของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกในทีม

2.4 ตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition)

ควรให้รางวัลหรือชมเชยกลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าความร่วมมือและความจำเป็นในทีม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 192-195) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูนำเสนอบทเรียนทั้งชั้น โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

และทบทวนบทเรียนหรือคำศัพท์เก่า แนะนำเนื้อหาหรือคำศัพท์ใหม่ อธิบายการเรียนรู้เกณฑ์การประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในกลุ่ม ดังนี้

1. กิจกรรมพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ

ประกอบด้วย การฝึกอ่านกับเพื่อน การอ่านออกเสียง การให้ความหมายคำ การสะกดคำ และการสรุปเรื่อง

2. กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความ เมื่อจัดกิจกรรมไปได้ระยะหนึ่ง ครูจะฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยครูเสนอเรื่องที่จะให้อ่าน ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล การตรวจสอบจากเพื่อน การฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมและการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผล โดยการสนทนาและซักถาม อ่านออกเสียง สรุปใจความสำคัญของเรื่อง ทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่อง ในรอบ 1 สัปดาห์ นำคะแนนทุกกิจกรรมมารวมเป็นคะแนนของทีม ทีมใดทำคะแนนได้ถึงร้อยละ 90 ขึ้นไป ประกาศให้เป็นทีมยอดเยี่ยม (Super Team) และคะแนนต่ำกว่าได้รับเกียรติบัตรรองลงมา

ระวีวรรณ ศรีคร้ามครัน (2552, หน้า 165-166) กล่าวถึง ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบ CIRC ดังนี้

1. ผู้สอนจัดเตรียมเอกสารสำหรับการอ่านให้แก่ผู้เรียน ซึ่งอาจจะอยู่เป็นชุดของการอ่าน ประกอบด้วย เนื้อเรื่องต่าง ๆ หรือนิทาน

2. จัดแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มอย่างน้อย 2-4 คน ซึ่งผู้เรียนในกลุ่มจะต้องมีระดับความสามารถในการอ่านที่แตกต่างกัน

3. ให้ใบงานและเอกสารสำหรับการอ่านแก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ผู้สอนอาจจะเล่าเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ ให้ผู้เรียนฟังในเรื่องที่ต้องการให้ผู้เรียนอ่าน ถามความคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนให้ศึกษาหรืออ่านต่อไป ซึ่งอาจจะใช้เวลาประมาณวันละ 10-20 นาที

4. ผู้เรียนในกลุ่มเมื่อได้รับเอกสารการอ่าน อาจจะอ่านให้เพื่อนฟัง ด้วยการอ่านออกเสียงหรือเปลี่ยนกันอ่าน หรือต่างคนต่างอ่านเอกสารและจะต้องร่วมกันทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้รับ สรุปความเข้าใจ ชี้แจงข้อถูกต้อง อธิบาย หรือให้ความกระจ่างเกี่ยวกับเนื้อเรื่องให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟังและร่วมกันเขียนตอบคำถาม สะกดตัวอักษรที่ถูกต้องเพื่อตอบคำถาม สรุปเนื้อเรื่องที่ได้อ่านโดยการเขียน หรือเขียนความคิดเห็นตามที่ได้รับในใบงาน

5. ให้ผู้เรียนพิมพ์หรือเขียนผลงานเกี่ยวกับความเข้าใจในด้านการอ่านของกลุ่มตนเอง แจกจ่ายให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มอื่นอ่านด้วย หรือนำลงในสมุดประจำห้องเรียน เพื่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นอ่านต่อไป

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 192-193) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC ว่า ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชื่อนำเสนอบทเรียน กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบและทบทวนเนื้อหาหรือคำศัพท์เก่า และแนะนำเนื้อหาการเรียนรู้หรือคำศัพท์ใหม่ตลอดจนอธิบายถึงวิธีการเรียน เกณฑ์ที่ทุกคนต้องทำได้ รวมถึงการทำแบบทดสอบเมื่อจบบทเรียนแต่ละบท

2. ขั้นตอนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในกลุ่ม ดังนี้

2.1 กิจกรรมพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติตามประกอบด้วย กิจกรรมฝึกอ่านกับเพื่อน การอ่านออกเสียง การให้ความหมายของคำ การสะกดคำและกิจกรรมการสรุปเรื่อง

2.2 กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความ เมื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดำเนินไปได้ระยะหนึ่ง ครูจะจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความกับนักเรียนโดยตรง มีขั้นตอน คือ ครูเสนอเรื่องที่จะให้อ่าน ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล การตรวจสอบจากเพื่อน ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมและประเมินผล

3. ขั้นตอนประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะทำการวัดผลและประเมินผล โดยใช้การซักถาม สทนา การอ่านออกเสียง การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง การทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่องและในรอบ 1 สัปดาห์ จะนำคะแนนทุกกิจกรรมของนักเรียนทุกคนมารวมเป็นคะแนนของทีม กล่าวคือ ทีมใดที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 90 ขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตรทีมยอดเยี่ยม (Super Teams) พร้อมด้วยการประกาศให้เป็นทีมเก่ง (Great Teams) และได้รับใบเกียรติบัตรที่รองลงมา

ทศนา แคมมณี (2553, หน้า 270-271) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ CIRC ดังนี้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน โดยแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านร่วมกัน

2. ครูจัดทีมใหม่ โดยแต่ละทีมมีนักเรียนคละความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ เช่น เขียนรายงาน ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ จากนั้นบันทึกคะแนน หากทีมใดได้คะแนนร้อยละ 90 ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ซูเปอร์ทีม” หากได้รับคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80-89 ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา

3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจงวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ และทบทวนคำศัพท์เก่า จากนั้นครูแนะนำเรื่องที่จะอ่าน ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังและช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง

4. หลังจากอ่านเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูอภิปรายเรื่องที่อ่าน พร้อมกับการฝึกทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

5. นักเรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยได้รับคะแนนทั้งรายบุคคลและทีม

6. นักเรียนได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ 1 วัน

7. นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนรู้การสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อการเขียนได้ตามความสนใจ และช่วยกันวางแผนเขียนเรื่อง พร้อมกันตรวจสอบความถูกต้อง

8. นักเรียนจะได้รับการบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจและเขียนรายงานเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้าน โดยมีแบบฟอร์มให้

สรุปได้ว่า เทคนิค CIRC เป็นการเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-6 คน แต่ละระดับความสามารถของแต่ละบุคคลอย่างน้อย 2 ระดับ และจัดผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป็นคู่ละความสามารถ สมาชิกต่างช่วยเหลือกันในการพัฒนาทักษะการอ่าน มีขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นก่อนอ่าน 2) ขั้นระหว่างการอ่าน 3) ขั้นหลังการอ่าน

ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553, หน้า 70) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC ดังนี้ เทคนิค CIRC หรือการบูรณาการอ่านและการเขียนเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกับวิธีการอย่างหนึ่ง คิดและออกแบบขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอ่านและการเขียน ในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC จะต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนทั้งในบทบาทหน้าที่ บทบาทสมาชิกแต่ละคน รวมถึงการปฏิบัติเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย ซึ่งครูจำเป็นต้องดำเนินตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม ครูสอนทักษะในการเรียนแบบร่วมมือกัน จักกลุ่มนักเรียน บอกวัตถุประสงค์ของบทเรียน บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน

2. ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาครอบคลุมในบทเรียนใหม่ด้วยวิธีการที่เหมาะสมแล้วให้ภาระงาน

3. ขั้นทำงานกลุ่ม นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่มย่อย แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุด

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

4.1 ตรวจสอบผลงาน ถ้าเป็นผลงานกลุ่มสมาชิกในกลุ่มเซ็นชื่อในผลงานที่ส่งครู อาจประเมินด้วยการหยิบผลงานกลุ่มขึ้นมาแล้วถามสมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งเกี่ยวกับงานชิ้นนั้น และเป็นงานเดี่ยวครูอาจให้คนใดคนหนึ่งอธิบายวิธีหาคำตอบของเขาที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม

4.2 ครูทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่มีการช่วยเหลือ และเมื่อครูตรวจผลการทดสอบแล้วจะคำนวณคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้ทราบและถือเป็นคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4.3 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยอภิปรายถึงผลงาน และวิธีการทำงานกลุ่ม เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2554, หน้า 122-123) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ แจงจุดประสงค์ของบทเรียน แล้วจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละไม่เกิน 6 คน โดยคละตามระดับความสามารถของนักเรียน

2. ขั้นสอน ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน โดยระบุการดำเนินกิจกรรมตลอดจนแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์หาคำตอบ จากนั้นมอบหมายงานตามที่ครูกำหนดให้

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็น โดยครูควรใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนา คู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ผู้เรียนรายงานผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องราวได้อย่างถูกต้อง

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ผู้สอนควรช่วยเพิ่มเติมความรู้ ชวนคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ทิศนา แคมมณี (2556, หน้า 71-72) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอน ดังนี้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแต่ละระดับความสามารถในการอ่าน โดยจับกลุ่ม 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่ โดยแต่ละนักเรียนตามระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ แต่ละทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ ทีมใดได้คะแนนร้อยละ 90 ขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตร “ซูเปอร์ทีม” ถ้าได้คะแนนร้อยละ 80-89 ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา
3. ครูพบกลุ่มการอ่าน ประมาณวันละ 20 นาที แจงวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่าน ออกเสียงให้เพื่อนฟังและช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นต้น
4. กิจกรรมหลังการอ่าน ครูอภิปรายเรื่องที่อ่าน รวมทั้งฝึกทักษะการจับประเด็นปัญหา เป็นต้น
5. ทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้รับคะแนนรายบุคคลและคะแนนเต็ม
6. นักเรียนได้รับฝึกทักษะการอ่าน สัปดาห์ละ 1 วัน โดยเน้นการอ่านจับใจความสำคัญ
7. นักเรียนจะได้รับชุดการสอนเขียน โดยเลือกหัวข้อการเขียนตามความสนใจ ร่วมกันวางแผนการเขียน และตรวจสอบความถูกต้องของผลงานก่อนได้รับการเผยแพร่
8. นักเรียนจะได้การบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานที่อ่านเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านที่บ้านตามแบบฟอร์มครูกำหนดให้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ที่ประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การทบทวนความรู้ เป็นต้น โดยใช้สื่อประกอบตามความเหมาะสมของเนื้อหา ซึ่งแจ้งกิจกรรมการเรียนรู้ ทำความตกลงเรื่องการทำงานกลุ่มแก่นักเรียน และแบ่งกลุ่มนักเรียนคละตามระดับความสามารถ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากเรื่องที่อ่าน โดยแสดงบัตรคำศัพท์ และให้นักเรียนในกลุ่มจับคู่กันอ่านออกเสียงคำศัพท์ใหม่ จากนั้นจัดทีมใหม่โดยมีนักเรียนกลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 2 คน และกลุ่มอ่อน 1 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเรื่องที่กำหนดให้ สมาชิกในกลุ่มตรวจสอบความผิดพลาดในการอ่านและช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน สรุปประเด็นที่สำคัญของเรื่อง เมื่อได้ข้อยุติภายในกลุ่มแล้วนำมาเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากนั้นร่วมกันตรวจสอบ แก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงาน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานแผนผังความคิด ครูและเพื่อนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น ครูตรวจให้คะแนนผลงานนักเรียน และบันทึกผลการทดสอบของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนนการทำงานกลุ่ม หากทีมใดได้คะแนน 80% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ทีมยอดเยี่ยม” หากทีมใดได้คะแนนตั้งแต่ 70-79% ก็จะได้รับประกาศนียบัตร “ทีมดีเด่น”

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านและแนวคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และครูแจ้งผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ผลคะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม ครูกล่าวคำชมเชยและให้รางวัล

จากการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูมีหน้าที่ในการกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ที่อ่าน แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรมการอ่าน โดยอ่านร่วมกัน จากนั้นจัดทีมใหม่เพื่อทำกิจกรรมการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ โดยเรียบเรียงการเขียนด้วยภาษาของตนเอง และออกแบบผลงานในรูปแบบแผนผังความคิด มีการประเมินผลการอ่านการเขียนเป็นทีม เพื่อความเข้าใจและให้รางวัลกับกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสำคัญในการพัฒนาความเข้าใจในการเรียน และพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 80) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะทำการวัดผลและประเมินผลโดยใช้การซักถามสนทนา การอ่านออกเสียง การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง การทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่องและนำคะแนนทุกกิจกรรมของนักเรียนทุกคนมารวมเป็นคะแนนของทีม กล่าวคือ ทีมใดที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 90 ขึ้นไปจะได้รับการประกาศให้เป็นทีมยอดเยี่ยม (Super teams) และได้รับใบเกียรติบัตร และทีมที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80 จะได้รับการประกาศให้เป็นทีมเก่ง (Great teams) และได้รับใบเกียรติบัตรที่รองลงมา

Stevens, Madden, Slavin, & Farnish (1987, pp. 433–454) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีดังนี้

1. การกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ในการทำงานของตนเอง เป็นการเสริมแรงการทำงานจนสำเร็จด้วยดี
2. คะแนนการทำงานเป็นทีม เป็นคะแนนของสมาชิกของทีม แต่ละทีมจะได้คะแนนตามพฤติกรรมในการเรียน ด้วยการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอน รวมทั้งการช่วยเหลือสมาชิกในทีมจนสำเร็จ
3. การคิดคะแนนทีม โดยนำคะแนนที่นักเรียนสอบข้อเขียนได้ สอบอ่านออกเสียงคำศัพท์ คะแนนการทำงานที่สมาชิกแต่ละคนในทีมทำได้มารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละทีม คะแนนที่ได้ออกมาจะเป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนมากจะได้รับเกียรติบัตรหรือรางวัลตามคะแนน โดยกำหนดไว้ ดังนี้

ทีมที่ได้คะแนน 90–100 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น Super teams

ทีมที่ได้คะแนน 80–89 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น Great teams

ทีมที่ได้คะแนน 70–79 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น Good teams

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล ได้จากผลงานนักเรียน โดยการทำตามที่ได้รับมอบหมาย การประเมินคะแนนรายบุคคลและกลุ่ม นำคะแนนทั้งรายบุคคลและกลุ่มมารวมกัน และหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่มนักเรียนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากันทุกคน กลุ่มใดที่ได้คะแนนมากที่สุดจะได้รับรางวัล

การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด

การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด ผ่านรูปแบบของแผนผังความคิดในหลายลักษณะ โดยนำความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดรองเชื่อมโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อความเข้าใจในการเรียนและเพิ่มความคงทนในการเรียน

1. ความเป็นมาของแผนผังความคิด

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

ธัญญา ผลอนันต์ (2542, หน้า 28) ค้นพบว่า วิธีการของแผนผังนั้นสามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตส่วนตัวและการทำงาน หากนำเทคนิควิธีการของแผนผังขยายในวงการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เริ่มตั้งแต่การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน แล้วยังสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้แผนผังความคิดยังช่วยให้เราค้นพบสิ่งต่าง ๆ ที่อยากรู้อยากศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นความจริงหรือสามารถสรุปเหตุการณ์หรือเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้อีกด้วย

อาณัติ รัตนธิกุล (2550, ออนไลน์) กล่าวว่า Mind Map แปลตรงตัวว่าแผนที่ความคิด แผนผังภาพ แผนผังความคิด หรือแผนภาพความคิด เป็นการนำเอาสมองมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ คิดขึ้นโดย โทนี บูซาน (Tony Buzan) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ปัจจุบันมีการนำไปใช้งานจำนวนมาก ในประเทศไทยก็ถูกนำไปใช้ในแวดวงการศึกษา โดยเฉพาะในการสอนให้เด็กนักเรียนฝึกใช้สมองในการเขียนแผนที่ความคิดต่าง ๆ

Buzan (1985, p. 215) เป็นผู้ได้ริเริ่มพยายามนำเอาความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยพัฒนาการจากการจดบันทึกแบบเดิมที่บันทึกเป็นอักษร ศูนย์กลางเหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้ ตกแต่งสีสันทัดสวยงาม ต่อมาเขาก็พบว่าวิธีการที่เขาใช้นั้นสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมอื่น ๆ ได้ เช่น ใช้งานการวางแผน การตัดสินใจ การช่วยจำ การแก้ปัญหา การนำเสนอ การเขียนหนังสือ เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของแผนผังความคิด จึงได้นำเทคนิคการทำแผนผังมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและสร้างบรรยากาศในการเรียนให้สนุกสนานเพลิดเพลิน

2. ความหมายของแผนผังความคิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด ทำให้ทราบว่ามีการเรียกหลากหลายคำ เช่น แผนภาพความคิด ผังมโนทัศน์ แผนที่ทางความคิด เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะขอเรียกว่า แผนผังความคิด โดยนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 79-82) ได้กล่าวว่า การสร้างแผนผังความคิดเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยเสนอเป็นภาพหรือเป็นผังความคิด

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2547, หน้า 25) ได้สรุปความหมายของผังความคิด ไว้ว่าคือ กรอบความคิดหรือผังความคิดที่เรียกว่า Mind Map หรือผังใยแมงมุม (Web) เป็นรูปแบบการนำเสนอที่ต้องการให้ผู้เรียนนำเสนอความคิดและความรู้ของตนออกมาภายนอก ถ่ายโอนจากสิ่งที่อยู่ในสมอง อยู่ในความคิดคำนึง มานำเสนอให้ผู้อื่นทราบ เป็นการสื่อความแบบหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการเสนอความคิด ความรู้ต่าง ๆ

ขวัญฤดี ัญญา ผลอนันต์ (2550, หน้า 17) ให้ความหมายของแผนผังความคิด ไว้ว่า แผนผังความคิดเป็นภาพสะท้อนของการคิดเป็นรัศมี เป็นเหมือนเทคนิคการฝึกที่มีพลังเปรียบเหมือนกุญแจสารพัดประโยชน์ที่ทำให้สมองทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

สมิท ธาตุทอง (2554, หน้า 369) ให้ความหมายของแผนผังความคิด ว่าเป็นการจัดระเบียบความคิดโดยร้อยเรียงถ้อยคำแล้วทำให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของแนวความคิดต่าง ๆ ได้ชัดเจน

สรุปได้ว่า แผนผังความคิด หมายถึง การนำข้อมูล ความรู้ มาจัดเป็นระบบ สร้างเป็นแผนภาพ สามารถพัฒนาการอ่าน ทำให้รู้จักรวบรวมความรู้ที่ได้จากการอ่าน จัดเป็นระบบ ซึ่งจดจำได้ง่าย และแม่นยำขึ้น ใช้ขอบเขตความรู้ ความคิด เพื่อเป็นตัวกำหนดให้คนเรานั้นสามารถเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถสื่อสารระหว่างคนกับคนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

3. หลักการทำแผนผังความคิด

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 77) ได้กล่าวว่า การอธิบายถึงหลักการ ทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยการลงภาพสีตรงกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่า คำพันคำและยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความจำได้มากขึ้น

2. ใช้ภาพให้มากที่สุดในการผังความคิดก่อนสำคัญ หรือรหัส เพื่อเป็นการช่วยการทำงานของสมอง ดึงดูดสายตาและช่วยในการจำ

3. ควรเขียนคำสำคัญบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ ให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่าการใช้เวลาเพิ่มอีกสักเล็กน้อยในการเขียนตัวให้ใหญ่ จะทำให้อ่านง่าย ชัดเจน

4. เขียนคำสำคัญเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้แผนผังความคิดมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5. คำสำคัญควรจะมีลักษณะเป็น “หน่วย” โดยคำสำคัญ 1 คำ ต่อเส้น 1 เส้น คำละเส้น เพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระเปิดทางให้แผนผังความคิดมีความยืดหยุ่นมากขึ้น

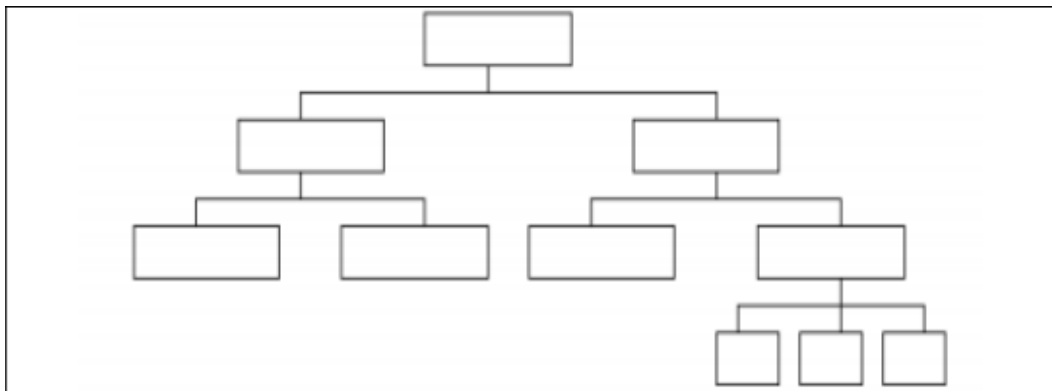
6. ระบายสีให้ทั่วแผนผังความคิด เพราะสีช่วยยกระดับความจำ

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยให้หัวคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งจะช่วยให้สมองเกิดความคิดและจัดระเบียบข้อมูลได้

4. รูปแบบของแผนผังความคิด

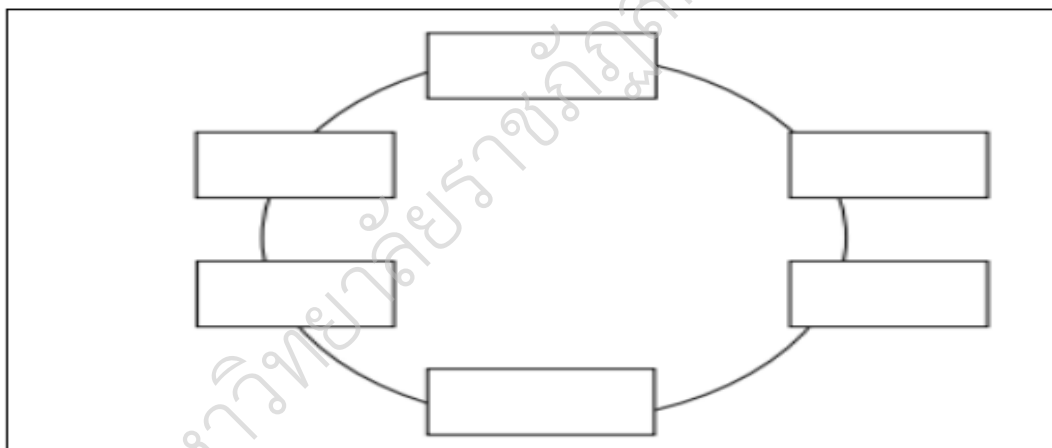
วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 80-82) อธิบายถึงวิธีการสร้างแผนผังความคิดว่าเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ของความคิด โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผังสามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ เช่น

1. แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map) เป็นการนำเสนอโดยการเขียนความคิดรวบยอดหลัก ไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดหัวข้ออื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับ นำไปใช้กับงานเขียนแผนภูมิการทำงาน แผนภูมิการบริหารงาน

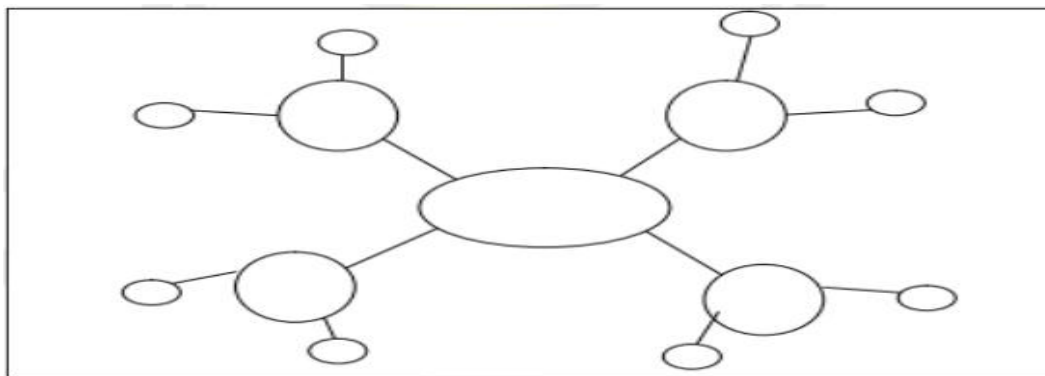
ภาพประกอบ 2 แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map)

2. แผนผังวงจร (A Circle Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นแผนผังเพื่อเสนอความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเรียงลำดับเป็นวงกลม นำไปใช้ในวงจรชีวิตของสัตว์ วัฏจักรของน้ำ การเกิดสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ

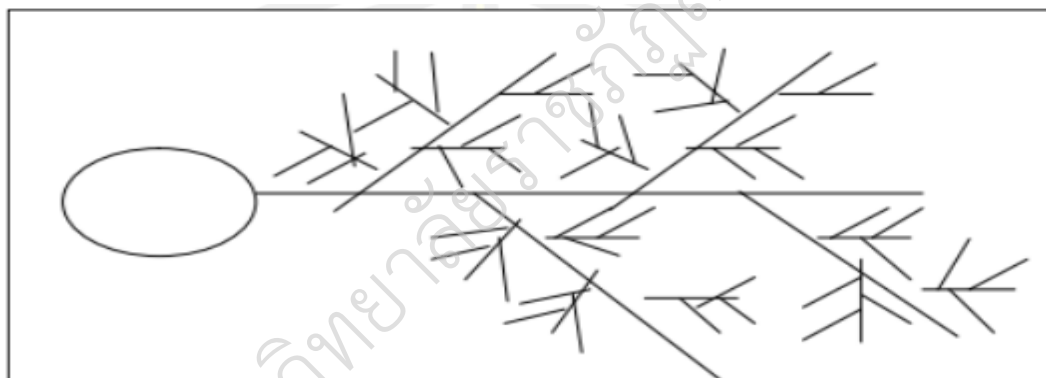
ภาพประกอบ 3 แผนผังวงจร (A Circle Map)

3. แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวบยอดหลัก ที่สำคัญไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนคำอธิบาย บอกลักษณะของความคิดรอง ไปว่าในลักษณะของใยแมงมุม นำไปเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน นำไปเขียนเรื่องใหม่ เช่น ประวัติของข้าพเจ้า

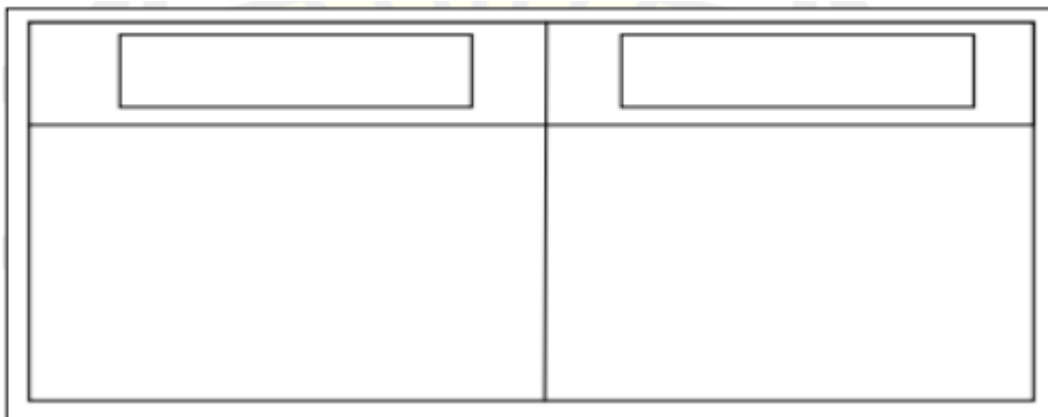
ภาพประกอบ 4 แผนผังใยแมงมุม (Spider Map)

4. แผนผังก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอโดยเขียนประเด็นหรือเรื่องหลักแล้วเสนอสาเหตุ และผลต่าง ๆ เช่น เส้นทางคมนาคม ทางบก ทางน้ำหรือการทำงานของหน่วยงาน แล้วแยกเป็นสาขา แล้วแตกแผนผังการปกครองของท้องถิ่น

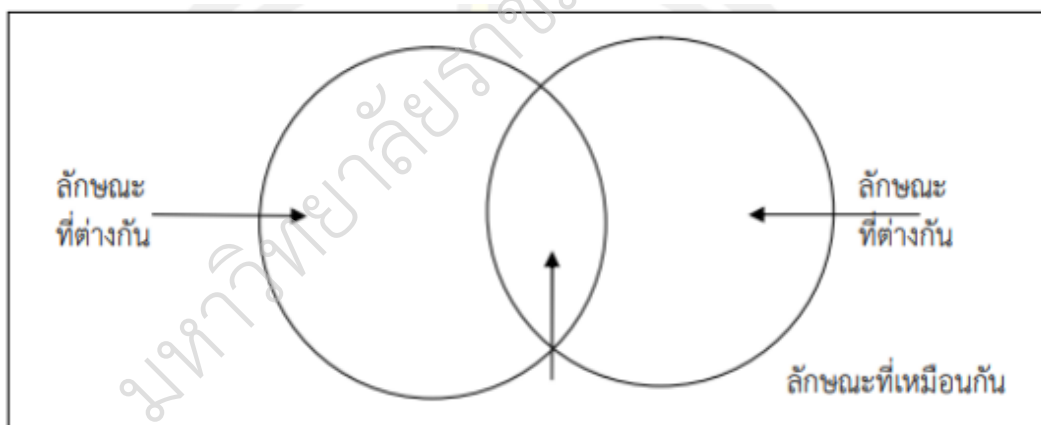
ภาพประกอบ 5 แผนผังก้างปลา (Fishbone Map)

5. แผนผังเปรียบเทียบ (Compare Table Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นตาราง เพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนด เช่น การเปรียบเทียบพืชใบลักษณะของใบเลี้ยงเดี่ยว ใบเลี้ยงคู่ เปรียบเทียบกลางวัน กับกลางคืน เปรียบเทียบสัตว์บกกับสัตว์น้ำ

ภาพประกอบ 6 แผนผังเปรียบเทียบ (Compare Table Map)

6. แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map) นำเสนอการเปรียบเทียบสองสิ่ง หรือสองเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกันและต่างกัน โดยเริ่มจากสิ่งที่ได้รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้ ซึ่งเป็นการสร้างความคิดรวบยอด เช่น ลักษณะของลูกเปิดกับลูกไก่ ต้มมะขามกับต้นกระถิน ต้นจามจุรีกับต้นหางนกยูง วัวกับควาย เปิดกับห่าน

ภาพประกอบ 7 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map)

5. วิธีการเขียนและข้อเสนอแนะในการเขียนแผนผังความคิด

วิลลาร์ตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 77-78) ได้กล่าวว่า วิธีการเขียนและข้อเสนอแนะการเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) ไว้ดังนี้

1. วิธีการเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping)

1.1 เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัด และวางกระดาษแนวนอน

1.2 วาดภาพสี่เหลี่ยมหรือข้อความที่สื่อถึงเรื่องที่ทำการ Mind Mapping กลางหน้ากระดาษ โดยใช้สีอย่างน้อย 3 สี และต้องไม่ตีกรอบด้วยรูปเรขาคณิต

1.3 คิดถึงหัวข้อสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่ทำ

Mind Mapping โดยเขียนคำที่เป็นหน่วยหรือเป็นคำสำคัญสั้น ๆ ที่มีความหมายบนเส้น ซึ่งแต่ละเส้นจะแตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง

1.4 แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญและหัวเรื่องในข้อ 3 ออกเป็น กิ่งหลาย ๆ กิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน 60 องศา

1.5 แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่งในข้อ 4 โดยเขียนคำหรือวลีตามเส้นที่แตกออกไป

1.6 การเขียนคำ ควรเขียนด้วยคำที่เป็นสำคัญ หรือคำหลัก หรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน

1.7 คำ วลี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจใช้วิธีการทำให้เด่น เช่น การใช้สีล้อมกรอบ หรือใส่กล่อง เป็นต้น

1.8 ตกแต่ง Mind Mapping ให้มีสีสัน สวยงาม น่าสนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการเขียนแผนผังความคิด Mind Mapping

2.1 การสร้างภาพศูนย์กลาง การทำภาพให้น่าสนใจ ดังนี้

- 1) ภาพควรมีสีไม่น้อยกว่า 3 สี
- 2) ขนาดของภาพไม่ควรมีขนาดใหญ่จนเกินไป ประมาณ

2 ตารางนิ้ว

3) ภาพไม่จำเป็นต้องมีภาพเดียว อาจมีหลาย ๆ ภาพ หรือหลาย ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น

4) ถ้าเป็นภาพที่มีลักษณะเคลื่อนไหวก็จะดี

5) ไม่ควรใส่กรอบภาพศูนย์กลาง เพราะกรอบอาจจะเป็นสิ่งที่สกัดกั้นการไหลของความคิด

2.2 การหาคำสำคัญ ควรมีลักษณะ ดังนี้

- 1) ควรเป็นคำเดียว วลี หรือข้อความสั้น ๆ
- 2) ควรเป็นคำที่สื่อความหมายได้ดี กระตุ้นความสนใจ

2.3 การหาความคิดรองหรือการแตกกิ่ง ควรทำดังนี้

1) เป็นคำสำคัญที่รองลงไปหรือเป็นส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ ทำกุญแจ เป็นการลงรายละเอียด

- 2) ควรเขียนบนเส้นที่ต่อออกไปได้เรื่อย ๆ
- 3) หากต้องการเน้นให้เด่น เช่น การล้อมกรอบ ใส่กล่อง

หรือขีดเส้นใต้ เป็นต้น

- 4) คำ/ภาพ/เส้น/บนสาขาเดียวกัน ควรใช้สีเดียว
- 5) การแตกกิ่งไม่ควรให้เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง
- 6) การแตกกิ่ง ควรแตกทิศเฉียงมากกว่าแตกบน-ล่าง

สรุปได้ว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน

ระดมพลัง สมองและมีอิสระทางความคิดผ่านรูปแบบของแผนผังความคิดในหลายลักษณะ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทุกส่วนของความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดรองลงไปหรือเป็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อความเข้าใจในการเรียนและเพิ่มความคงทนในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ขึ้นเอง รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยการติดตามหาเหตุผล เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แผนการจัดการเรียนรู้

การพัฒนานักกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับต่อไปนี้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, หน้า 213) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำว่าแผนการจัดการเรียนรู้ แทนแผนการสอน เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่บ่งไว้ในมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, หน้า 106-108) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนที่ผู้จัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นจากคู่มือผู้สอนหรือแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการทำให้ผู้จัดการเรียนรู้ทราบว่าจะจัดการเรียนรู้เนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด จัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้สื่ออะไรและวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551, หน้า 58) แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดจุดประสงค์จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด จัดการสอนด้วยวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งการเรียนรู้ใดและจะประเมินผลอย่างไร

รวิวรรณ ลำสัน (2552, หน้า 49) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการสอนเปรียบได้กับพิมพ์ของวิศวกรหรือสถาปนิก ซึ่งจะขาดไม่ได้ในงานก่อสร้าง ผู้เป็นครูต้องมีแผนการสอนที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทิวากร วงษ์เสน (2560, หน้า 76) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในรายวิชาที่จะสอนตลอดภาคเรียน มาจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์ การวัดและประเมินผล โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดทำขึ้น จากคู่มือครูเป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ทำให้ทราบว่าสอนเนื้อหาใดบ้าง สอนด้วยเทคนิควิธีการใดอย่างไร ใช้สื่อการเรียนอย่างไร มีรูปแบบการประเมินอย่างไร

2. ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึง ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, หน้า 5) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผน ต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบ หรือรายชั่วโมงตารางสอน โดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องให้อยู่ในโครงสร้างรายวิชาและเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป
 2. ความคิดรวบยอด เขียนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอน จนสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้ง่าย
 3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้อง กลมกลืน กับความคิดรวบยอด มิใช่เขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่สอนเท่านั้น
 4. กิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้แก่นักเรียนเกิดความรู้
 5. สื่อที่ใช้ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา
 6. วัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมและช่วงที่ทำการวัด เพื่อตรวจสอบว่าการสอนของครูบรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้หรือไม่
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551, หน้า 59) ได้สรุปลักษณะที่ดีของแผน การจัดการเรียน ดังนี้
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้น ๆ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด)
 2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจน และนำไปสู่ผล การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง (ระบุบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน ว่าจะต้องทำอะไร จึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุ)
 3. กำหนดสื่ออุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้สื่ออุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้อะไรช่วยบ้าง และจะใช้อย่างไร)
 4. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการและ เครื่องมือในการวัดและประเมินผลใด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น)
 5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้
 6. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสอดคล้องกับ สภาพที่เป็นจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่

7. แปลความได้ตรงกัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้นจะต้องสื่อความหมายได้ตรงกัน และเขียนให้อ่านเข้าใจง่าย เมื่อมีการสอนแทนก็สามารถเข้าใจและใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์

8. มีการบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการองค์รวมของเนื้อหาสาระความรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน

9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง โดยผู้เรียนได้นำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงความรู้ใหม่ ๆ และนำไปใช้ในชีวิตและการเรียนในเรื่องต่อไป

รุจิร ภูสาระ (2552, หน้า 159) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า จะต้องสามารถตอบคำถามได้ ดังนี้

1. จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะทำให้
นักเรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์

3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรม

4. จะใช้สื่อ/อุปกรณ์อะไรจึงช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์

5. จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเขียนเนื้อหาสำคัญพอสังเขป ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจในเนื้อหาที่จะจัดการเรียนรู้ จึงจะสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้ และสอดคล้องกับการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้ครูผู้สอนควรใช้สื่อและเทคนิคที่หลากหลาย มีความสอดคล้องกับเนื้อหา และสุดท้ายในการประเมิน ควรจะคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และช่วงที่ทำการประเมินด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้

3. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

การวางแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวนั้น จำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์และออกแบบหลายประการ โดยมีนักวิชาการได้อธิบายความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551, หน้า 58) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสาน
ความรู้และจิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำไว้ล่วงหน้า และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย
3. ช่วยให้ผู้สอนทราบว่าการสอนของตนเองได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนอย่างไร จะใช้สื่ออะไร และจะวัดและประเมินผล อย่างไร
4. ส่งเสริมให้ผู้สอนเฝ้าศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการเรียนรู้ การใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล
5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน หรือจัดการเรียนรู้แทนได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ ต่อวงการศึกษา
7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญ ของครูผู้สอน

รวีวรรณ ลำสัน (2552, หน้า 50) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความจำเป็นผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาเพื่อวางแผนเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิค วิธีการ สื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนจิตวิทยาการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เป็นหัวใจสำคัญที่จะนำพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยครูได้วางแผนไว้ล่วงหน้า ทำให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 20) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการ เรียนรู้ มีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอน ย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด การสอน จะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์
2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอน สอนอย่างมีแผน มีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียน จะได้รับความรู้ ก่อเกิดทักษะหรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้
3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร เพราะในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสาระที่จะสอน การใช้สื่อ และการวัดผลและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้สอนต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบ รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่รอบคอบ และปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบ เพื่อวัดผลและประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้ เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจ คือ ความมั่นใจในการสอนและความพร้อมทางด้านวัตถุ คือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสาร หรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนมีความพร้อมในการสอนย่อมสอนด้วยความกระฉับกระเฉง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

สงบ ลักษณะ (2533 อ้างถึงใน ศศิธร เวียงระลัย, 2556, หน้า 51) ได้อธิบายไว้ว่า ผลดีของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มี ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีเรียนที่มีความหมายมากขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ครูมีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตร และจัดการเรียนรู้ได้ทันเวลา
3. เป็นผลงานทางวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้จัดการเรียนรู้แทน ในกรณีที่ผู้จัดการเรียนรู้ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้เอง

ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2558, หน้า 347-348) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงการเป็นครูมืออาชีพ มีการเตรียมล่วงหน้า สะท้อนให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรม และจิตวิทยา การเรียนรู้มาผสมผสานหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ตนเองสอนอยู่
2. แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับเทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรม และวิธีการวัดและประเมินผล
3. แผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูที่จะปฏิบัติการสอนแทน สามารถปฏิบัติการสอนแทนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นหลักฐานที่แสดงข้อมูลด้านการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลที่จะนำไปใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ต่อไป
5. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญ ในวิชาชีพครู ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ หรือตำแหน่งได้

ทิวากร วงษ์เสน (2560, หน้า 77) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีการสอนให้มีความหมายอย่างถูกต้องหลักการ ช่วยให้ ครูมีคู่มือการสอน เกิดความสะดวกในการเรียนการสอน สอนครบถ้วนตรงตามหลักสูตร มีแนวการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การวางแผน การจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก คือ ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านมา ทำให้ เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้สอน มีเอกสารเตือนความจำและทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

4. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ควรตระหนักถึง เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องเขียนตามลำดับ องค์ประกอบและหากขาดองค์ประกอบใดก็มิอาจทำให้แผนการจัดการเรียนรู้สมบูรณ์ เมื่อพิจารณาแล้วมีนักการศึกษาวิเคราะห์ องค์ประกอบ ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, หน้า 298) กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการสอนมี ดังนี้

1. วิชา หน่วยที่สอนและสาระ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. วัดผลประเมินผล

ลำลี รักสุทธิ (2553, หน้า 21) ได้อธิบายไว้ว่า หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งมีหัวข้อในแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง เป็นหัวข้อเรื่องย่อยที่แยกมาจากหัวข้อใหญ่หรือหน่วยใหญ่ได้มาจากการอ่านคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรหรือใช้ข้อปัญหาในชีวิตจริงตามความต้องการของชุมชนให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนหรือจากแนวการสอนของกรมวิชาการ
2. จำนวนชั่วโมง ที่ใช้สอนเรื่องนั้น โดยคำนวณมาจากจำนวนชั่วโมงจากหัวข้อใหญ่คำนวณชั่วโมงให้เหมาะสมกับน้ำหนักและปริมาณของหัวข้อย่อย
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ แก่นสารของความรู้ ทักษะและเจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่องนั้น ๆ แล้วจัดเป็นหัวใจจัดเป็นกรอบกำหนดให้คำหนึ่งถึงหลักการเขียน ดังนี้ เป็นประโยคที่สมบูรณ์และได้ใจความ ใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน มีใจความตรงกับสาระการเรียนที่สอน
4. จุดประสงค์ ต้องเขียน เป็นเชิงพฤติกรรม โดยทั่วไปจะเขียนไว้ 2 จุดประสงค์ คือ จุดประสงค์ปลายทาง ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน เมื่อผ่านกระบวนการการเรียนรู้นั้นครบถ้วนแล้วจุดประสงค์นำทางเป็นจุดประสงค์เฉพาะการเรียนเนื้อหาย่อยที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนจากการเรียนเรื่องนั้น ๆ ลักษณะการเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. สาระการเรียนรู้ เป็นสาระของความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาในชั่วโมงเรียนนั้น ในการเขียนเพียงหัวข้อหรือเค้าโครงเท่านั้น ไม่ต้องลงรายละเอียดทั้งหมด

6. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งต้องจัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

7. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ อาจเป็นของจริง ของจำลอง แผนภูมิ แบบฝึก หนังสือนิทาน บัตรคำ รวมทั้งสื่อประเภท หรือไอซีที

8. การวัดผลและประเมินผล เป็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้งที่สอน เพื่อให้ทราบว่าคุณผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้ฝึกสอนอาจวัดทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้แบบทดสอบ การสัมภาษณ์ การทำกิจกรรม และการทำแบบฝึกหัด

เอกรินทร์ สิมหาศาล และคณะ (2552) ได้อธิบายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. สาระสำคัญ เป็นการเขียนในลักษณะเป็นความคิดรวบยอด หรือ Concept
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนในลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทุกพฤติกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ แล้วบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตัวชี้วัด และมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วย
3. สาระการเรียนรู้ เป็นการเขียนเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นประเด็นสำคัญสั้น ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ และเรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบถ้วนตามเป้าหมายการเรียนรู้ของตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติในแต่ละรายชั่วโมงอย่างชัดเจน
5. สื่อการเรียนรู้ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะกำหนดสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เอกสารเพิ่มเติมสำหรับผู้สอนตามความเหมาะสมและบอกแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

6. การวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุ รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะระบุ รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการวัดและประเมินผล คือ หลักฐาน ร่องรอย วิธีการวัดและ ประเมินผล เครื่องมือในการวัดและประเมินผล

7. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการจัดกิจกรรม ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนให้บรรลุเป้าหมาย สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัด และประเมินผล บันทึกผลหลังสอน

5. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

การเตรียมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมตัว และวางแผนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอน บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายขั้นตอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังต่อไปนี้

พิจิตรา ธงพานิช (2559, หน้า 286) ได้อธิบายไว้ว่า ก่อนที่จะลงมือ เขียนแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรได้ศึกษารายละเอียดตามขั้นตอน ในการเขียนแผนการสอน ตามหัวข้อต่าง ๆ โดยศึกษาจากกำหนดการสอนและตารางสอน ว่าเรื่องที่จะสอนนั้นเป็นเรื่องอะไร ใช้เวลาสอนกี่คาบแล้วศึกษาแผนการสอนแม่บท ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และคู่มือครูควรมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแผนแม่บท และปรับแผนการสอนโดยแบ่งหัวข้อของเนื้อหา โดยย่อกลงไปในการแบ่งหัวข้อของเนื้อหาจะแบ่งย่อยพอที่จะสอนในแต่ละครั้ง ซึ่งเวลาที่สอนในแต่ละครั้งจะไม่เท่ากันแล้วแต่เนื้อหา และการจัดตารางสอนของแต่ละโรงเรียน

2. ศึกษาความคิดรวบยอดทั้งหมดของแม่บทนั้นหรือเรื่องนั้น ให้เข้าใจ

3. ศึกษาจุดประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้ทั้งหลายของสาระนั้น เพื่อทำความเข้าใจว่าสอนแบบนี้แล้วผู้เรียนทำอะไรบ้าง ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไป อย่างไรบ้าง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทดสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

4. ศึกษาเนื้อหารายละเอียดว่ามีอะไรบ้าง สอดคล้องกับความคิด รวบยอดและจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ เนื้อหาแต่ละเรื่องสอดคล้องกับสาระในจุดประสงค์ ข้อใดและความคิดรวบยอดข้อใด

5. ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดตรวจสอบดูว่ากิจกรรมทั้งหมดแต่ละเรื่องตรงตามเนื้อหาหรือไม่ จะต้องหามาได้โดยวิธีใด อย่างไร และถ้าทำเองจะทันเวลาหรือไม่

6. ศึกษาการวัดผลและการประเมินผลแต่ละครั้งที่สอนว่าใช้วิธีการอย่างไร วิธีเหล่านั้นเหมาะสมกับการวัดเนื้อหาและกิจกรรมที่กล่าวไว้หรือไม่

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องศึกษาแผนแม่บทให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ โดยศึกษาความคิดรวบยอดของแม่บทนั้น หรือเรื่องนั้นให้เข้าใจ ศึกษาจุดประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้ทั้งหลายของสาระนั้น ศึกษาเนื้อหารายละเอียดว่ามีความสอดคล้องกับความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้และเทคนิคที่จะให้สอนในเนื้อหานั้น แนวทางการวัดผลและการประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน ระดับของผู้เรียนและความสามารถของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนด

6. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำเอาแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปใช้สอนจริงให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ชวลิต ชูกำแหง (2553, หน้า 131-132) ได้กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งต้องหาคุณภาพของนวัตกรรมที่ใช้ นิยมหาค่าประสิทธิภาพของ (ซึ่งไม่ใช่ค่าสถิติ) เป็นขั้นตอนทำการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้วสามารถหาประสิทธิภาพของสื่อ (E_1/E_2) ในขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายในกิจกรรมที่กำหนดให้โดยมีการเก็บข้อมูลของผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความอ้อมงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยหรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนหรือคะแนนจากการเข้ากลุ่ม (ไม่ใช่คะแนนการทำแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ)

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ได้หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน การหาค่าประสิทธิภาพจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณา โดยเกณฑ์ดังกล่าวนิยมใช้หลักการเรียนแบบรอบรู้ คือ ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 80 และยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 2.5 ดังนั้น ต้องมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า $80 - 2.5 = 77.5$ ส่วนการกำหนดเกณฑ์ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ คือ ไม่ควรเกินร้อยละ 5 นอกจากนั้นยังพิจารณาจากหลายปัจจัย เช่น ประเภทของสื่อ นวัตกรรมสติปัญญาของกลุ่มผู้เรียนและวุฒิภาวะของผู้เรียน เป็นต้น โดยทั่วไปนวัตกรรมสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ มักจะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพต่ำกว่าการพัฒนาความรู้ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะต้องใช้เวลานานมากกว่า เช่น นวัตกรรมที่เน้นการพัฒนาความรู้ อาจกำหนดเท่ากับ $80/80$ ส่วนนวัตกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อาจกำหนด E_1/E_2 ที่ $75/75$

สียานา ประทีปวัฒนพันธ์ (2558, หน้า 39) ได้กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำเอาแผนไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปสอนจริงให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านกระบวนการและผลลัพธ์ตามเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการดำเนินการวิจัย ที่มีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์ $75/75$ เนื่องจากเนื้อหาในอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความนั้น เป็นเนื้อหาที่เน้นทักษะการคิด วิเคราะห์ หาเหตุผลประกอบเพื่อความสมเหตุสมผลของคำตอบ ซึ่งผู้วิจัยปรับตามความเหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง จึงมีความหมาย ดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งหาได้จาก ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดและใบงาน คิดเป็นร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งหาได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและความสามารถในการเขียนสรุปความหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 75 ขึ้นไป

ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ประสิทธิภาพเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณค่าของกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น การตั้งเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสมเป็นอย่างไรมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายของประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายไว้ ดังนี้
 เฟซิญ กิจระการ (2546, หน้า 47) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือตามเกณฑ์ที่คาดหวัง

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2550, หน้า 3) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับคุณภาพของนวัตกรรมที่วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน (E_1) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ (E_2)

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 713) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในภาระงาน

สารานุกรมเสรี (2557, หน้า 1) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใด ๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้น ได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็น ระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการนั้น ๆ ให้เป็นผลสำเร็จและถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด และแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และแสดงให้เห็นถึงการยอมรับประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)

2. การหาประสิทธิภาพของสื่อ

เฟซิญ กิจระการ (2544, หน้า 44-51) อธิบายถึง การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ว่าส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพของเชิงประจักษ์ วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อส่วนใหญ่จะพิจารณาจากร้อยละการทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันในหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็น ประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำ แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80
2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80
3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบ ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยเทียบกับคะแนนที่ได้ก่อนการเรียน (Pre-test)
4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) แต่ละข้อถูก ร้อยละ 80 (หากนักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีควมบกพร่อง)

สรุปได้ว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน จะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเนื้อหา ที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยาก ก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่าย ก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์ เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เมื่อคำนวณ แล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้ คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น

ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะต้องมาจากผลลัพธ์การคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรยิ่งถือว่า มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีค่าสูงสุดที่ 100 ส่วนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึง มีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้
2. เนื้อหาของบทเรียนที่สร้างขึ้นต้องผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ ส่วนความยากและอำนาจจำแนกของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับจำนวนของวัตถุประสงค์ และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจำนวนวัตถุประสงค์

การคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนนี้เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้ ดังนั้น ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนในที่นี้ จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ (Efficiency) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูกนั้นหมายถึง การเรียนอย่างถูกต้องตามกระบวนการของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะและการมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ในความหมายของการทำสิ่งที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นนั้นหมายถึง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะนำไปสู่การมี “ประสิทธิภาพ” ของสื่อการเรียนการสอน

3. การทดลองหาประสิทธิภาพ

หลังจากผลิตสื่อต้นฉบับแล้ว ต้องนำไปทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของสื่อตามขั้นตอน ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2539, หน้า 494-500)

1. ทดลองแบบเดี่ยว (1:1) คือ ทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน อย่างละ 1 คน
2. ทดลองแบบกลุ่ม (1:10) คือ ทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (คะแนนเก่งกับคนอ่อน)
3. ทดลองภาคสนาม (1:100) คือ ทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 10-100 คน การเลือกผู้เรียนมาทดลองสื่อ

3.1 การทดลองแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองครู 1 คน ต่อผู้เรียน 1 คน ให้ทดลองกับเด็กก่อนก่อนทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง และนำไปทดลองกับเด็กเก่ง

3.2 การทดลองแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดลองที่ครู 1 คน ต่อผู้เรียน 6-10 คน โดยคณะเด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน ห้ามทำการทดลองกับเด็กอ่อนหรือเด็กเก่งล้วน ๆ มีการจับเวลาด้วยว่า กิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าไร เพื่อพิจารณาว่าสื่อ นั้นสามารถใช้กับผู้เรียนในระดับสติปัญญาแตกต่างกันได้ดีมากน้อยเพียงใด ถ้าพบข้อบกพร่องนำมาปรับปรุงแก้ไขอีก

3.3 การทดลองภาคสนาม (1:100) เป็นการทดลองที่ใช้ครู 1 คน กับนักเรียนทั้งชั้น 30-40 คน ชั้นที่เลือกมาทดลองจะต้องมีนักเรียนที่คณะทั้งเด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่เด็กเก่งหรืออ่อน

นอกจากนี้สถานที่และเวลาสำหรับการทดลองแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม ควรใช้เวลาในห้องเรียนหรือแยกนักเรียนต่างหาก

สรุปได้ว่า การทดลองหาประสิทธิภาพ เป็นการนำสื่อไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีความสามารถในการเรียนต่างกัน คือ นักเรียนเก่ง นักเรียนปานกลาง และนักเรียนอ่อน และทำการทดลอง 3 ครั้ง คือ ทดลองแบบเดี่ยว ทดลองแบบกลุ่ม และทดลองภาคสนาม

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดี เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพย่อมจะส่งผลหรือจูงใจให้ผู้เรียนชอบ สนใจ และมีความต้องการที่จะเรียนรู้ตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดไว้ด้วยความตั้งใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจ (Satisfaction) ไว้ ดังนี้

วันดี ภิญญมิตร (2552, หน้า 58) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก

กิตติมา ปรีดีติลล (2554, หน้า 21-22) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ประโยชน์ทางด้านวัตถุและทางจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาได้

มนตรี เญียบแหลม (2554, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายหมาย (Goals) ความต้องการ (Want) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555, หน้า 13) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่ความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกมุ่งมั่นที่จะทำงาน สิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

ประสาธ อิศรปริดา (2556, หน้า 30) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตส่งผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการของมนุษย์และเป็นพฤติกรรมไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้

แน่นน้อย พงษ์สามารถ (2559, หน้า 29) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ 3 อย่าง คือ ปัจจัยเกี่ยวกับงานโดยตรงลักษณะเฉพาะเจาะจงของแต่ละคน และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในสิ่งที่ยื่นออกมาที่การงาน

Good (1973, p. 32) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจ และทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ การศึกษาความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจเท่านั้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของแต่ละบุคคลเมื่อได้กระทำงาน หรือกิจกรรมที่ตนเองพอใจ หรือมีความสนใจแล้วแสดงออกมาในเชิงบวกต่อการทำงาน หรือกิจกรรมนั้น ๆ เช่น รู้สึกชอบ รู้สึกพอใจ มีความสุข สมหวังจนดำเนินไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จได้ด้วยดี โดยเกิดขึ้นได้ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ซึ่งเป็นแรงจูงใจ และเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาตนเองและองค์กรได้อย่างน่าภูมิใจ

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ เป็นการศึกษาตามกฎทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ มีดังต่อไปนี้

ประสาธ อิศรปริดา (2543, หน้า 280) ได้ศึกษาทฤษฎีความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจของมนุษย์แต่ละคนต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูงขึ้น ดังนั้นความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่หมดไปแต่ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้

1. ความต้องการทางสรีระ ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อน หลับนอน ความต้องการทางเพศ การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ได้แก่ ความต้องการประเภทนี้ มีมาตั้งแต่ยังเป็นทารกเรารู้สึกเห็นว่า เด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานการณ์ที่เป็นอันตราย และจะหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์แปลกใหม่หรือคนแปลกหน้า

3. ความต้องการความรัก และการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ได้แก่ ความต้องการเพื่อน หรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการหาคู่รักหรือครอบครัว

4. ความต้องการยกย่องสรรเสริญ ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ล้มเหลวจะได้รับสนองตอบความต้องการนี้อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่า มีปมด้อยหรือขาดความรู้สึกว่ามีผู้คอยช่วยเหลือคำจุน

5. ความต้องการและเข้าใจ ได้แก่ ความต้องการที่จะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา หมายถึง ความปรารถนา (หรืออยากรู้) และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง

6. ความต้องการสร้างความประจักษ์จน และการพัฒนาตามศักยภาพแห่งตน เป็นความต้องการเข้าใจตนเอง และรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ ต้องการจะเกิด หรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และต้องการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน

Scott (1970, p. 124 อ้างถึงใน ศุภสิริ โสมาเกตู, 2544, หน้า 49) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงาน มีลักษณะ ดังนี้

1. งานควรมีความสัมพันธ์กับความต้องการส่วนตัว และมีความหมายกับผู้ทำ

2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้กระบวนการทำงานและควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายใต้เป้าหมายของงาน จะต้องมียุทธศาสตร์ ดังนี้ คนทำงานมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ผู้ปฏิบัติได้ทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง งานนั้นสามารถทำได้สำเร็จ

เมื่อนำแนวคิดมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวทางดังนี้

1. ศึกษาความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และระดับความสามารถหรือพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน
2. วางแผนการสอนอย่างเป็นกระบวนการ และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม และกำหนดเป้าหมายในการทำงาน สะท้อนผลงานและทำงานร่วมกันได้

สรุปได้ว่า ปัจจัยหรือความต้องการของแต่ละบุคคลที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจนั้น ประกอบด้วย ด้านร่างกายหรืออาหาร อากาศ การพักผ่อน ความปลอดภัย ความรัก การยกย่องสรรเสริญ ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ วัตถุประสงค์ และต้องการความสำเร็จในชีวิต เมื่อทฤษฎีเหล่านี้เป็นมูลเหตุสำคัญของชีวิต ผู้สอนสามารถนำไปบูรณาการเรียนรู้ เพื่อสนองความต้องการ สร้างจุดสนใจและเกิดความพึงพอใจต่อครู และกิจกรรมที่จัดขึ้นได้

3. องค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจ

ความพึงพอใจหรือเจตคติเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงได้ดี ซึ่งอาจเป็นวัตถุ หรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจให้ทำงานนั้นประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ประสาธ อิศรปริดา (2547, หน้า 177-178) เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาข้อเท็จจริง หรือสังเขปเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มการกระทำ

วัลยา บุตรดี (2531, หน้า 12 อ้างถึงใน วงศ์เดือน มีทรัพย์, 2547, หน้า 57) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจที่เป็นเครื่องกระตุ้นเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงินทอง สิ่งของ หรือสภาวะทางกาย ที่มีให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุ เช่น เกียรติภูมิ การใช้สิทธิพิเศษมากกว่าคนอื่น
2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงานความพร้อมของเครื่องมือ

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึง การสนองความต้องการในด้านความภาคภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือการแสดงความภักดีต่อองค์กรของตน

4. ความดึงดูดทางสังคม หมายถึง การมีความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงาน การอยู่ร่วมกัน ความมั่นคงของสังคมจะเป็นหลักประกันในการทำงาน

5. การปรับทัศนคติ และสภาพของงานให้เหมาะกับบุคคล คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานจะทำให้เขาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในหน่วยงาน จะทำให้บุคคลมีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มีสิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุประสงค์อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการทำงาน

4. การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้

ประเทิน หงส์แก้ว (2544, หน้า 30) การวัดความพึงพอใจ ได้แบ่งระดับความพึงพอใจ โดยให้คะแนนตามหลักของลิเกิร์ต (Likert scale) ดังนี้

ไม่พอใจมาก	ให้คะแนน 1 คะแนน
ไม่พอใจ	ให้คะแนน 2 คะแนน
พอใจน้อย	ให้คะแนน 3 คะแนน
พอใจปานกลาง	ให้คะแนน 4 คะแนน
พอใจมาก	ให้คะแนน 5 คะแนน

จากนั้นจึงแบ่งช่วงคะแนนของระดับขึ้น เท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนแต่ละระดับขึ้น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.79 หมายถึง ไม่พอใจมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.80–2.59 หมายถึง ไม่พอใจ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.60–3.39 หมายถึง พอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.40–4.20 หมายถึง พอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21–5.00 หมายถึง พอใจมาก

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2529, หน้า 137 อ้างถึงใน คำริ มุศรีพันธ์, 2544, หน้า 44) ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทักษะคติ หรือเจตคติเป็นนามธรรมเป็นการแสดงออกค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดทัศนคติโดยตรง แต่เราสามารถวัดทัศนคติโดยอ้อมได้โดยวัดความคิดของบุคคลเหล่านั้นแทน ฉะนั้น การวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตจำกัดด้วย อาจมีความคลาดเคลื่อนได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551, หน้า 138-140) ได้กล่าวถึงการแบ่งแบบวัดตามลักษณะข้อคำถามที่ถามออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แบบสำรวจปรนัยเป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบให้เลือกตอบ โดยที่ผู้ตอบ ตอบตามที่ตนเองมีความคิดเห็นและความรู้สึกเป็นข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ด้วยเชิงปริมาณ
2. แบบสำรวจเชิงพรรณนาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบ ตอบด้วยคำพูด และข้อเขียนของตนเองเป็นแบบสัมภาษณ์หรือคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบ ตอบโดยอิสระ ข้อมูลที่ได้ในเชิงคุณภาพ

ปรีชา วันแวน (2551, หน้า 50) กล่าวว่า มีวิธีที่สามารถวัดความพึงพอใจ ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถามจัดทำแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็น กระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบอิสระ ซึ่งคำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ โดยทั่วไปนิยมใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ และประเด็นวัดความพึงพอใจเป็นทางบวก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดี จึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติกิจกรรมใดนั้นสามารถวัดได้หลากหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสมตลอดจนเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ประมัย จิตตะโคตร (2558, หน้า 37-38) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้บทความเป็นสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีสิริเกศ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความหลังเรียนของนักเรียนดังกล่าวสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวรรณา โคตรชมภู (2558, หน้า 98) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.60/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุทธา ละมูล (2558, หน้า 59-60) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 89.19/88.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่าน

จับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ เท่ากับ 0.7766 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.7766 หรือคิดเป็นร้อยละ 77.66

4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับมาก

จรรยา ศรีบัวหลวง และสมบุรณ์ ตันยะ (2559, หน้า 346-355) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์จากการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นาตยา บุญนาค (2561, หน้า 63-65) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคการสอน CIRC ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านมะเดื่อ จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอน CIRC มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอน CIRC มีคะแนนความสามารถในการเขียนสรุปความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราภรณ์ ขำมณี (2562, หน้า 55-79) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความสามารถในการเขียนสรุปความแต่ละวงจรปรากฏผลการวิจัย ดังนี้ วงจรที่ 1 มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การอ่านจับใจความ ร้อยละ 80 จำนวน 6 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การเขียนสรุปความ ร้อยละ 80 จำนวน 8 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน นักเรียนขาดความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและความละเอียดลออในการคิด วงจรที่ 2 มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การอ่านจับใจความ ร้อยละ 80 จำนวน 8 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การเขียนสรุปความ ร้อยละ 80 จำนวน 9 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 14 คน นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความในระดับที่ดีขึ้น วงจรที่ 3 มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ประเมินการอ่านจับใจความ ร้อยละ 80 จำนวน 14 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 คน มีนักเรียน

ที่ผ่านเกณฑ์การเขียนสรุปความ ร้อยละ 80 จำนวน 13 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 คน นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนสรุปความของเหตุการณ์ ควบคู่กับการฝึกและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายในสถานการณ์อื่นด้วยความเข้าใจ วงจรที่ 4 มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การอ่านจับใจความ ร้อยละ 80 จำนวน 18 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 5 คน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การเขียนสรุปความ ร้อยละ 80 จำนวน 19 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 คน นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนสรุปความได้ด้วยตนเอง และนักเรียนมีความรับผิดชอบในการร่วมกิจกรรมเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รุ่งทิวา นิมกุล (2562, หน้า 57-58) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระโคก จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565, หน้า 83-86) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 83.32/83.47 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจัดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ชุตินา นันบุญ (2567, หน้า 263-265) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ CIRC เสริมด้วยเทคนิคการสะท้อนคิดต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Stevens & Slavin (1995, pp. 241–262) ได้ศึกษาผลระยะยาวของการเรียน แบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ในการสอนอ่านและภาษาศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ที่ตนคติ ต่อการอ่านและภาษาศาสตร์ และความตระหนักรู้ในวิธีเมตาคอกนิชัน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2–6 ทำงานตามโปรแกรม CIRC โดยใช้ทีมที่มีความสามารถ แตกต่างกันในกิจกรรมการอ่านและเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน ครูให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ จับใจความและกระบวนการเขียน ในการสอนเขียนและภาษาศาสตร์ และยังคงศึกษากับนักเรียน พิกการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียนปกติและเข้าร่วมกิจกรรมในทีมแบบร่วมมือ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นนักเรียน จำนวน 635 คน โดยใช้โปรแกรม CIRC และ เปรียบเทียบกับนักเรียน 664 คน ที่สอนแบบดั้งเดิมนักเรียนพิกการที่เสียเปรียบทางวิชาการ จำนวน 72 คน ในโปรแกรม CIRC นำมาเปรียบเทียบกับนักเรียนพิกการ 65 คน จากโรงเรียน ที่สอนแบบดั้งเดิม ผลการศึกษาเมื่อผ่านระยะเวลา 1 ปี พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์และการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบดั้งเดิม เมื่อผ่านระยะเวลา 2 ปี พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการ อ่านศัพท์ การอ่านจับใจความ และการแสดงออกทางภาษาดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียน แบบดั้งเดิม นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีความตระหนักรู้ในวิธีเมตาคอกนิชัน มากกว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบดั้งเดิม นักเรียนพิกการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียน CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์ การอ่านจับใจความและการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียน พิกการในโรงเรียนแบบดั้งเดิม ไม่มีความแตกต่างกันในทัศนคติที่มีต่อการอ่านและการเขียน อย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC กับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียน แบบดั้งเดิม

Nath (1996, p. 124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้รูปแบบวิธีสอน โดยเพื่อนสอนเพื่อน สำหรับกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือ: กลุ่มการเรียนรู้อยู่แบบร่วมมือ ซึ่งใช้ นักเรียนเป็นผู้ช่วยสอนเพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่ม รูปแบบที่ใช้สอน คือ Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2–6 จำนวน 6 ห้อง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนแบบปกติ กลุ่มทดลอง จะได้รับ

การอบรมทักษะด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสังเกต จำนวน 9 ครั้งต่อ 1 ช่วงปี การศึกษา การวิเคราะห์ค่าตัวแปร ผลการวิจัย นักเรียนที่ได้รับการอบรมทักษะด้านการสอน สามารถสื่อสารและมีทักษะในการทำงานแบบร่วมมือที่ดีอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อทำการเปรียบเทียบกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการอบรม โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 มีพัฒนาการสูงขึ้น มากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีทักษะด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลางหรือเกณฑ์ต่ำ ยังจำเป็นต้องใช้เวลา เพื่อฝึกทักษะเหล่านั้นมากกว่านักเรียนที่มีทักษะด้านการอ่าน อยู่ในระดับเกณฑ์สูงและวิธีการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน

Yeh (2007, pp. 153-157) ได้ศึกษาผลของความรู้ภาษาจีนและแบบบูรณาการในการอ่านและเขียน CIRC เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านภาษาจีน ความเข้าใจในการฟัง การใช้ไวยากรณ์และความสามารถโดยรวมของภาษาจีนตามการประเมินของ SAT II Chinese Subject Tests with Listening กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และที่ 5 จากโรงเรียนในภาคเหนือของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการวิจัยพบว่า การเรียนด้วย CIRC ช่วยปรับปรุงระดับความรู้ภาษาจีนของนักเรียนในทุกด้านของการสอบวิชาภาษาจีน SAT II กับ การฟัง ซึ่งผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าความรู้เดิม ของนักเรียนและการเรียนแบบร่วมมือ CIRC อาจส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางภาษาด้านอื่น ๆ ด้วย

Saini et al. (2012, pp. 853-859) ได้ทำการศึกษาผลลัพธ์ของกราฟิกต่อการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนพบว่า การใช้ผังกราฟิกส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วยพัฒนาความเข้าใจของนักเรียนผ่านแนวคิดสำคัญและความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียน และโครงสร้างทางความคิดของผู้เรียน ผังกราฟิกเป็นเหมือนแผนที่ช่วยนำผู้เรียนไปสู่ความรู้ใหม่ ๆ ดังนั้น ผังกราฟิกจึงช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมทั้งยังช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนเมื่อผู้เรียนพอใจในการเรียนรู้ นักเรียนสามารถเปลี่ยนข้อมูลที่ยากจะจดจำในระยะสั้นไปสู่การจดจำที่ง่ายขึ้นในระยะยาว

Mohammad (2015, pp. 8-15) ได้ศึกษาผลความสามารถในการอ่านของนักเรียนระหว่างกลุ่มตรวจสอบ (GI) และกลุ่มการอ่านและความเข้าใจ แบบบูรณาการแบบร่วมมือ CIRC กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชายในอิหร่าน 207 ถูกสุ่มแบบแบ่งออกเป็นสามกลุ่มเท่า ๆ กัน คือ กลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่มและกลุ่มทดลองสองกลุ่ม กลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยเทคนิคแบบดั้งเดิมโดยใช้วิธีการสอนแบบรายบุคคล กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม

ได้รับเทคนิค GI และกลุ่มทดลองอีกหนึ่งกลุ่มได้รับเทคนิค CIRC ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง GI และกลุ่มทดลอง CRIC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่เทคนิค CRIC มีประสิทธิภาพมากกว่าเทคนิค GI ในการเพิ่มคะแนนการทดสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

Annisa, Yulianti, & Joko (2018, pp. 283–291) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนบทกวีโดยใช้เทคนิคการสอน CIRC ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐชวราการ์ตา ในปีการศึกษา 2560/2561 ซึ่งเทคนิคการสอน CIRC ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การกระทำ การสังเกต และการสะท้อนกลับ ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การสังเกต และการทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการสอน CIRC สามารถพัฒนาทักษะการเขียนบทกวีในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐชวราการ์ตาได้

Miftah & Firman (2018, pp. 139–148) ได้ศึกษาความแตกต่างในการอ่านจับใจความของนักเรียนจากข้อความบรรยายระหว่างผู้ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนจำนวน 49 คน ใช้การทดลองแบบกึ่งทดลอง ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเทคนิคการสอน CIRC เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเฉพาะข้อความบรรยาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้นั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนความสามารถทั้งสองด้านอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ โดยผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อค้นหาแนวคำตอบ แล้วนำแนวความคิดที่สอดคล้องกันมาหาข้อสรุปเพื่อนำไปสู่คำตอบที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
3. วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายนาแก้ว บ้านแป้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนาแก้วพิทยาคม โรงเรียนบ้านกลางนาเดื่อ โรงเรียนบ้านนาเดื่อ โรงเรียนหนองผือเทพนิมิต โรงเรียนหนองกระบอราษฎร์อุทิศ วิทยา โรงเรียนโคกแก้ว โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร โรงเรียนโพนบงผดุงศาสตร์ โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง โรงเรียนบ้านน้ำพุราษฎร์สงเคราะห์ และโรงเรียนท่าศาลาราษฎร์วิทยา จำนวนห้องเรียน 11 ห้อง ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 190 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 11 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 7 แผนการเรียนรู้ 16 ชั่วโมง

1.2 แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ฉบับ

1.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ

1.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

มีรายละเอียดการในการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร/มาตรฐาน/ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ แนวดำเนินการ คำอธิบายรายวิชา และการวัดประเมินผล

2.1.2 ศึกษาองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ หลักการหรือแนวทางการสร้าง รวมทั้งวิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ จากหนังสือ ตำรา งานวิจัยหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ดังนี้

2.1.3.1 ส่วนนำ เป็นส่วนแรกขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ 3) จำนวนชั่วโมงที่เรียน และ 4) วัน เดือน ปี ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน

2.1.3.2 ส่วนเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย 1) สาระสำคัญ 2) มาตรฐานการเรียนรู้ 3) ตัวชี้วัดชั้นปี 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สาระการเรียนรู้ 6) หลักฐานการเรียนรู้ 7) กิจกรรมการเรียนรู้ 8) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 9) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การทบทวนความรู้ เป็นต้น โดยใช้สื่อประกอบตามความเหมาะสมของเนื้อหา ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ ทำความตกลงเรื่องการทำงานกลุ่มแก่นักเรียนและแบ่งกลุ่มนักเรียนคละตามระดับความสามารถ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ จากเรื่องที่อ่าน โดยแสดงบัตรคำศัพท์ และให้นักเรียนนักเรียนในกลุ่มจับคู่กันอ่านออกเสียง คำศัพท์ใหม่ จากนั้นจัดทีมใหม่โดยมีนักเรียนกลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 2 คน และกลุ่มอ่อน 1 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเรื่องที่กำหนดให้ สมาชิกในกลุ่มตรวจสอบ ความผิดพลาดในการอ่านและช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน สรุปประเด็นที่สำคัญของเรื่อง เมื่อได้ข้อมูลภายในกลุ่ม แล้วนำมาเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากนั้นร่วมกันตรวจสอบ แก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงาน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานแผนผังความคิด ครูและเพื่อนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น ครูตรวจ ให้คะแนน ผลงานนักเรียน และบันทึกผลการทดสอบของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนน การทำงานกลุ่ม หากทีมใดได้คะแนน 80% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ทีมยอดเยี่ยม” หากทีมใดได้คะแนนตั้งแต่ 70-79% ก็จะได้รับประกาศนียบัตร “ทีมดีเด่น”

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอน และนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและแนวคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และครูแจ้งผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ผลคะแนน การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม ครูกล่าวคำชมเชยและให้รางวัล

2.1.4 วิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อนำมากรอบในการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้าง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังตาราง 3

ตาราง 3 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง วิชาภาษาไทย
เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลำดับที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง
1	บทร้อยกรอง	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทร้อยกรองได้	2
2	บทความ	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทความได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทความได้	2
3	นิทาน	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากนิทานได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากนิทานได้	2
4	สารคดี	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากสารคดีได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากสารคดีได้	2
5	วรรณคดี ในบทเรียน	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณคดีได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากวรรณคดีได้	3
6	วรรณกรรม ในบทเรียน	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณกรรมได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากวรรณกรรมได้	3
7	ข่าวจากสื่อ สิ่งพิมพ์	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ได้ 2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ได้	2
รวมจำนวนชั่วโมง			16

2.1.5 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 แผนการเรียนรู้ จำนวน 16 ชั่วโมง

ตาราง 4 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนที่	แผนการจัดการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง
ทดสอบก่อนเรียน			1
1	บทร้อยกรอง เรื่อง ความเปลี่ยนแปลง ของท้องทุ่ง	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของบทร้อยกรองได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่งได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทร้อยกรอง เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่งได้ 4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2
2	บทความ เรื่อง การออกกำลังกาย	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของบทความได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทความ เรื่อง การออกกำลังกายได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทความ เรื่อง การออกกำลังกายได้ 4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2
3	นิทาน เรื่อง มดง่ามกับ จ๊กจั่น	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของนิทานได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากนิทาน เรื่อง มดง่ามกับจ๊กจั่นได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความนิทาน เรื่อง มดง่ามกับจ๊กจั่นได้ 4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2
4	สารคดี เรื่อง เรือนไทย	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของสารคดีได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสารคดี เรื่อง เรือนไทยได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความสารคดี เรื่อง เรือนไทยได้ 4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนที่	แผนการจัดการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง
5	วรรณคดี เรื่อง กระเช้าของนางสีดา	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของวรรณคดีได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่อง กระเช้าสีดาได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากวรรณคดี เรื่อง กระเช้าสีดาได้ 4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3
6	วรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง จันทโครพ	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของวรรณกรรมได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณกรรม เรื่อง จันทโครพได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากวรรณกรรม เรื่อง จันทโครพได้ 4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3
7	ข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ เรื่อง คนมั่งงายนำขยะ มาทิ้งเกี่วณริมถนน	1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภท ของข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ เรื่อง คนมั่งงายนำขยะมาทิ้งเกี่วณริมถนนได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ เรื่อง คนมั่งงายนำขยะมาทิ้งเกี่วณริมถนนได้	2
ทดสอบหลังเรียน			1
รวมจำนวนทั้งหมด			18

2.1.6 นำร่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
และให้ข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง

2.1.7 ปรับปรุงแก้ไขร่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.1.8 สร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ (ข้อ 2.2)

2.1.9 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

2.1.9.1 ดร.ปณตริกา น้อยนนท์ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.9.2 อาจารย์อาเจีย หลิมกุล อาจารย์ประจำสาขาการสอนภาษาไทย สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.9.3 นางหทัยกาญจน์ นามนิตย์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.1.9.4 นางสาวจิตรลดา ทองอ้นตั้ง ครูโรงเรียนหนองผือเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.1.9.5 นางสาวนันทน์ สมเดช ครูโรงเรียนนาแกวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ในการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งผลจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 แสดงว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ภาคผนวก ง หน้า 275–276)

2.1.10 ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) ได้แก่ โรงเรียนท่าศาลาราชภัฏวิทยา โรงเรียนนาแกวิทยาคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ผลการทดลองหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับผังความคิดสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยนำผลการทดลองสำหรับใช้ในกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่าน
จับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 11 คน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักการและแนวทางการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดลักษณะของแบบประเมินเป็นชนิดมาตราประมาณค่า
5 ระดับ มีการให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

2.2.3 เขียนรายการประเมินจำแนกตามองค์ประกอบของแผนการจัด
การเรียนรู้

2.2.4 จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
ที่สมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป โดยใช้แบบประเมิน
ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น และในการอ้างอิงคุณภาพของแผน
การจัดการเรียนรู้นี้ ใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 69-71) ซึ่งมีคุณภาพ
เป็น 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ได้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ได้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ได้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ได้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์และการแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2.2.5 นำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (คณะกรรมการชุดเดิม) พร้อมแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก มีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู แบบเรียนและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสร้างและวิเคราะห์แบบทดสอบ

2.3.2 ศึกษาสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการอ่าน จับใจความ

2.3.3 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการอ่านจับใจความ

ตาราง 5 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการอ่านจับใจความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนข้อสอบ	
		ที่ออกทั้งหมด	ผลัดเลือก/ที่ต้องการ
บทอรรถกรอง	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทอรรถกรอง	8	5
บทความ	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทความ	6	3
นิทาน	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากนิทาน	5	2
สารคดี	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสารคดี	8	5
วรรณคดี	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณคดี	8	5
วรรณกรรม	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณกรรม	6	3
ข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	5	2
รวม		50	30

2.3.4 นำร่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 50 ข้อ เพื่อคัดให้เหลือ 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.3.6 ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า แบบทดสอบนั้นวัดได้ตรงตามตัวชี้วัด

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจ แบบทดสอบนั้นวัดได้ตรงตามตัวชี้วัด

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า แบบทดสอบนั้นวัดได้ตรงตามตัวชี้วัด

2.3.7 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบครั้งนี้ ตามวิธีโรบินเนลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (R.K. Hambleton) โดยคำนวณหาความเที่ยงตรง ของแบบทดสอบด้วยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งค่า IOC ตั้งแต่ .50 ถึง 1 เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา พร้อมทั้งปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้สมบูรณ์ขึ้น (ภาคผนวก ง หน้า 279-281)

2.3.8 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายนาแก้วบ้านแป้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าศาลาราชภริยาวิทยา โรงเรียนนาแก้วพิทยาคม จำนวน 24 คน

2.3.9 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบที่ได้ไปวิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพ ของแบบทดสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.46 ถึง 0.79 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.67 (ภาคผนวก ง หน้า 282) และนำข้อสอบ ที่ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชชาร์ดสัน โดยแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น 0.87 (ภาคผนวก ง หน้า 283)

2.3.10 จัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ

ในการพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ

2.4.2 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการเขียนสรุปความ

ตาราง 6 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เนื้อหา	จุดประสงค์	จำนวนข้อสอบ	
		ที่ออกทั้งหมด	ผลัดเลือก/ต้องการ
บทอรรถกรอง	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทอรรถกรอง	2	1
บทความ	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากบทความ	1	0
นิทาน	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากนิทาน	2	2
สารคดี	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากสารคดี	1	0
วรรณคดี	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากวรรณคดี	1	1
วรรณกรรม	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากวรรณกรรม	2	1
ข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์	1	0
	รวม	10	5

2.4.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ นำแบบทดสอบให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ เพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (คณะกรรมการชุดเดิม) ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

2.4.4 นำแบบทดสอบให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ เพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (คณะกรรมการชุดเดิม) ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความถูกต้องเรียบร้อย

2.4.5 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความถูกต้องเรียบร้อย

2.4.6 สร้างเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนน แบบทดสอบวัด
ความสามารถในการเขียนสรุปความ ผู้วิจัยนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของ สุจิต บัวผัน
(2540, หน้า 77-80) ซึ่งได้มาจากการปรับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ของ Jacobs et al. (1981) และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของ Heaton (1979) มาปรับใช้ในการ
การตรวจให้คะแนนการเขียนสรุปความ โดยปรับองค์ประกอบ การเขียนและสัดส่วน
การให้คะแนนในการเขียนสรุปความ ดังนี้

1) เนื้อหา	5 คะแนน
2) การเรียบเรียงเรื่องราว	5 คะแนน
3) การใช้ภาษา	5 คะแนน
4) กลไกการใช้ภาษา	5 คะแนน
รวม	20 คะแนน

ระดับความสามารถขององค์ประกอบในการเขียนสรุป
ความแต่ละด้าน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1) ระดับดีมาก	5 คะแนน
2) ระดับดี	4 คะแนน
3) ระดับปานกลาง	3 คะแนน
4) ระดับอ่อน	2 คะแนน
5) ระดับอ่อนมาก	1 คะแนน

ตาราง 7 เกณฑ์การให้คะแนนการวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
เนื้อหา	5	ดีมาก	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญครบถ้วน สั้น กระชับ สามารถสื่อความหมายชัดเจน เก็บใจความสำคัญได้ครบถ้วน
	4	ดี	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญได้ ประมาณ 3 ใน 4 สามารถสื่อความหมายชัดเจน เก็บใจความสำคัญได้เป็นส่วนใหญ่
	3	ปานกลาง	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญได้ประมาณ 2 ใน 4 สามารถสื่อความหมายชัดเจน เก็บใจความสำคัญได้ครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
	2	อ่อน	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญได้ประมาณ 1 ใน 4 สื่อความหมายไม่ชัดเจน เก็บใจความสำคัญได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
	1	อ่อนมาก	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้น้อยมาก ไม่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน
การเรียบเรียงเรื่องราว	5	ดีมาก	เรียบเรียงเรื่องราวได้กะทัดรัด ตรงจุด สรุปความได้ครอบคลุมเนื้อหาด้วยภาษาของตนเอง อย่างชัดเจน
	4	ดี	เรียบเรียงเรื่องราวได้กะทัดรัด ตรงจุด เป็นส่วนใหญ่ สรุปความได้ครอบคลุมเนื้อหาด้วยภาษาของตนเองได้
	3	ปานกลาง	เรียบเรียงเรื่องราวได้ใจความ ตรงจุดบ้าง สรุปความได้เพียงบางส่วนด้วยภาษาของตนเอง แต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา
	2	อ่อน	เรียบเรียงเรื่องราวไม่ตรงจุด สรุปความได้เพียงบางส่วน แต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ตัดประโยคข้อความเดิมมาใช้บางส่วน
	1	อ่อนมาก	เรียบเรียงเรื่องราวสับสน สรุปความสำคัญได้น้อยมาก ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ตัดประโยคข้อความเดิมมาใช้เป็นส่วนใหญ่

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
การใช้ภาษา	5	ดีมาก	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำตรงความหมายตลอดเรื่อง
	4	ดี	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำตรงความหมายได้ประมาณ 3 ใน 4
	3	ปานกลาง	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำตรงความหมายได้ประมาณ 2 ใน 4
	2	อ่อน	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายเข้าใจ ใช้ถ้อยคำตรงความหมายได้ประมาณ 1 ใน 4
	1	อ่อนมาก	เขียนประโยคไม่รัดกุม สื่อความหมายไม่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำไม่ตรงความหมาย
กลไกการใช้ภาษา	5	ดีมาก	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอน ได้ถูกต้องทั้งหมด อ่านง่าย
	4	ดี	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอน บกพร่อง 2-3 แห่ง
	3	ปานกลาง	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอน บกพร่อง 4-6 แห่ง
	2	อ่อน	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอน บกพร่อง 7-9 แห่ง
	1	อ่อนมาก	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอน บกพร่อง 10 แห่งขึ้นไป

ที่มา : สุจิต บัวพันธ์ (2540, หน้า 77-80)

2.4.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ซึ่งเป็นชุดเดิมที่ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้) เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ลักษณะการใช้คำถาม การใช้ภาษา ตรวจสอบความถูกต้อง และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.4.7 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องที่มากกว่า 0.50 ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและถูกต้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.8 ถึง 1.00 (ภาคผนวก ง หน้า 284)

2.4.8 นำผลทดสอบที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายนาแก้วบ้านแป้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าศาลาราชภริยา โรงเรียนนาแก้วพิทยาคม จำนวน 24 คน

2.4.9 นำผลการทดสอบจากแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการเขียนสรุปความวิเคราะห์หาความยากง่ายข้อ และหาความยากง่ายข้อ ตามวิธีของ Whitney & Shaber โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพของข้อสอบที่มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และมีค่าความง่ายตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 เพื่อใช้ในการทดสอบคุณภาพ จำนวน 5 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.53 ถึง 0.67 และค่าความง่ายตั้งแต่ 0.58 ถึง 0.83 (ภาคผนวก ง หน้า 285)

2.4.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ที่ผ่านการคัดเลือกในข้อ 2.4.9 มาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร Coefficient alpha ของ Cronbach แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น 0.85 (ภาคผนวก ง หน้า 285)

2.4.11 จัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ฉบับสมบูรณ์แล้ว จำนวน 5 ข้อ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

2.5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แบบสอบถามความพึงพอใจ

2.5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 70-72) จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาการวัดความพึงพอใจออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

2.5.2.1 ด้านเนื้อหา

2.5.2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2.5.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.5.2.4 ด้านผู้สอน

2.5.2.5 ด้านเครื่องมือวัดผล

2.5.2.6 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
	ให้ 4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
	ให้ 2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์และการแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

2.5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและตรวจสอบความชัดเจนของข้อคำถาม

2.5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

เสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจแต่ละข้อ กับจุดมุ่งหมายในการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ซึ่งเป็นชุดเดิมที่ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้) โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่า แบบสอบถามนั้นมีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบทดสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า แบบสอบถามนั้นมีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบทดสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่า แบบสอบถามนั้นไม่มีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบทดสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม

2.5.5 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนี

ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจที่ต้องการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถามหรือรายการที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 (ภาคผนวก ง หน้า 286-287)

2.5.6 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คัดเลือกข้อที่มีค่า 0.50 ถึง 1.00 จำนวน 20 ข้อ

2.5.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์

สำหรับนำไปใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.5.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไป

ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายนาแก้วบ้านแป้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าศาลาราชภักดิ์วิทยา โรงเรียนนาแก้วพิทยาคม จำนวน 24 คน

2.5.9 นำผลการทดลองใช้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ

มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ ตามวิธี Item-total correlation โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.77 (ภาคผนวก ง หน้า 288)

2.5.10 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการคัดเลือก
ในข้อ 2.5.8 ไปหาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยการหา
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.88 (ภาคผนวก ง หน้า 288)

2.5.11 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่วิเคราะห์หาคุณภาพแล้ว
จัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียว และมีการวัดก่อน
การทดลอง 1 ครั้ง และหลังการทดลอง 1 ครั้ง (One Group Pretest Posttest Design)
เขียนเป็นรูปแบบการทดลอง ดังนี้

ตาราง 8 รูปแบบการวิจัย One Group Pretest Posttest Design กลุ่มเดียวทดสอบ
ก่อนและหลังทดลอง

กลุ่ม	การทดสอบ ก่อนการทดลอง	ตัวแปรทดลอง	การทดสอบ หลังการทดลอง
กลุ่มการทดลอง	T ₁	X	T ₂

ที่มา: ลวณ สายยศ และอังคณา สายยศ (2539, หน้า 248-249)

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

X แทน การจัดการกระทำ (Treatment) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์
บำรุง จำนวน 11 คน ได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 ชี้แจงนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการวิจัยให้ทราบถึงแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้เข้าใจตรงกันและปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง

2.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ จำนวน 5 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พร้อมทั้งเก็บคะแนนจากแบบฝึกหัดและใบงานหลังเรียนในแต่ละเนื้อหา

2.4 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ จำนวน 5 ข้อ ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

2.5 นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ แล้วบันทึกคะแนนไว้เปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้าง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระหว่างเรียน แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้าง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E_1/E_2

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มไม่อิสระกัน (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มไม่อิสระกัน (t-test)

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{\bar{X}}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	N	แทน	คะแนนเต็ม

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หรือตัวกลางเลขคณิตหรือคะแนนเฉลี่ย
(สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 152)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

Σx แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)
(สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 174)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเฉลี่ย

Σx แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

Σx^2 แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระหว่างแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ
และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหา (IOC)
(สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 78) ดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 วิเคราะห์หาค่าความยาก (Difficulty)

2.2.1 วิเคราะห์หาค่าระดับความยาก (p) ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ (สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 94)

$$P = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L}$$

เมื่อ P	แทน	ดัชนีความยากของข้อสอบที่ต้องการหาค่า
R _H	แทน	จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
R _L	แทน	จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
N _H	แทน	จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มสูง
N _L	แทน	จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

2.2.2 วิเคราะห์หาค่าระดับความยาก (p) ของแบบวัดความสามารถ

ในการเขียนสรุปความ (สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 95)

$$P = \frac{(S_H + S_L) - (N_T)(X_{\min})}{N_T(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ P	แทน	ดัชนีความยากของข้อสอบที่ต้องการหาค่า
S _H	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูงในข้อสอบข้อนั้น
S _L	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำในข้อสอบข้อนั้น
X _{max}	แทน	คะแนนสูงสุดที่ทั้งสองกลุ่มทำได้
X _{min}	แทน	คะแนนต่ำสุดที่ทั้งสองกลุ่มทำได้
N _T	แทน	จำนวนผู้สอบทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำรวมกัน

2.3 หาค่าอำนาจจำแนก

2.3.1 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ในการอ่านจับใจความ (สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 98)

$$r = \frac{R_H - R_L}{N_H} \quad \text{หรือ} \quad r = \frac{R_H - R_L}{N_L}$$

เมื่อ r แทน ค่าดัชนีอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบข้อหนึ่ง ๆ

R_H แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก

R_L แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก

N_H แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

และ $N_H = N_L$

2.3.2 หาค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบวัดความสามารถ

ในการเขียนสรุปความ (สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 105)

$$D = \frac{S_H - S_L}{N_H (X_{\max} - X_{\min})} \quad \text{หรือ} \quad D = \frac{S_H - S_L}{N_L (X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ D แทน ดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ต้องการหาค่า

S_H แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูงในข้อสอบข้อนั้น

S_L แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำในข้อสอบข้อนั้น

$X_{\max}$ แทน คะแนนสูงสุดที่ทั้งสองกลุ่มทำได้

$X_{\min}$ แทน คะแนนต่ำสุดที่ทั้งสองกลุ่มทำได้

N_H แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

2.3.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนน

ของข้อคำถามแต่ละข้อ (X) กับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Y) หรือ r_{xy} เรียกว่า Item-total correlation ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการกิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด (สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 107)

$$r_{xy} = \frac{N \Sigma xy - \Sigma x \Sigma y}{\sqrt{[N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2][N \Sigma y^2 - (\Sigma y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ต้องการ
หาค่า

x แทน คะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อ

y แทน คะแนนรวมทั้งฉบับ

N แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น

2.4.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านจับใจความ ใช้วิธีคำนวณจากสูตร KR_{20} (บุญชม ศรีสะอาด, 2538, หน้า 169)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

S^2 แทน ความแปรปรวน

P แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ

$P = \frac{R}{N}$ เมื่อ R แทน จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้น

N แทน จำนวนผู้สอบ

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ $q = 1 - p$

2.4.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการเขียนสรุปความ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach) (สำราญ กำจัดภัย, 2562, หน้า 86)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
หรือแบบสอบถามทั้งฉบับ

k แทน จำนวนข้อคำถามทั้งฉบับ

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถาม
แต่ละข้อ

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม
ของแบบทดสอบหรือแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ตามเกณฑ์ 75/75 (เพชญา กิจระการ, 2544, หน้า 44-51) โดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบระหว่าง
ของนักเรียนทุกคน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน
ของนักเรียนทุกคน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

3.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ

และการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบสองกลุ่มไม่อิสระกัน (t-test แบบ Dependent Samples) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 109)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ
เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

3.3 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด ของกลุ่มเป้าหมายครบทุกหน่วย แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยมาเทียบกับ
เกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครึ่งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในสิ่งที่สื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
P	แทน คารอยละ
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
E_1	แทน คะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้
E_2	แทน คะแนนหลังจัดกิจกรรม
t	แทน ค่าสถิติการทดสอบค่าที (t-test)
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับชั้นของความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยผู้วิจัยทำการสังเกตและสัมภาษณ์ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในขณะที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับเชิงปริมาณ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) วิเคราะห์จากคะแนนช่วงการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน คะแนนเต็มของแต่ละแผน 30 คะแนน ก่อนการจัดกิจกรรม ได้จากแบบฝึกหัดและใบงาน ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้เหมือนกันในทุกแผนการเรียนรู้แบ่งเป็นคะแนนจากแบบฝึกหัด 10 คะแนน และคะแนนจากใบงาน 20 คะแนน และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) วิเคราะห์จากคะแนนหลังเรียน แบ่งเป็นคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ 30 ข้อ 30 คะแนนและคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ 5 ข้อ ข้อละ 20 คะแนน รวม 100 คะแนน นำมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คะแนนระหว่างการจัดการเรียนรู้					คะแนนหลังเรียน			
แผน ที่	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ (E ₂)
1	30	25.91	1.04	83.03	แบบทดสอบวัด ความสามารถในการอ่าน จับใจความ (30)	23.55	1.86	78.50
2	30	23.36	0.92	77.87				
3	30	24.18	1.25	80.60				
4	30	23.45	1.21	78.17	แบบทดสอบวัด ความสามารถในการเขียน สรุปความ (100)	81.45	5.54	81.45
5	30	22.73	1.49	75.77				
6	30	21.73	1.35	72.43				
7	30	23.73	1.27	79.10				
รวม	210	164.09	4.30	78.14	รวม	$\frac{78.50+81.45}{2} = 79.98$		
ประสิทธิภาพกระบวนการ (E ₁) = 78.14					ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E ₂) = 79.98			

จากตาราง 9 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพกระบวนการ เท่ากับ 78.14 ได้จากคะแนนเก็บระหว่างเรียนและมีประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 79.98 ได้จากคะแนนหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยให้คะแนนของแบบทดสอบไม่เท่ากัน แต่ให้ความสำคัญของแบบทดสอบเท่ากัน จึงให้น้ำหนักคะแนนเท่ากันเมื่อนำมาหาร ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 78.14/79.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้

1.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การทดสอบสถิติแบบไม่อิสระกัน (Dependent samples t-test) ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลของความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (ทดสอบด้วยวิธีของ Kolmogorov-Smirnov test) ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายการ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	11	30	19.55	2.25	11.21**	.00
หลังเรียน	11	30	23.55	1.86		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิดสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่หลังเรียนมีคะแนน เท่ากับ 23.55

1.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ
ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ
ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การทดสอบสถิติ
แบบไม่อิสระกัน (Dependent samples t-test) ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลของความสามารถ
ในการเขียนสรุปความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน มีการแจกแจงเป็นโค้ง
ปกติ (ทดสอบด้วยวิธีของ Kolmogorov-Smirnov test) ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน
ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายการ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	11	100	56.18	6.78	16.50**	.00
หลังเรียน	11	100	81.45	5.54		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียน
หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สูงกว่า
ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่หลังเรียนมีคะแนน เท่ากับ 81.45

1.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้าง
การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่าน
จับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏ
ดังรายละเอียดในตาราง 12

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

ที่	รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่าย	4.45	0.78	มาก
2	เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน	4.64	0.64	มากที่สุด
3	เนื้อหาที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย	4.55	0.66	มากที่สุด
	รวม	4.54	0.32	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับเนื้อหาและความรู้ของนักเรียน	4.64	0.64	มากที่สุด
5	กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม ทำให้เกิดทักษะการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม	4.73	0.62	มากที่สุด
6	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน	4.55	0.78	มากที่สุด
7	มีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจขณะจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.64	0.64	มากที่สุด
	รวม	4.63	0.25	มากที่สุด
ด้านครูผู้สอน				
8	ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษา เมื่อนักเรียนเกิดปัญหา	4.73	0.62	มากที่สุด
9	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติ กิจกรรมด้วยตนเอง	4.64	0.64	มากที่สุด
10	ครูมีความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้ คำแนะนำเมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจ	4.55	0.78	มากที่สุด
	รวม	4.64	0.31	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
11	ด้านสื่อการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนจับใจความและเขียนสรุปความในเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง	4.55	0.66	มากที่สุด
12	สื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน	4.55	0.66	มากที่สุด
13	สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง	4.73	0.62	มากที่สุด
	รวม	4.61	0.30	มากที่สุด
14	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.64	0.64	มากที่สุด
15	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	4.73	0.62	มากที่สุด
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.55	0.78	มากที่สุด
	รวม	4.64	0.31	มากที่สุด
17	ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	4.45	0.78	มาก
18	การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.36	0.77	มาก
19	การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้	4.45	0.78	มาก
20	พึงพอใจกับการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งเพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาตนเอง	4.73	0.62	มากที่สุด
	รวม	4.50	0.37	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.59	0.69	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ โดยภาพรวมนักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่

ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านประโยชน์ที่ได้รับและด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 4

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยผู้วิจัยทำการสังเกต สัมภาษณ์ และสรุปวิเคราะห์ข้อมูล จากการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในระหว่างการเรียนการสอน สามารถนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ผู้วิจัยได้บันทึกพัฒนาการเป็นระยะ คือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ดังนี้

2.1.1 ก่อนเรียน

ผู้วิจัยพบว่า เมื่อกำหนดสถานการณ์ตัวอย่างให้นักเรียนได้ร่วมกันอ่านจับใจความ และเขียนสรุปความ ส่วนใหญ่อ่านจับใจความได้ไม่ตรงประเด็นสาระสำคัญ ของเรื่องอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอให้ผู้อ่านได้รับทราบ ตลอดจนการตีความหมายและแนวคิดหรือทัศนคติสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ส่งผลให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ถูกต้อง สื่อความหมายไม่เข้าใจ เนื้อหาที่เขียนสรุปความไม่สัมพันธ์กัน ตลอดจนได้ใจความไม่ครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหาตามที่กำหนด

2.1.2 ระหว่างเรียน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ผู้วิจัยได้นำเสนอสถานการณ์ตัวอย่างที่ใกล้ตัวหรือเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน มาใช้ในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ โดยให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายเรื่องที่กำหนดให้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ระดมความคิด ศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ตลอดจน

เพื่อนช่วยเพื่อน จนเกิดทักษะและสามารถอ่านจับใจความและเขียนสรุปความได้อย่างเป็นระบบ ขั้นตอน และเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงาน และ 5) ขั้นสรุปและประเมินผล

1) ขั้นเตรียมการ เมื่อนักเรียนได้รับฟังสถานการณ์

ตัวอย่างตามที่ครูกำหนด ให้นักเรียนร่วมกันอ่านทำความเข้าใจ ครุสุมและมีการซักถามในประเด็นสำคัญ โดยให้นักเรียนหาประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าแล้วนำประโยคที่ได้มาเขียนเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและฟัง และทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน

ภาพประกอบ 8 ขั้นเตรียมการ

2) ขั้นสอน เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักการอ่าน

จับใจความแล้วจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียงคำศัพท์ใหม่จากเรื่องที่กำหนดให้ โดยอีกคนอ่านอีกคนฟัง ซึ่งหากเพื่อนอ่านผิดให้ช่วยแก้ไข จนสามารถอ่านได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่และความหมายของคำศัพท์ จากนั้นเข้าสู่กิจกรรมกลุ่มโดยจัดทีมใหม่ให้แต่ละทีมมีนักเรียนในกลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 2 คน และกลุ่มอ่อน 1 คน สมาชิกในกลุ่มผลัดกันอ่านจนจบเรื่องและร่วมกันอ่านจับใจความในประเด็นที่กำหนดให้ และนำมาเขียนสรุปความ ซึ่งในช่วงแรกของการเข้าสู่เนื้อหา นักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความในประเด็นต่าง ๆ แล้วนำมาเขียนสรุปได้ ผู้วิจัยจึงได้อธิบายเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความและร่วมกันอภิปรายถึงเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งหลังจากได้รับการนำเสนอและเรียนรู้แล้ว พบว่านักเรียนมีความเข้าใจ สามารถระบุแนวคำตอบของแต่ละประเด็นได้อย่างถูกต้อง

ภาพประกอบ 9 ชั้นสอน

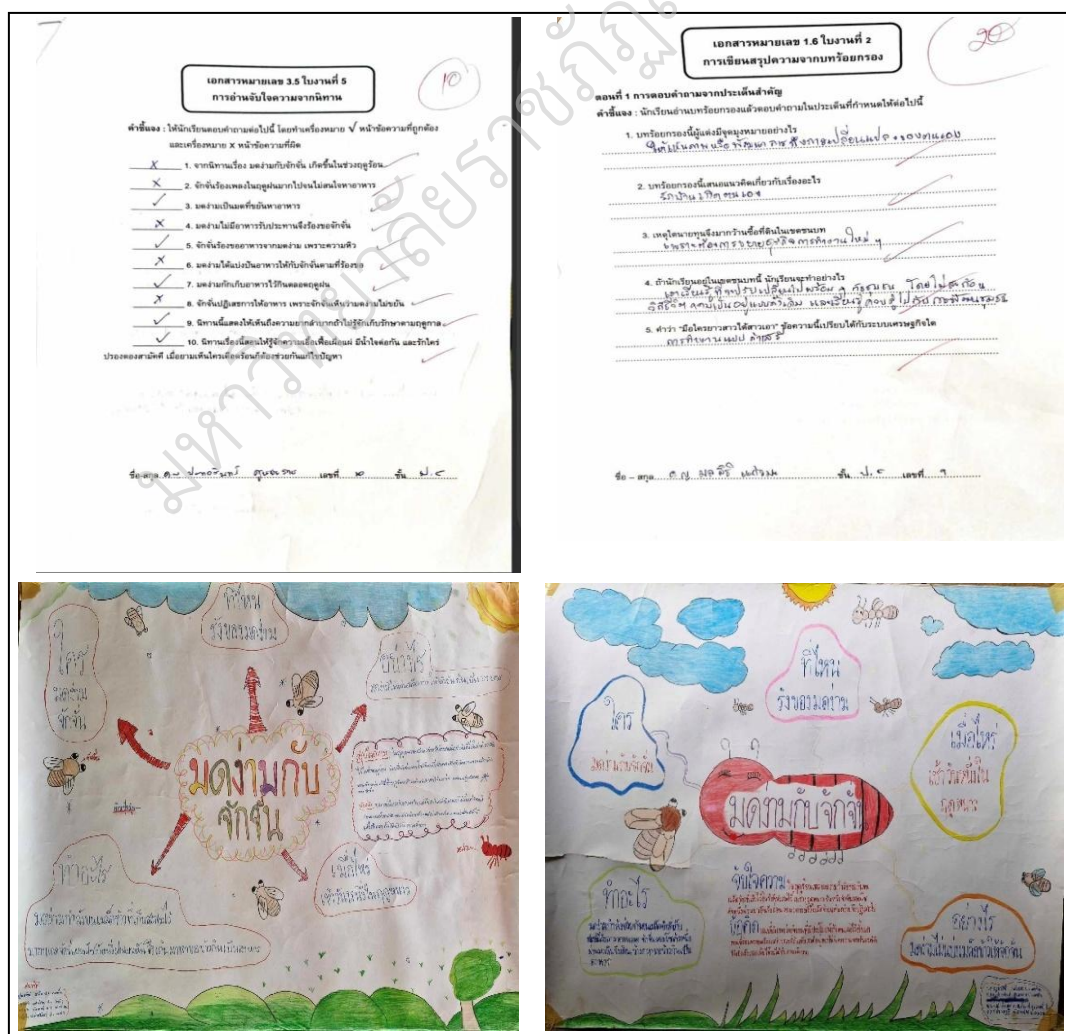
3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านจับใจความจากประเด็นที่สำคัญของเรื่องจากนั้นเขียนสรุปความด้วยภาษาที่สละสลวย กระชับ และสื่อความหมายให้เข้าใจได้ด้วยภาษาของผู้สรุปเอง เมื่อได้ข้อยุติภายในกลุ่มแล้วนำมาเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยในช่วงแรกของการทำกิจกรรมกลุ่ม พบว่า สมาชิกในแต่ละกลุ่มไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน ไม่ปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มของตนเอง รวมถึงการดำเนินงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนตามที่วางแผนไว้ ทำให้ข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงประเด็น เนื่องจากไม่รับฟังข้อยุติร่วมกัน ผู้วิจัยได้ให้คำอธิบายและให้คำแนะนำในการวางแผนทำงานกลุ่ม การให้ความร่วมมือในการทำงานและการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้งานสำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด และทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็น หลังจากนั้นพบว่านักเรียนมีการพูดคุยปรึกษากันภายในกลุ่มของตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน รับฟังข้อคิดเห็นของเพื่อนและตัดสินใจข้อมูลที่ได้มาซึ่งคำตอบได้อย่างชัดเจนครบถ้วน

ภาพประกอบ 10 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

4) ขั้นตอนตรวจสอบผลงาน นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ

ผลงานแผนผังความคิด (Mind Mapping) ครูและเพื่อนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ในส่วนที่ยังไม่ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาตามที่กำหนด ครูตรวจให้คะแนนผลงานนักเรียนและบันทึกผลการทดสอบของสมาชิกในแต่ละกลุ่มและคิดคะแนนการทำงานกลุ่ม โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากอ่านจับใจความ แล้วเขียนสรุปความด้วยการเรียบเรียงสาระสำคัญของเรื่องให้สื่อความหมายเข้าใจได้ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและนำข้อมูลมาจัดเป็นองค์ความรู้ ความสวยงามและน่าสนใจ ซึ่งแต่ละกลุ่มนำเสนอผลของการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความในรูปแบบที่คล้ายกัน คือ อ่านให้เพื่อนฟัง แล้วใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้เพื่อนนักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำและอธิบายเพิ่มเติม เมื่อนักเรียนอธิบายไม่ครอบคลุมหรือไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่กำหนด ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อให้นักเรียนเชื่อมั่นในการนำเสนอของตนเอง ซึ่งส่งผลดีในเรียนครั้งต่อไป

ภาพประกอบ 11 ขั้นตอนตรวจสอบผลงาน

5) ขั้นสรุปและประเมินผล ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและแนวคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการทำกิจกรรม

การเรียนรู้การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของกลุ่มตนเอง ถึงหลักการ วิธีการในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ รวมทั้งถามตอบ เพื่อประเมินความเข้าใจในเรื่องที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจสามารถปฏิบัติได้ตามองค์ประกอบของการอ่าน และการเขียนได้อย่างถูกต้องและสามารถยกตัวอย่างได้อย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมแนวทางการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากสถานการณ์ต่าง ๆ จากการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่มและเรื่องรอบตัว เพื่อให้นักเรียนเห็นความหลากหลายในการอ่านและการเขียน และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาพประกอบ 12 ขั้นสรุปและประเมินผล

2.1.3 หลังเรียน

จากการประเมินแบบฝึกหัดที่ 1 และใบงานที่ 2 แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ตามที่กำหนดให้ วางแผน ดำเนินการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความตามขั้นตอนวิธีการ มีเนื้อหาสัมพันธ์กันด้วยสำนวนภาษาของผู้เขียนเอง และเชื่อมโยงความรู้ในการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน รวมทั้งตรวจสอบคำตอบจากข้อมูลที่ได้มาตรงตามหัวข้อที่กำหนดได้ดีขึ้นและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือบริบทใหม่ได้ตามลำดับ

จากการสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน ที่มีต่อ
ความประทับใจในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของแต่ละสถานการณ์
ซึ่งนักเรียนจะสะท้อนได้หลากหลายวิธี สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
“การได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้เรารู้จัก
การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับสมาชิกภายในกลุ่มได้อย่างชัดเจน และสมาชิกร่วมด้วย
ช่วยกันทำงานที่กำหนดนั้นจนเกิดความสำเร็จขึ้น”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2567)

“การทำงานในทุกครั้ง จะต้องมีการวางแผน กำหนด
ลำดับขั้นตอนของการทำงานให้ชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาข้อมูลและผลงานเสร็จทัน
ตามเวลาที่กำหนด”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2567)

“การนำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นการฝึกฝนทักษะการพูด
นำเสนอผลงาน มีวิธีการพูดที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง ช่วยให้มีประกายแสงแสดงออก
และสร้างความมั่นใจในการพูดนำเสนอผลงานครั้งต่อไปได้ดียิ่งขึ้น”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2567)

“ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการอ่านจับใจความและ
การเขียนสรุปความ มีความสนุกสนาน เพราะได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน มีการรับฟังความคิดเห็น
ซึ่งกันและกัน และรู้จักการวางแผนให้ดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2567)

“กิจกรรมที่ได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่กำหนด
คล้ายกับสถานการณ์ที่เราเคยพบเจอในชีวิตประจำวัน ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและมองเห็นภาพ
ได้อย่างชัดเจน จนสามารถวิเคราะห์และจับใจความได้อย่างถูกต้อง”

(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2567)

2.2 ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการทำงานกลุ่ม

กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้ช่วยกัน
ทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ซึ่งมีทั้งผู้เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในกลุ่มเดียวกัน จากการสังเกต
พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม พบว่า เมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน จึงเกิดการเรียนรู้
แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อนที่เก่งคอยส่งเสริมให้เพื่อนที่เรียนไม่เก่งได้เข้าใจเนื้อหา
และเรื่องที่อ่านมากขึ้น มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม เพื่อให้ตนและสมาชิกของกลุ่มประสบผลสำเร็จ ทำให้รู้สึกว่าคุณค่าที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการทำกิจกรรม เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเพื่อนอย่างมีความสุข สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ผู้เรียนจึงมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและรู้จักบทบาทหน้าที่ที่ดีของตนในการทำงานกลุ่ม ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นโดยสรุปของนักเรียน ดังนี้

“กิจกรรมกลุ่ม ทำให้รู้จักความร่วมมือ ความสามัคคี
ในการทำงาน ทำให้ผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีค่ะ”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2567)

“ทำให้รู้จักการวางแผนของการทำงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
ในการค้นหาข้อมูลตามขั้นตอน เพื่อให้ง่ายต่อการได้มาซึ่งคำตอบของแต่ละข้อ
และผมสามารถอธิบายให้เพื่อนฟังในข้อที่ไม่เข้าใจได้ครับ”

(คนที่ 7, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2567)

“สนุกกับการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ไม่กังวลว่าจะทำงาน
กลุ่ม ได้ไม่ดีเพราะช่วยกันทำอย่างเต็มที่จนประสบผลสำเร็จ”

(คนที่ 8, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2567)

“ช่วยให้เกิดสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานกลุ่ม มีการรับฟัง
ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จนได้ข้อยุติของคำตอบในแต่ละข้อที่ตรงประเด็น”

(คนที่ 9, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2567)

“ชอบการทำงานกลุ่มแบบนี้ ได้อ่านเรื่องต่าง ๆ กับเพื่อนได้
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ตรงไหนไม่เข้าใจก็ช่วยกันหาคำตอบ และเวลาที่กลุ่มได้รับ
รางวัล รู้สึกดีใจมากที่กลุ่มเราทำสำเร็จ”

(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2567)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 7 แผนการเรียนรู้ 16 ชั่วโมง
2. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 1 ฉบับ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ดำเนินการโดย ผู้วิจัยคอยสังเกต และสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในขณะที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปผล

จากการดำเนินการวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลการทำวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 78.14/79.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.14/79.98 ซึ่งหมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและใบงานระหว่างเรียนของแต่ละแผนการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 78.14 และคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความคิดเป็นร้อยละ 79.98 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 เนื่องจากการเรียนแบบคละกลุ่ม เก่ง ปานกลาง และอ่อน มุ่งฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและการเขียนด้วยกิจกรรมกลุ่ม เพื่อนช่วยเพื่อน และต่างระดมความคิดร่วมกัน การศึกษาค้นคว้าจากใบความรู้ได้ด้วยตนเองและใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมร่วมด้วย สามารถวิเคราะห์

สาระสำคัญของเรื่องอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้อ่านได้รับทราบผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอนที่วางแผนไว้ และสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบแผนผังความคิดได้อย่างน่าสนใจ ส่งผลให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญและเขียนสรุปความได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งมีคะแนนด้านการอ่านและการเขียนหลังการเรียนรู้สูงมาก ส่วนนักเรียนเรียนอ่อนก็ได้รับการพัฒนาทักษะเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2555, หน้า 270) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC เป็นการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียน โดยมีกิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และบูรณาการศิลปะทางภาษา และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 191) ที่กล่าวว่าแนวคิดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC เป็นการเรียนสำหรับสอนการอ่านเขียนและศิลปะทางภาษาด้วยการแบ่งกลุ่ม เก่ง ปานกลาง และอ่อน การให้เกียรติบัตรหรือกำลังใจเป็นการชื่นชมถึงความสามารถที่ดำเนินงานกลุ่มสำเร็จจากการประเมินผลการเรียนของสมาชิกในทีมทุกคน ดังจะเห็นจากงานวิจัยของ นาทยา บุญนาค (2561, หน้า 63-65) ศึกษาเรื่อง ผลการใช้เทคนิคการสอน CIRC ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค CIRC มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้นหมายความว่า การเรียนด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นเทคนิคที่เพิ่มโอกาส เพิ่มเวลาในการฝึกทักษะการอ่านให้ผู้เรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน เพื่อสอนคำศัพท์ใหม่จากบทเรียนและให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่กันอ่านออกเสียงคำศัพท์จนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง จากนั้นจัดทีมใหม่โดยในทีม ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน เพื่อช่วยกันอ่านและศึกษาเนื้อเรื่อง โดยอ่านคนละ 1 วรรค สลับกันจนจบเรื่องและนักเรียนคนอื่นในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความผิดพลาดและช่วยกันแก้ไข จากนั้นร่วมกันอภิปรายและวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้อ่าน ร่วมกันทำใบงานเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนรู้มีการทดสอบหลังเรียนและนำคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนและคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดมารวมกัน เพื่อคัดเลือกทีมยอดเยี่ยม

และทีมดีเด่นจากคะแนนทั้งหมด ส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการร่วมมือทำกิจกรรม ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 99-101) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลดีต่อผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นทำกิจกรรมจนประสบความสำเร็จ ทำให้คะแนนทางการเรียนสูงขึ้น มีความรู้ที่คงทน มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา มีความใส่ใจรู้สึกต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธา ละมุล (2558, หน้า 59-60) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 89.19/88.22 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ เท่ากับ 0.7766 หรือร้อยละ 77.66 4) ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ชุติมา นันบุญ (2567, หน้า 263-265) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ CIRC เสริมด้วยเทคนิคการสะท้อนคิดต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75/75 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3. ความสามารถในการเขียนสรุปความ มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะเทคนิค CIRC มีขั้นตอนในการอ่านจนเกิดความเข้าใจ รวมถึงร่วมกันอภิปรายและวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่านร่วมกันในกลุ่มตามประเด็นต่าง ๆ ให้อธิบายคำถามในใบงานตอนที่ 1 และร่วมกันสรุปย่อประเด็นจากเรื่องในใบงานตอนที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสรุปความได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน CIRC โดยที่ ทิศนา แคมมณี (2555, หน้า 270) ได้กล่าวว่าในการใช้เทคนิค CIRC นักเรียนจะต้องช่วยกันวางแผนการเขียนเรื่องและช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 92-195) ที่เสนอขั้นตอนในการสรุปใจความสำคัญ เพื่อทดสอบความเข้าใจของเนื้อเรื่อง โดยสรุปความสำคัญหลังจากอ่านเรื่องและอภิปรายในกลุ่มแล้ว ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านกับคู่ของตน โดยใช้

ภาษาของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565, หน้า 83-86) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 83.32/83.47 2) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นไปตามงานวิจัยของ Annisa, Yulianti, & Joko (2018, pp. 283-291) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนบทกวีโดยใช้เทคนิคการสอน CIRC ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐ Surakarta ในปีการศึกษา 2560/2561 ซึ่งเทคนิคการสอน CIRC ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การกระทำ การสังเกต และการสะท้อนกลับ ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการทดสอบ ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคการสอน CIRC สามารถพัฒนาทักษะการเขียนบทกวีในโรงเรียนประถมศึกษารัฐซุราการ์ตาได้

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 4.59 ทั้งนี้เนื่องมาจากในแต่ละกิจกรรมการอ่านเริ่มจากง่ายไปหายากทำให้นักเรียนไม่รู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องยาก และใช้บทอ่านจากสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ได้แก่ นิทาน ข่าว บทความ บทร้อยกรอง วรรณคดีและวรรณกรรม นักเรียนจึงทำกิจกรรมการอ่านอย่างไม่รู้สึกเบื่อ นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้นี้ยังเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้สร้างปฏิสัมพันธ์อันดีภายในกลุ่มที่มีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เกิดเป็นความสามัคคี สร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จและกิจกรรมกระบวนการกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การให้ความเอาใจใส่ร่วมมือกันเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคม นักเรียนมีความรับผิดชอบรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขในการทำกิจกรรมครูได้ให้คำแนะนำ สังเกตพฤติกรรม และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงนักเรียนจึงรับรู้ถึงความเอาใจใส่ของครูให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ครูแจ้งเกณฑ์การประเมินผลก่อนเริ่มทำกิจกรรม หลังทำกิจกรรมครูแจ้งผลคะแนน

จากการทำผลงานร่วมกับคะแนนสอบให้นักเรียนทราบ ทำให้ทราบถึงความสามารถของตนเอง เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและเพื่อนกลุ่มเดียวกัน นักเรียนกลุ่มเก่งมีความมั่นใจ และเข้าใจมากขึ้น นักเรียนกลุ่มอ่อนไม่รู้สึกลด้อยค่า เพราะได้รับการช่วยเหลือและเรียนรู้ไปพร้อมเพื่อนในกลุ่ม ทำให้พึงพอใจต่อการทำกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เราความสนใจของนักเรียนได้มากจากสื่อที่หลากหลาย สอดคล้องกับการวิจัยของ จุฬาลักษณ์ กองพิลา (2562, หน้า 94) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และยังตรงกับงานวิจัยของ สุวรรณ โคตรชมภู (2558, หน้า 98) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สามารถนำไปใช้สอนได้ดี ควรมีการวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเริ่มสอน เช่น การศึกษาวิธีการสอน การทำความเข้าใจผู้เรียน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรมที่มีความหลากหลายและการเสริมแรง เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วย เพราะสมาชิกในกลุ่มบางกลุ่มยังไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มใหม่เท่าใดนัก และมีความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน อาจทำให้กิจกรรมภายในกลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งหากสมาชิกภายในกลุ่มเกิดความรักและสนิทสนมคุ้นเคยกัน ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ

1.3 ครูผู้สอนสามารถใช้แนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ เช่น เทคนิคการสอนแบบ SQ4R เทคนิคการสอนแบบ STAD เทคนิคการสอนแบบ TPR เป็นต้นโดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาและตัวแปรอื่นที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ เช่น ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับเทคนิควิธีการอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.3 ควรมีการนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ไปพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ โดยใช้เนื้อหาหรือเรื่องราวที่เป็นจุดสนใจของสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกานต์ อรรถวรฤทธิ. (2541). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรมวิชาการ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศรุสภ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติชัย พินโน และคณะ. (2554). ภาษากับการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิติมา ปรีดีติลล. (2554). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.
- โกวิท ประวาลพฤกษ์. (2547). การสร้างความรู้มาตรฐานการแสดงออก การประเมิน ตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ขวัญฤดี ธัญญา พลอนันต์. (2550). MIND MAP กับการศึกษาและการบริหารความรู้. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว 94.
- คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ศูนย์วิชาบูรณาการ หมวติวิชาศึกษาทั่วไป. (2556). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนัธ ธาดุทอง. (2554). สอนคิด : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จรรยา ศรีบัวหลวง และสมบุรณ์ ต้นยะ. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด. ใน การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 “ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัยใช้องค์ความรู้ สู่ความยั่งยืน”. หน้า 346–355. นครราชสีมา: วิทยาลัย นครราชสีมา.

- จารุวรรณ สังพะจารย์. (2565). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จิราภรณ์ ขำฉนิ. (2562). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ
และการเขียนสรุปความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จุฬาลักษณ์ กองพิลา. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ
แบบ CIRC. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชะลอ รอดลอย. (2538). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา
หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.
กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- _____. (2553). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชุติมา นันบุญ. (2567). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ CIRC เสริมด้วยเทคนิค
การสะท้อนคิดต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
แห่งประเทศไทย, 6(3), 254-270.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. (2520). ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพฯ:
หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐภาพร จันลาวงค์. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดรุณี เรือนใจมั่น. (2546). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเสริม เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเอกสารจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธีประมุข” อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดารี มุศรีพันธ์. (2544). ความพึงพอใจและความต้องการจัดการศึกษาสายอาชีพ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2555). การอ่านให้เก่ง (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ทิวากร วงษ์เสน. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการรักษาคุณภาพของร่างกายมนุษย์และสัตว์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วย STAD. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทีศนา แหมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2556). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา พลอนันต์. (2542). ใช้หัวคิด (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว.
- ธิดา โมสิกรัตน์ และณภัลย์ สุวรรณธาดา. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- นวลฉวี ไพเรืองโสม. (2558). การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค เอส ที เอสดี ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานคณิตศาสตร์ที่มีต่อ
พฤติกรรมความร่วมมือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์
ค.ม. สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นัตยา บุนนาค. (2561). ผลการใช้เทคนิคการสอน CIRC ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
จับใจความและการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านมะเดื่อ จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เน่งน้อย พงษ์สามารถ. (2559). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
_____. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
_____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเทิน หงส์แก้ว. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กร
ของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประมัย จิตตะโคตร. (2558). การใช้บทความเป็นสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ
และการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีสิริเกศ
จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2543). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
_____. (2547). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
_____. (2556). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ปรีชา วันแวน. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
แบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). *จิตวิทยาทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- _____. (2555). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เพ็ญญ์ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E₁/E₂). *วารสารวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 7, 44-51.
- _____. (2546). *ดัชนีประสิทธิผล*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพียว ลิงวี่. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิจิตรา ธงพานิช. (2559). *วิชาการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ญญา สุขเณม. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการอ่าน ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มนตรี เฉียบแหลม. (2554). *รายงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจในภาระหน้าที่และงานของเกษตรอำเภอในจังหวัดภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (2550). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ระวีวรรณ ล้ำสัน. (2552). *การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ชีวิตสัมพันธ์ โดยใช้แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยอีสาน.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2550). *ชุดกิจกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ระวีวรรณ ศรีครามครัน. (2552). *เทคนิคการสอน teaching techniques*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

- รุ่งทิวา นิยมกุล. (2562). ผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่งฤดี แผลงศร. (2555). การบรรยายสรุป : การพูดและการเขียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิร ภูสาระ. (2552). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง. (2562). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง (ปรับปรุงพุทธศักราช 2562) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2553. สกจนคร: โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลียานา ประทีปวัฒนพันธ์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความเป็นไปได้ ของนักเรียนห้องเรียน สสวท. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับการเรียนแบบ STAD. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วงศ์เดือน มีทรัพย์. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ครึ่งหนึ่งยังจำได้. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2555). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2552). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันดี ภิญญมิตร. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องประโยคเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). พัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2549). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 การพัฒนาการเรียนการสอนมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2550). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2551). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506702 นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรงรอง ศรีพอง. (2557). การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC กับแบบ SQ4R. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิสาข์ จัตุวัตร. (2543). การสอนอ่านภาษาอังกฤษ (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2553). การอ่านจับใจความ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2558). วิธีสอนทั่วไป. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ อินทร์พ่วง. (2540). ผลการใช้วิธีสอนแบบซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงงานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมชาย หอมยก. (2550). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม.: ประสานการพิมพ์.

- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2550). *กลเม็ดการอ่านให้เก่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- สารานุกรมเสรี. (2557). *ประสิทธิภาพ*. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki> 27 พฤษภาคม 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). *คู่มือการใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำราญ กำจัดภัย. (2562). *สถิติเพื่อการวิจัยทางหลักสูตรและการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. สกสกร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลำลี รักสุทธิ. (2553). *คู่มือการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและแผนฯ ประกอบสื่อ นวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สุจิต บัวผัน. (2540). *การเปรียบเทียบความสามารถในการสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการฟังและกิจกรรมการอ่าน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธา ละมูล. (2558). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2552). *ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-8* (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณา โคตรชมภู. (2558). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2551). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- ไสว พักขาว. (2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.
- อาณัติ รัตนธิกุล. (2550). *สร้าง Mind Map ด้วย Mind Manager (ภาคปฏิบัติ)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2553). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2554). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เอกรินทร์ สี่มหาศาล และคณะ. (2552). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- Annisa I. N., Yulianti, & Joko, D. (2018). *The Improvement of writing skill of poetry through cooperative integrated reading and composition (CIRC) mode. Indonesia: Prosiding Seminar Nasional Pendidikan Dasar (Senadasta)*, 1, 283–291.
- Buzan, T. (1985). *Use Your Head*. London: BBC Books.
- Gbenedio. (1986). Two Methods of Teaching Reading in Nigerian Primary Classes. *ELT Journal*, 40(1), 46–51.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mc Graw Hill Book.
- Heald–Taylor, G. (1989). *The whole language movement*. Ontario Institute for Studies in Education.
- Heaton, J. B. (1979). *Writing English Language Tests*. London: Longman.
- Jacobs, H. L., Zinkgraf, S. A., Wormuth, D. R., Hartfiel, V. F., & Hughey, J. B. (1981). *Testing ESL composition: A practical approach*. Rowley, MA: Newbury House.
- Miftah, F. & Firman, P. (2018). Comprehending Narrative Text: The Effectiveness of Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC). *Ethical Lingua: Journal of Language Teaching and Literature*, 5(1), 139–148.
- Mohammad, A. K. (2015). Investigating the Effects of Group Investigation (GI) and Cooperative Integrated Reading and Comprehension (CIRC) as the Cooperative Learning Techniques on Learner's Reading Comprehension. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*, 4(6), 1–15.

- Nath, R. (1996). *A peer tutoring training model for cooperative groupings: Is the effectiveness of cooperative groupings enhanced by students obtaining peer tutoring skills*. Ed.D. dissertation, The University of Memphis.
- Rusenko, J. M. (1997). *Developing Writing Skills*. New York: McGraw-Hill.
- Saini et al. (2012). Role of the multidisciplinary team in breast cancer management: results from a large international survey involving 39 countries. *Annals of Oncology*, 23(4), 853–859.
- Stevens, R. J. & Slavin, R. E. (1995). Effects of Cooperative Learning Approach in Reading and Writing on Academically Handicapped and Nonhandicapped Students. *The Elementary School Journal*, 95(3), 241–262.
- Stevens, R. J., Madden, N. A., Slavin, R. E., & Farnish, A. M. (1987). Cooperative integrated reading and composition: Two field experiments. *Reading Research Quarterly*, 22(4), 433–454.
- Yeh, Y. F. (2007). *Elementary students' prior knowledge and the Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) model in second-language reading comprehension*. United States: Fordham University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือราชการ

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษา พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.ปฐพีริกา น้อยนนท์ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. อาจารย์อาจิยา หลิมกุล อาจารย์ประจำสาขาการสอนภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นางหทัยกาญจน์ นามนิตย์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. นางสาวจิตรลดา ทองอั้งตั้ง ครูโรงเรียนหนองผือเทพนิมิต
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. นางสาวนุญนันทน์ สมเดช ครูโรงเรียนนาแก้วพิทยาคม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ปทุมทริกา น้อยนนท์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๔๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๔๕๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์อาจียา หลิมกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันจิตโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๔๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันจิตโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๔๕๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางหทัยกาญจน์ นามนิตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๔๑๐๓ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๔๕๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวจิตรลดา ทองอินตัง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันจิตโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๙๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันจิตโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๙๕๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๕๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๗๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวณัฏฐนันท์ สมเดช

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันจิตโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๙๑๐๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันจิตโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๙๕๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าศาลาราชภัฏวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๙๑๐๓ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารั้วนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาต ขอทราบจากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษา วิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๙๕๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนาแก้วพิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๙๑๐๓ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษา วิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๙๕๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๙๑๐๓ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการ ศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความ อนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๘๘๕ ๓๙๕๙

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความ
และการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ อ่านจับใจความ สรุปตามคิด

เรื่อง การอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความจากบทย่อกรอง

สอนวันที่.....

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความบทย่อกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของผู้แต่งได้ดียิ่งขึ้น บทย่อกรอง เป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพราะเป็นงานเขียนที่นำถ้อยคำมาประกอบกันโดยมีลักษณะบังคับจำกัดคำ และวรรคตอนให้รับสัมผัสกันเพื่อให้เกิดความไพเราะ ตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์ เมื่อผู้อ่านมีทักษะในการอ่านจับใจความได้ดีก็จะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องและแนวคิดของผู้เขียน และสามารถเขียนสรุปความจากบทย่อกรองที่อ่านได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.5/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา

ท 1.1 ป.5/5 วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ท 2.1 ป.5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

ท 2.1 ป.5/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 4.1 นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย และประเภทของบทร้อยกรองได้ (K)
- 4.2 นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองได้ถูกต้อง (P)
- 4.3 นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านบทร้อยกรองได้ (P)
- 4.4 นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (A)

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
- 5.2 การเขียนสรุปความจากบทร้อยกรอง

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 6.1 แบบฝึกหัดที่ 1
- 6.2 ใบงานที่ 2
- 6.3 แผนผังความคิด

7. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน CIRC

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

7.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน จากนั้นยกตัวอย่างบทร้อยกรองจากเรื่อง ชุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงามให้นักเรียนร่วมกันอ่าน และบอกความหมายของบทร้อยกรอง (เอกสารหมายเลข 1.1)

7.2 ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ ก่อนเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียนดังนี้

คำถาม : นักเรียนทราบหรือไม่ว่าบทร้อยกรองที่ได้อ่านไปข้างต้น จัดเป็นบทร้อยกรองประเภทใด เพราะอะไร

(คำตอบ : ทราบ/ไม่ทราบ เพราะกาพย์ยานี 11 มีจำนวนพยางค์ 11 พยางค์ ใน 2 วรรค 1 บท มี 4 วรรค วรรคหน้า 5 พยางค์ วรรคหลัง 6 พยางค์)

คำถาม : นักเรียนทราบได้อย่างไรว่าข้อความข้างต้นจัดเป็นบทร้อยกรอง

(คำตอบ : เพราะมีการใช้ภาษา และถ้อยคำที่ไพเราะ มีการอ่านแบ่งตามวรรคตอน และมีการสัมผัสคำ)

7.3 ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ และทำความเข้าใจเรื่องการทำงานกลุ่มแก่นักเรียน

7.4 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

7.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองและจับคู่ (คละความสามารถ) ผลัดกันอ่านออกเสียงคำศัพท์ใหม่ จากบทร้อยกรองเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง โดยอีกคนอ่าน อีกคนฟัง หากเพื่อนอ่านผิดให้ช่วยแก้ไข จนสามารถอ่านได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว (เอกสารหมายเลข 1.2 และเอกสารหมายเลข 1.3)

7.6 นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากบทร้อยกรองเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง โดยแสดงบัตรคำ พร้อมทั้งร่วมกันหาความหมายของคำศัพท์ (เอกสารหมายเลข 1.4)

7.7 นักเรียนจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนในกลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 2 คน และกลุ่มอ่อน 1 คน จากนั้นแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง โดยผลัดกันอ่านจนจบเนื้อเรื่อง นักเรียนในกลุ่มต้องดูตามไปด้วย เพื่อตรวจสอบความผิดพลาดในการอ่านและช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง

7.8 ครูและนักเรียนร่วมกันจับใจความ และอภิปรายบทร้อยกรองจากเรื่องที่อ่านในประเด็นต่อไปนี้

จากบทร้อยกรองเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง ผู้แต่งต้องการสื่อเกี่ยวกับเรื่องใด

คำว่า “เมื่อไครยาสาวได้สาวเอา” หมายถึงอะไร

ถ้านักเรียนอยู่ในเขตชนบทนี้ นักเรียนจะทำอย่างไร

นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านบทร้อยกรองเรื่องนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

7.9 นักเรียนภายในกลุ่มตอบคำถามจากบัตรย่อยเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง และทำแบบฝึกหัดที่ 1 เป็นรายบุคคล (เอกสารหมายเลข 1.5)

7.10 นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นที่สำคัญจากบัตรย่อยเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง แล้วเขียนสรุปความลงในใบงานที่ 2 (เอกสารหมายเลข 1.6)

7.11 นักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปจากเรื่อง หรือประเด็นสำคัญที่กำหนดให้ โดยกล่าวถึงว่า อะไรคือใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปความด้วยภาษาของตนเอง ในรูปแบบการสร้างสรรค์แผนผังความคิด จากนั้นตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนต่อไป

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงาน

7.12 ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอชิ้นงานแผนผังความคิดที่หน้าชั้นเรียน ครู และเพื่อนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นชื่นชมผลงานที่นำเสนอ

7.13 นักเรียนส่งแบบฝึกหัดที่ 1 และใบงานที่ 2 ครูตรวจให้คะแนนชิ้นงานนักเรียน ประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และคิดคะแนนการทำงานกลุ่ม

7.14 มอบรางวัลให้กับการทำงานกลุ่ม ทีมใดได้คะแนน 80% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ทีมยอดเยี่ยม” หากได้คะแนนตั้งแต่ 70–79% ก็จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ทีมดีเด่น”

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล

7.15 ครู และนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากบัตรย่อยเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง และแนวคิดเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

7.16 ครูแจ้งผลคะแนนชิ้นงาน และผลคะแนนจากการประเมินการสังเกต พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม พร้อมกล่าวคำชมเชย และให้รางวัลนักเรียน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

8.1 ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความจากบัตรย่อยเรื่อง (เอกสารหมายเลข 1.2)

8.2 บัตรย่อยเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง (เอกสารหมายเลข 1.3)

8.3 แบบฝึกหัดที่ 1 การอ่านจับใจความจากบัตรย่อยเรื่อง (เอกสารหมายเลข 1.5)

8.4 ใบงานที่ 2 การเขียนสรุปความจากบัตรย่อยเรื่อง (เอกสารหมายเลข 1.6)

8.5 บัตรคำ (เอกสารหมายเลข 1.4)

8.6 ตัวอย่างบทร้อยกรองเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

(เอกสารหมายเลข 1.1)

9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระงาน ชิ้นงาน) ที่ต้องประเมิน	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ชิ้นงานรายบุคคล แบบฝึกหัดที่ 1 การอ่าน จับใจความจาก บทร้อยกรอง	ตรวจผลการทำ แบบฝึกหัดที่ 1 การอ่าน จับใจความจาก บทร้อยกรอง	1. แบบฝึกหัดที่ 1 2. เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1	มีคะแนนมากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงจะถือว่า “ผ่าน”
ชิ้นงานกลุ่ม ใบงานที่ 2 การเขียน สรุปความจาก บทร้อยกรอง	ตรวจใบงานที่ 2 การเขียนสรุปความ จากบทร้อยกรอง	1. ใบงานที่ 2 2. เฉลยใบงาน 2	มีคะแนนมากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงจะถือว่า “ผ่าน”
ชิ้นงานกลุ่ม การสร้างสรรค์ แผนผังความคิด	ตรวจชิ้นงานกลุ่ม การสร้างสรรค์ แผนผังความคิด	ชิ้นงานแผนผังความคิด	มีคะแนนมากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงจะถือว่า “ผ่าน”
ผลการประเมิน พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

(ลงชื่อ)

(นางสาวพิมพ์พรณ สายประศาสน์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง

บันทึกหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ขอเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(นางสาวพิมพ์พรณ สายประศาสน์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง

ภาคผนวก

ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

- เอกสารหมายเลข 1.1 ตัวอย่างบทร่ายกรองเรื่อง ชุนชางชุนแผน
ตอนกำเนิดพลายงาม
- เอกสารหมายเลข 1.2 ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ
จากบทร่ายกรอง
- เอกสารหมายเลข 1.3 บทร่ายกรองเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง
- เอกสารหมายเลข 1.4 บัตรคำ
- เอกสารหมายเลข 1.5 แบบฝึกหัดที่ 1 การอ่านจับใจความ
จากบทร่ายกรอง
- เอกสารหมายเลข 1.6 ใบงานที่ 2 การเขียนสรุปความจากบทร่ายกรอง
- เอกสารหมายเลข 1.7 แบบประเมินแบบฝึกหัดที่ 1
- เอกสารหมายเลข 1.8 เกณฑ์ประเมินแบบฝึกหัดที่ 1
- เอกสารหมายเลข 1.9 แบบประเมินใบงานที่ 2
- เอกสารหมายเลข 1.10 เกณฑ์แบบประเมินใบงานที่ 2
- เอกสารหมายเลข 1.11 แบบประเมินการเขียนสรุปความจากบทร่ายกรอง
- เอกสารหมายเลข 1.12 เกณฑ์ประเมินการเขียนสรุปความ
จากบทร่ายกรอง
- เอกสารหมายเลข 1.13 แบบประเมินแผนผังความคิด
- เอกสารหมายเลข 1.14 เกณฑ์ประเมินแผนผังความคิด
- เอกสารหมายเลข 1.15 แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เอกสารหมายเลข 1.1 ตัวอย่างบทร่ายกรองเรื่อง ชุนช้างขุนแผน
ตอนกำเนิดพลายงาม

บทร่ายกรองที่ 1

โรงเรียนฝึกหัดลิง	แสดงจริงให้คนดู
ฝึกให้ลิงแสนรู้	มะพร้าวอยู่ไม่มีเกียง
วานรฝึกสอนได้	ช่วยงานให้ไว้ชื่อเสียง
เป็นเพื่อนร่วมเรือนเคียง	ไม่เคยเลียงหลีกหนีงาน

บทร่ายกรองที่ 2

เรามีหอยนางรม	น่าชื่นชมใหญ่กว่าใคร
เลื่องลือว่าหอยใหญ่	กำเนิดในทางกลางชล
เนื้อนุ่มชุ่มกลืนรส	กินสดสดหวานเข้มข้น
ใครใครต่างมาล	คนชุมนุมล้วนเบิกบาน

(สุนทรภู่ : ชุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม)

เอกสารหมายเลข 1.2 ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

ใบความรู้ การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

ความหมายของบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ งานเขียนที่นำถ้อยคำมาประกอบกันโดยมีลักษณะบังคับจำกัดคำและวรรคตอนให้รับสัมผัสกันไพเราะตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

คำว่า ร้อยกรองนี้ เรียกกันได้หลายชื่อ เช่น กวีนิพนธ์ กาพย์กลอน กาพย์กลอน ฉันทน์ คำกานท์ คำประพันธ์ คำประดับ และกวีวิज्ञะ ซึ่งคำต่าง ๆ นี้ ในสมัยก่อนมีความหมายกว้าง หมายถึง คำประพันธ์ทุกชนิด

รูปแบบของบทร้อยกรอง

รูปแบบของบทร้อยกรองหรือคำประพันธ์ไทย ได้แก่อถ้อยคำที่นำมาเรียบเรียงกันโดยมีกำหนดเอาไว้เป็นแบบแผน จำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท ได้แก่

1. กลอน
2. โคลง
3. ร่าย
4. กาพย์
5. ฉันทน์

ในบางครั้งผู้ประพันธ์อาจนำร้อยกรองแต่ละประเภทมาแต่งรวมกันไป เช่น นำคำประพันธ์ประเภทโคลงกับร่ายมาแต่งรวมกันเรียกว่า ลิลิต นำฉันทน์กับกาพย์มาแต่งรวมกันเรียกว่า คำฉันทน์ นำโคลงและกาพย์มาแต่งรวมกันเรียกว่า กาพย์ห่อโคลง และรวมไปถึงกลอนเปล่าที่น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากกวีนิพนธ์ตะวันตกก็ควรจะนับเป็นรูปแบบร้อยกรองด้วย

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรองโดยทั่วไป อ่านได้ทั้ง 2 วิธี คือ

1. อ่านในใจ
2. อ่านออกเสียง

ในการอ่านตามวัตถุประสงค์ในที่นี้ขอกล่าวเพียงการอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญเท่านั้น การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง เนื่องจากร้อยกรองมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากร้อยแก้ว การจับใจความจากการอ่านจึงยุ่งยากซับซ้อนมากกว่า ซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องรู้วิธีถอดความและวิธีสรุปความจากการอ่านร้อยกรองเสียก่อน จึงจะสามารถจับใจความจากร้อยกรองได้ถูกต้อง

การถอดความกระทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากภาษาร้อยกรองเป็นร้อยแก้วที่ได้ความชัดเจนตรงเนื้อความเดิมมากที่สุด การถอดความมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. อ่านคำประพันธ์แล้วจับประเด็นสำคัญโดยส่วนรวมไว้ให้ได้ หากมีคำศัพท์ยาก ต้องพิจารณาความหมายให้สอดคล้องกับบริบทหรือคำแวดล้อมด้วย
2. ถอดความในแต่ละวรรค โดยพิจารณารายละเอียดได้ ดังนี้
 - 2.1 หากเนื้อความตอนใดไม่สมบูรณ์ เนื่องจากผู้เขียนละคำบางคำไว้ เช่น ประธาน คำเชื่อม ควรเติมเข้าไปให้เหมาะสม
 - 2.2 ต้องรักษาเนื้อความเดิมให้มากที่สุด ไม่ควรแทรกความคิดเห็นส่วนตัวโดยไม่จำเป็นถ้าจำเป็นต้องทำก็ให้ใช้วงเล็บ
 - 2.3 ต้องใช้บุรุษสรรพนามตามฉบับเดิม ถ้าเป็นราชาศัพท์ควรเลือกใช้ให้ถูกต้องตามชั้นของบุคคล
 - 2.4 พยายามคงความไพเราะจากสำนวนโวหาร และความรู้สึกที่กวีได้สอดแทรกไว้ให้คงเดิมหรือใกล้เคียงความเดิมที่สุด

เอกสารหมายเลข 1.3 บทร้อยกรองเรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง

บทร้อยกรอง

เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง

เสียงกู่ก้องจากปลายตาลสนั่นทุ่ง	เสียงขับขานหนังตะลุงเสนาะใส
เสียงครวญคร่ำร่ำร้องจากเรไร	เสียงงม้งำของใครไต่ต้นตาล
เป็นชีวิตหลายชีวิตที่ผิดแผก	ต่างอยู่แยกต่างมุ่งหวังทรงสังขาร
แม้บางครั้งจะทุกข์ท้อทรมาน	ฤดีตาลแทบจะตื่นด้วยสิ้นแรง
แม้จะยังตั้งหน้ากล้าต่อสู้	ทั้งทั้งที่รู้ว่าโหยแห่ง
ตามีอาจต่อต้านการเปลี่ยนแปลง	ปล่อยให้แสงสีเสียงเข้าเคียงกาย
เป็นของแปลกเข้าปะปนกับคนทุ่ง	เสียงขับขานหนังตะลุงกลับเจียบหาย
เสียงกู่ไม่มีก้องดังเดียวดาย	เสียงคร่ำครวญคล้ายคล้ายจะตายลง
ชีวิตหลายชีวิตยิ่งผิดแผก	ต่างอยู่แยกก็ยิ่งอยู่เป็นผุยผง
มือใครยาวสาวได้ดั้งใจจง	ห่างเหินวงศ์ตระกูลเคยจนเจือ
ทุ่งนาก็เริ่มร้างเว้งว่างเห็น	เหมือนกับเป็นรอยแพ้วายให้หลงเหลือ
ตาลยืนต้นถูกตัดลงเป็นเปื้อน	เพื่อเปลี่ยนเนื้อที่นามาเป็นเมือง

(ภาพสร : ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง)

เอกสารหมายเลข 1.4 บัตรคำ

บัตรคำศัพท์

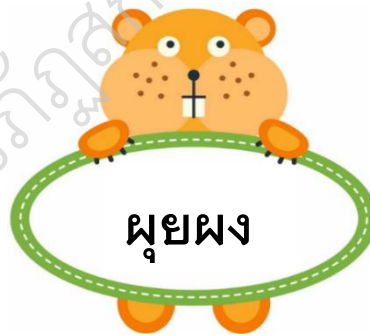
ทรมาน

สังขาร

ขับขาน

ผุ่ยผง

คร่ำ

ฤดู

หนังตะลุง

วงศ์ตระกูล

เอกสารหมายเลข 1.5 แบบฝึกหัดที่ 1

การอ่านจับใจความจากบทร่ายกรอง

คำชี้แจง : นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดอธิบายความหมายของคำว่า “ร่ายกรอง” ได้ถูกต้อง

- ก. คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ
- ข. งานที่มีสัมผัสสระ พยัญชนะ
- ค. งานเขียนที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีลักษณะบังคับจำกัดจำนวนคำ
- ง. ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

2. การถอดความบทร่ายกรองมีแนวปฏิบัติได้ตรงตามข้อใด

- ก. อ่านคำประพันธ์แล้วจับประเด็นสำคัญโดยส่วนรวมไว้ให้ได้
- ข. หากเนื้อหาตอนใดไม่สมบูรณ์ให้เติมเข้าไป
- ค. รักษาเนื้อความเดิมให้มากที่สุด ไม่ควรแทรกความคิดเห็นส่วนตัว
- ง. อ่านคำประพันธ์แล้วจับประเด็นสำคัญ หากมีคำศัพท์ยากต้องพิจารณา

ความหมายให้สอดคล้องกับบริบทหรือคำแวดล้อมด้วย

3. การอ่านเพื่อจับใจความจากบทร่ายกรองมีความแตกต่างจากร้อยแก้วอย่างไร

- ก. ผู้อ่านจำเป็นต้องรู้วิธีถอดความจากบทร่ายกรอง
- ข. ผู้อ่านจำเป็นต้องสรุปความจากการอ่านร่ายกรองก่อนเป็นลำดับแรก
- ค. เมื่อผู้อ่านถอดคำประพันธ์เสร็จแล้วจึงสามารถอ่านจับใจความ

และสรุปความได้

- ง. ผู้อ่านสามารถอ่านจับใจความได้เหมือนร้อยแก้ว

4. ข้อใดกล่าวถึงบทร่ายกรองได้ถูกต้อง

- ก. การถอดความจากบทร่ายกรองเป็นการสรุปสาระสำคัญทั้งเนื้อเรื่อง
- ข. การเทศน์มหาชาติไม่ใช่บทร่ายกรองเป็นเพียงคำสอนธรรมะของพระสงฆ์

เท่านั้น

- ค. บทร่ายกรองมีความซับซ้อน คำศัพท์ยากพอ ๆ กับร้อยแก้ว
- ง. บทร่ายกรองมีลักษณะบังคับฉันทลักษณ์ประเภทจำนวนวรรค

จำนวนคำชัดเจน

5. การอ่านบทร้อยกรองสามารถอ่านได้กี่แบบ

ก. 2 แบบ

ข. 3 แบบ

ค. 4 แบบ

ง. 4 แบบ

6. ข้อใดเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หนึ่งตระกูลหายไปจากชุมชน

ก. ไม่มีผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม

ข. ผู้คนย้ายที่อยู่อาศัยใหม่

ค. ผู้คนในชุมชนไม่สนใจการละเล่นพื้นบ้าน

ง. มีประชาชนน้อยลง

7. ทำไมต้นตาลจึงถูกตัดลง

ก. ผู้คนเตรียมทำการเกษตร

ข. นายทุนปรับพื้นที่ทำธุรกิจ

ค. นายทุนกว้านซื้อต้นตาล

ง. ขายส่งออกตลาด

8. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับผู้ใหญ่ที่ตนนับถือ

ก. นายทุนเอื้อประโยชน์ให้มากกว่า

ข. นายทุนให้ความไว้วางใจ

ค. ผู้คนในชุมชนไม่รัก สามัคคีกัน

ง. ผู้ใหญ่ขาดความน่าเชื่อถือ

9.

ชีวิตหลายชีวิตยิ่งผิดแผก

ต่างอยู่แยกก็ยิ่งอยู่เป็นผุยผง

มือใครยาวสาวได้ดั่งใจจง

ห่างเหินวงศ์ตระกูลเคยจุนเจือ

จากบทร้อยกรองที่ยกมาข้างต้นให้ความหมายตรงกับข้อใด

ก. ครอบครัวถูกทำลายเพราะนายทุนกว้านซื้อที่ดิน

ข. ผู้คนในชุมชนต่างแยกย้ายเข้าทำงานในเมืองหลวง

ค. ญาติพี่น้องตัดขาดเพราะผลประโยชน์

ง. ต่างคนต่างหาผลประโยชน์ให้ตนเอง โดยไม่สนใจถึงผลกระทบที่จะตามมา

10. สำนวน “มือใครยาวสาวได้สาวเอา” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ผู้คนต่างคนต่างแย่งเอาผลประโยชน์เข้าตัวเอง

ข. ผู้คนต่างหยาบคายมีความไม่ตรีจิตให้คนในชุมชน

ค. ผู้คนต่างค้นหาวิธีการซึ่งให้ได้มาเป็นของตน

ง. นายทุนเข้ามาซื้อพื้นที่เพื่อทำธุรกิจ

เฉลย แบบฝึกหัดที่ 1 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง

คำชี้แจง : นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงใน
กระดาษคำตอบ

ข้อที่	คำตอบ
1.	ง
2.	ง
3.	ค
4.	ง
5.	ก
6.	ค
7.	ข
8.	ก
9.	ง
10.	ก

เอกสารหมายเลข 1.6 ใบงานที่ 2
การเขียนสรุปความจากบทร้อยกรอง

ตอนที่ 1 การตอบคำถามจากประเด็นสำคัญ

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านบทร้อยกรองแล้วตอบคำถามในประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้

1. บทร้อยกรองนี้ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

.....

.....

2. บทร้อยกรองนี้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร

.....

.....

3. เหตุใดนายทุนจึงมากกว่านซื้อที่ดินในเขตชนบท

.....

.....

4. ถ้านักเรียนอยู่ในเขตชนบทนี้ นักเรียนจะทำอย่างไร

.....

.....

5. คำว่า “มือใครยาวสาวได้สาวเอา” ข้อความนี้เปรียบได้กับระบบเศรษฐกิจใด

.....

.....

รายชื่อสมาชิก

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

เฉลย ใบงานที่ 2 การเขียนสรุปความจากบทร้อยกรอง
เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงของท้องทุ่ง

ตอนที่ 1 การตอบคำถามจากประเด็นสำคัญ

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านบทร้อยกรองแล้วตอบคำถามในประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้

1. บทร้อยกรองนี้ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

.....เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของชุมชน

2. บทร้อยกรองนี้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร

.....ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสำนึกรักบ้านเกิด

3. เหตุใดนายทุนจึงมากว้านซื้อที่ดินในเขตชนบท

.....เพราะต้องการจะขยายธุรกิจใหม่ ๆ และต้องการจะขยายเขตชุมชนเมือง

4. ถ้านักเรียนอยู่ในเขตชนบทนี้ นักเรียนจะอย่างไร

.....เมื่อเลี้ยงไม่ได้ เราต้องปรับตัวให้เข้ากับชุมชนเมือง โดยที่ไม่สะท้อนวิถีชีวิต

ความเป็น อยู่ดั้งเดิมของเรา ควรเรียนรู้ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลง

5. คำว่า “มือใครยาวสาวได้สาวเอา” ข้อความนี้เปรียบได้กับระบบเศรษฐกิจใด

.....การค้าแบบเสรี

ตอนที่ 2 การเขียนสรุปเรื่องและสร้างสรรค์แผนผังความคิด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน โดยกล่าวว่ อะไรคือใจความสำคัญ และเขียนสรุปความให้กระชับ ชัดเจนด้วยภาษาของตนเอง แล้วนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ เขียนสรุปความในรูปแบบของแผนผังความคิด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เอกสารหมายเลข 1.7 แบบประเมินแบบฝึกหัดที่ 1

แบบประเมินแบบฝึกหัดที่

เรื่อง.....

คำชี้แจง : ให้ครูผู้สอนประเมินแบบฝึกหัดนักเรียนแต่ละคน แล้วบันทึกคะแนนลงในช่องที่กำหนดให้

เลขที่	รายชื่อ	ระดับคุณภาพ					รวม	ผล การประเมิน	
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอได้	ปรับปรุง		ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร)

...../...../.....

เอกสารหมายเลข 1.8 เกณฑ์ประเมินแบบฝึกหัด

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน “แบบฝึกหัด” แบบแสดงวิธีทำ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
5	คำตอบถูกต้องสมบูรณ์ ดำเนินการหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม และระบุรายละเอียดของคำตอบอย่างเป็นระบบได้ชัดเจน
4	คำตอบถูกต้องสมบูรณ์ ดำเนินการหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม และระบุรายละเอียดของคำตอบอย่างเป็นระบบได้ชัดเจน
3	คำตอบถูกต้อง ดำเนินการหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม แต่ไม่ระบุรายละเอียดของคำตอบ
2	คำตอบไม่ถูกต้อง และดำเนินการหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม
1	ไม่ระบุรายละเอียดของคำตอบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ทำได้ถูกต้อง มากกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	ดีมาก
ทำได้ถูกต้อง ร้อยละ 70-79	หมายถึง	ดี
ทำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60-69	หมายถึง	ปานกลาง
ทำได้ถูกต้อง ร้อยละ 50-59	หมายถึง	พอใช้
ทำได้ถูกต้อง ต่ำกว่าร้อยละ 50	หมายถึง	ปรับปรุง

เอกสารหมายเลข 1.9 แบบประเมินใบงานที่ 2

แบบประเมินใบงานที่

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

คำชี้แจง : ให้ครูผู้สอนประเมินใบงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วบันทึกคะแนนลงในช่องที่กำหนดให้

ประเด็น	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ความเข้าใจปัญหาประเด็นสำคัญ					
2. การวางแผน/ลำดับขั้นตอน					
3. การดำเนินการตามแผน/ลำดับขั้นตอน					
4. การตรวจสอบข้อสรุปของคำตอบ					
รวม					

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนน 15-20 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-14 หมายถึง ดี

คะแนน 5-9 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 0-4 หมายถึง ปรับปรุง

เอกสารหมายเลข 1.10 เกณฑ์ประเมินใบงานที่ 2

ด้าน	คะแนน	ประเด็นการประเมิน
ความเข้าใจ ประเด็นสำคัญ	5	ระบุคำตอบได้ถูกต้อง
	4	ระบุสิ่งที่คำถามต้องการทราบ และสิ่งที่คำถามกำหนดให้ได้ถูกต้อง
	3	ระบุสิ่งที่คำถามต้องการทราบหรือสิ่งที่คำถามกำหนดให้ได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน 2 อย่าง
	2	ระบุสิ่งที่คำถามต้องการทราบหรือสิ่งที่คำถามกำหนดให้ได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน มากกว่า 1 อย่าง
	1	ระบุสิ่งที่คำถามต้องการทราบหรือสิ่งที่คำถามกำหนดให้ไม่ถูกต้องเลยหรือไม่ระบุอะไรเลย
การวางแผน/ ลำดับขั้นตอน	5	ระบุคำตอบได้ถูกต้อง
	4	ระบุวิธีการหาคำตอบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยสัมพันธ์กับคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน
	3	ระบุการหาคำตอบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยสัมพันธ์กับคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ไม่ครบถ้วน 1 อย่าง
	2	ระบุการหาคำตอบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยสัมพันธ์กับคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ไม่ครบถ้วน 2 อย่าง
	1	ไม่ระบุการหาคำตอบตามที่คำถามกำหนด
ดำเนินการ ตามแผน/ ลำดับขั้นตอน	5	ดำเนินการหาคำตอบได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นตอน และมีคำตอบที่ถูกต้อง
	4	ดำเนินการหาคำตอบได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นตอน และมีคำตอบที่ไม่ถูกต้อง
	3	ดำเนินการหาคำตอบ และมีบางขั้นตอนผิดพลาดหรือมีคำตอบที่ไม่ถูกต้อง
	2	ดำเนินการหาคำตอบผิดพลาดทุกขั้นตอน
	1	ไม่ดำเนินการตามแผนที่วางไว้
การตรวจสอบ ข้อสรุป ของคำตอบ	5	วิธีการตรวจสอบคำตอบมีความถูกต้อง และสมเหตุสมผลสอดคล้องกับคำถาม
	4	วิธีการตรวจสอบคำตอบมีความถูกต้องแต่ขาดความสมเหตุสมผล 1 อย่าง
	3	วิธีการตรวจสอบคำตอบมีความถูกต้องแต่ขาดความสมเหตุสมผล 2 อย่าง
	2	วิธีการตรวจสอบคำตอบไม่ถูกต้อง และขาดความสมเหตุสมผล
	1	ไม่แสดงวิธีการตรวจสอบคำตอบ

เอกสารหมายเลข 1.11 แบบประเมินการเขียนสรุปความจากบทย่อกรอง

แบบประเมินการเขียนสรุปความจากบทย่อกรอง

เรื่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อกลุ่ม

ที่	ชื่อ-สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				
		เนื้อหา	การเรียบเรียงเรื่องราว	การใช้ภาษา	กลไกการใช้ภาษา	รวม
		5	5	5	5	20

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	การแปลผล
13-20	ดีมาก
6-12	ดี
0-5	ปรับปรุง

เอกสารหมายเลข 1.12 เกณฑ์ประเมินการเขียนสรุปความจากบทย่อกรอง

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับ ความสามารถ	เกณฑ์
เนื้อหา	5	ดีมาก	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญครบถ้วน สั้น กระชับ สามารถสื่อความหมายชัดเจน เก็บใจความ สำคัญได้ครบถ้วน
	4	ดี	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญได้ ประมาณ 3 ใน 4 สามารถสื่อความหมายชัดเจน เก็บใจความ สำคัญได้เป็นส่วนใหญ่
	3	ปานกลาง	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญได้ประมาณ 2 ใน 4 สามารถสื่อความหมายชัดเจน เก็บใจความ สำคัญได้ครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
	2	อ่อน	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญ ได้ประมาณ 1 ใน 4 สื่อความหมายไม่ชัดเจน เก็บใจความสำคัญได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
	1	อ่อนมาก	เขียนสรุปเนื้อเรื่องได้น้อยมาก ไม่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน
การเรียบเรียง เรื่องราว	5	ดีมาก	เรียบเรียงเรื่องราวได้กะทัดรัด ตรงจุด สรุปความ ได้ครอบคลุมเนื้อหาด้วยภาษาของตนเองอย่างชัดเจน
	4	ดี	เรียบเรียงเรื่องราวได้กะทัดรัด ตรงจุดเป็นส่วนใหญ่สรุปความได้ครอบคลุมเนื้อหาด้วยภาษาของตนเองได้
	3	ปานกลาง	เรียบเรียงเรื่องราวได้ใจความ ตรงจุดบ้าง สรุปความได้เพียงบางส่วนด้วยภาษาของตนเองแต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา
	2	อ่อน	เรียบเรียงเรื่องราวไม่ตรงจุด สรุปความได้เพียงบางส่วน แต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ตัดประโยคข้อความเดิมมาใช้บางส่วน
	1	อ่อนมาก	เรียบเรียงเรื่องราวสับสน สรุปความสำคัญได้น้อยมาก ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ตัดประโยคข้อความเดิมมาใช้เป็นส่วนใหญ่
การใช้ภาษา	5	ดีมาก	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำตรงความหมายตลอดเรื่อง
	4	ดี	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำตรงความหมายได้ประมาณ 3 ใน 4
	3	ปานกลาง	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายชัดเจน ใช้ถ้อยคำตรงความหมายได้ประมาณ 2 ใน 4
	2	อ่อน	เขียนประโยคได้รัดกุม สื่อความหมายเข้าใจ ใช้ถ้อยคำตรงความหมายได้ประมาณ 1 ใน 4
	1	อ่อนมาก	เขียนประโยคไม่รัดกุม สื่อความหมายไม่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำไม่ตรงความหมาย

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับ ความสามารถ	เกณฑ์
การเขียน สะกดคำ	5	ดีมาก	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้องทั้งหมด อ่านง่าย
	4	ดี	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนบกพร่อง 2-3 แห่ง
	3	ปานกลาง	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนบกพร่อง 4-6 แห่ง
	2	อ่อน	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนบกพร่อง 7-9 แห่ง
	1	อ่อนมาก	การเขียนสะกดคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนบกพร่อง 10 แห่งขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เอกสารหมายเลข 1.13 แบบประเมินแผนผังความคิด

แบบประเมินแผนผังความคิด (mind mapping)

เรื่อง.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ ตรงช่องผลการประเมินที่สอดคล้องตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ความถูกต้อง ครบถ้วนตามเนื้อหา และการจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา					
2. เนื้อหาสาระ					
3. ระยะเวลาที่ทำงานและความประณีต					
รวม					

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนน	12-15 หมายถึง ดีมาก
คะแนน	8-11 หมายถึง ดี
คะแนน	4-7 หมายถึง ปานกลาง
คะแนนต่ำกว่า	4 หมายถึง ปรับปรุง

เอกสารหมายเลข 1.14 เกณฑ์ประเมินแผนผังความคิด

รายการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
ความถูกต้อง ครอบคลุม ตามเนื้อหา และการจัด หมวดหมู่ ของเนื้อหา	5	ใช้คำข้อความได้เหมาะสม เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
	4	ใช้คำข้อความได้เหมาะสม เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง มีผิดบ้าง มากกว่า 3 คำ
	3	ใช้คำข้อความได้เหมาะสม เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง มีผิดบ้าง มากกว่า 3 คำ
	2	ใช้คำข้อความได้เหมาะสมปานกลาง เขียนสะกดคำได้ ถูกต้อง มีผิดบ้างไม่เกิน 6 คำ
	1	ใช้คำข้อความได้เหมาะสมปานกลาง เขียนสะกดคำได้ ถูกต้อง มีผิดบ้างมากกว่า 6 คำ
เนื้อหาสาระ	5	เนื้อหาถูกต้อง 100% เนื้อหาบ่งบอกความรู้ความเข้าใจ แสดงความคิดเห็นตรงประเด็นมาก
	4	เนื้อหาถูกต้อง 75% เนื้อหาบ่งบอกความรู้ความเข้าใจ แสดงความคิดเห็นตรงประเด็นมาก
	3	เนื้อหาถูกต้องน้อยกว่า 75% เนื้อหาบ่งบอกความรู้ ความเข้าใจน้อย แสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็น
	2	เนื้อหาถูกต้องน้อยกว่า 50% เนื้อหาบ่งบอกความรู้ ความเข้าใจน้อย แสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็น
	1	เนื้อหาไม่บ่งบอกความรู้ความเข้าใจ ไม่แสดงความคิดเห็น
ระยะเวลาที่ทำงาน และความประณีต	5	งานเสร็จตามกำหนดเวลาและมีความประณีตสวยงาม
	4	งานเสร็จช้ากว่ากำหนดเวลาและมีความประณีตสวยงาม
	3	งานเสร็จตามกำหนดเวลาและมีความประณีต
	2	งานไม่เสร็จตามกำหนดเวลา ขาดความประณีต
	1	งานไม่เสร็จตามกำหนดเวลา ขาดความประณีต

เอกสารหมายเลข 1.15 แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เรื่อง กลุ่มที่.....

คำชี้แจง : ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่					
3. การให้ความร่วมมือในการทำงาน					
4. การแสดงความคิดเห็น					
5. การยอมรับความคิดเห็น					
รวม					

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ
- 4 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 3 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

- คะแนน 21-25 หมายถึง ดีมาก
- คะแนน 16-20 หมายถึง ดี
- คะแนน 11-15 หมายถึง ปานกลาง
- คะแนน 0-10 หมายถึง ปรับปรุง

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ชื่อเรื่องวิจัย

การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
 เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 5

ผู้วิจัย

นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร โทรศัพท์ 083-8853959
 ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย
 รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ ใช้สำหรับตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมทุกแผนการจัดการเรียนรู้

2. ขอให้ท่านพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรายการประเมินที่กำหนดไว้ในแบบประเมินนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ ความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3. โปรดให้ท่านเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์

นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	1	2	3	4	5
1. สารสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
1.2 ภาษามีความรัดกุมและชัดเจน					
1.3 ทำให้เห็นภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน ...					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
2.2 ข้อความที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน					
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.2 เหมาะสมกับเวลา					
3.3 มีความยากง่ายพอเหมาะ					
3.4 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน					
4. กิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 เราความสนใจผู้เรียน					
4.3 เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
4.4 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน					
4.5 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					
4.6 เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม วิเคราะห์และสรุป องค์ความรู้					
5. สื่อการเรียนรู้					
5.1 ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น					
5.2 ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์ ...					
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาคำตอบ ด้วยตนเอง					
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 ใช้เครื่องมือวัดประเมินผลได้เหมาะสม					
6.2 วัดประเมินผลได้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่ตั้งไว้					
6.3 มีการวัดตามสภาพจริง					

ขอเสนอแนะเพิ่มเติม/สิ่งที่ควรแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ชื่อเรื่อง

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
 เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย

นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร หมายเลขโทรศัพท์ 083-8853959
 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย
 รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความต่อการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง

สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง

1. ขออนุเคราะห์ให้ท่านพิจารณา “ข้อสอบ” ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก แต่ละข้อต่อไปนี้ว่า “วัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้” ที่ระบุไว้หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยให้คะแนน ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน -1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ในกรณีที่ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่า “แน่ว่าไม่สอดคล้อง” หรือ “ไม่แน่ใจ”

ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเขียนข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์

นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภท ของบทร้อยกรองได้ (ข้อที่ 1-3)				
1. ข้อใดอธิบายความหมายของคำว่า “บทร้อยกรอง” ได้ถูกต้อง ก. ความเรียงที่สละสลวย แต่งโดยไม่มีกฎเกณฑ์บังคับ ข. คำประพันธ์ที่ไม่จำกัดถ้อยคำและประโยค ค. ใช้ถ้อยคำเหมือนภาษาพูด ภาษาเขียนทั่วไป ง. ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์				
2. ข้อใดไม่จัดเป็นประเภทของบทร้อยกรอง ก. โคลง ข. ฉันท์ ค. สารคดี/บทความ ง. กลอน				
3. ข้อใดอธิบายลักษณะบังคับของบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ก. โคลง บังคับครุ ลหุ ข. ฉันท์ บังคับคำเอก คำโท ค. กลอน บังคับเสียงวรรณยุกต์ท้ายทุกวรรค ง. กาพย์ บังคับคำเอก คำโท				
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองได้ (ข้อที่ 4-8)				
บัดเดี๋ยวดังห่างเห่งวังเวงแว่ว สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา เห็นโยคีขีรุงฟุ้งออกมา ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต 4. จากคำประพันธ์เรื่องพระอภัยมณี ตอนสุดสาครเข้าเมืองการเวก แสดงให้เห็นว่า สุดสาคร มีความรู้สึกอย่างไร ก. กล้าหาญ ยากลำบากแสน ข. หวาดกลัว ค. ร่าเริง ง. ไม่มีอารมณ์ทำอะไร				
5. จากคำประพันธ์ข้างต้นระบุไว้ว่า “สุดสาครนั้นหมดสิ้นเรี่ยวแรง” ซึ่งปรากฏในวรรคใด ก. เห็นโยคีขีรุงฟุ้งออกมา ข. สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา ค. ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต ง. บัดเดี๋ยวดังห่างเห่งวังเวงแว่ว				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
พวกพ้องตนใกล้ไว้นัก กลับคิดหักหลังได้เล่นไม่ซื่อ 6. คำประพันธ์ข้างต้นมีความหมายตรงกับสำนวนใด ก. เกลือเป็นหนอน ข. กินบนเรือน ชี้อบนหลังคา ค. กำแพงมีหู ประตูมีช่อง ง. ใกล้เกลือกินด่าง				
“ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์ บำรุงรักษากายไว้ให้เป็นผล สงวนงามตามระบอบไม่ชอบกล จึงจะพ้นภัยพาลการนิทา” 7. จากบทประพันธ์ข้างต้นให้ข้อคิดตรงกับข้อใด ก. เป็นผู้หญิงต้องแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ข. เป็นผู้หญิงต้องงดเว้นการนินทาวาร้าย ค. เป็นผู้หญิงต้องรู้จักเจียมเนื้อเจียมตัว ง. เป็นผู้หญิงต้องรู้จักรักษานวลสงวนตัว				
“พ่อแม่เป็นแบบให้ ลูกตาม ดีชั่วลูกยลยาม อยู่ใกล้ ลูกโตค่อยรู้ความ ตระหนัก ตัวอย่างดีดลให้ ยิ่งด้วยคำสอน” 8. จากบทประพันธ์ข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร ก. พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก ข. ครอบครัวต้องเสริมสร้างความอบอุ่นความรักให้แก่ลูก ค. ลูกต้องปฏิบัติตามคำสอนของพ่อแม่ ง. การกระทำมีค่ามากกว่าคำสอน				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภท ของบทความได้ (ข้อที่ 9–11)				
9. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของบทความได้ถูกต้อง ก. การเขียนเป็นรายงานหรือการแสดงความคิดเห็น ข. การเขียนที่ได้ข้อมูลจากการลงสำรวจพื้นที่ ค. การเขียนที่มีลักษณะเป็นร้อยกรอง ง. การเขียนอธิบายโดยไม่มีหลักฐานอ้างอิงประกอบ				
10. ข้อใดคือลักษณะของบทความที่ดี ก. เขียนอธิบายข้อปัญหาและชักนำให้ผู้อ่านแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ข. เนื้อหาสาระ มีหลักฐานอ้างอิงและสามารถพิสูจน์ได้ ค. เขียนพรรณนาให้เห็นภาพสิ่งของ สถานที่ หรือความเป็นอยู่ ง. เขียนอธิบายหรือให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง				
11. หากต้องการเขียนเรื่อง “เคล็ดลับการครองคู่” ควรเลือกเขียน บทความรูปแบบใด ก. บทความวิเคราะห์ ข. บทความวิชาการ ค. บทความแสดงความคิดเห็น ง. บทความเชิงวิจารณ์				
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทความได้ถูกต้อง (ข้อที่ 12–16)				
“เกลือ” ย่อมมีประโยชน์มากกว่าความเค็มในการทำสปา เกลือมีบทบาทในการขัดผิว การขัดผิวด้วยเกลือจะช่วยขัดคราบไคล และช่วยให้ผิวมีความชุ่มชื้นมากขึ้นและยังกระตุ้นเซลล์ผิวที่ตายแล้ว และถ้าได้นอนแช่น้ำเกลือก็ยิ่งผ่อนคลายจากความเหนื่อยล้าได้ (ตอบคำถามข้อ 12–14) 12. จากบทความข้างต้นข้อใดไม่ได้กล่าวถึง ก. เกลือช่วยขัดคราบไคล ข. สปาเกลือทำให้กระตุ้นเซลล์ผิวที่ตายแล้ว ค. สปาเกลือช่วยให้ผิวชุ่มชื้น ง. การขัดผิวด้วยเกลือทำให้ผิวแห้ง				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
13. จากบทความข้อใดแสดงความคิดเห็นได้สมเหตุสมผล ก. สปาเกลื้อช่วยให้มีความสุข ข. สปาเกลื้อประหยัดค่าใช้จ่าย ค. สปาด้วยการแช่เกลื้อทำให้ผิวดี ง. สปาเกลื้อทำให้ผู้หญิงมีสุขภาพดี				
14. จากบทความข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร ก. ให้ข้อคิด ข. ชี้แจง ค. แนะนำ ง. สักสอน				
“ปัจจุบันนี้ยอมรับว่าคอมพิวเตอร์ ส่งผลต่อชีวิตและสังคม เด็กติดเกมคอมพิวเตอร์จนละเลยกิจกรรมอื่นๆ ที่ควรทำ เมื่อพฤติกรรมนี้ติดตัวไปถึงวัยทำงาน จึงเป็นภัยร้ายที่แฝงเงิบอยู่ในสังคมและรุนแรงขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาระดับประเทศและมีผลต่อความเจริญของประเทศ” (ตอบคำถามข้อ 15-16)				
15. จากบทความข้างต้นผู้เขียนต้องการนำเสนอแนวคิดอย่างไร ก. ปัญหาเด็กติดเกมคอมพิวเตอร์ ข. การแก้ปัญหาเด็กติดเกม ค. ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ ง. ข้อดีข้อเสียของคอมพิวเตอร์				
16. จากบทความข้างต้นประเด็นสำคัญของเรื่องคือข้อใด ก. ปัญหาเด็กติดเกมคอมพิวเตอร์ ข. โทษและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ ค. การใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ ง. การแก้ปัญหาเด็กติดเกม				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของนิทานได้ (ข้อที่ 17–18)				
17. การอ่านจับใจความจากนิทานมีหลักการอ่านอย่างไร ก. การอ่านที่มีงานวิจัยเข้ามาสนับสนุน ข. การอ่านที่มีงานเขียนหรือวรรณกรรมรองรับ ค. การอ่านจับใจความจากข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ ง. การอ่านจับใจความเหมือนการอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป				
18. ลักษณะของนิทานที่ดีต้องมีลักษณะอย่างไร ก. นิทานที่สอดแทรกคติสอนใจให้คนทำความดี ข. นิทานที่มีสัตว์ต่าง ๆ มากมาย ค. นิทานที่มีตัวละครเอกหลาย ๆ ตัว ง. นิทานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม				
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทความได้ถูกต้อง (ข้อที่ 19–21)				
19. จากนิทานเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” เหตุการณ์ใดทำให้ลูกกระต่าย ตกใจและพากันวิ่งหนี ก. ลูกมะพร้าวหล่น ข. ลูกตาลหล่น ค. กิ่งมะพร้าวหล่น ง. แผ่นดินถล่ม				
20. จากเหตุการณ์ในนิทานเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” ทำให้ลูกกระต่าย ตกใจและวิ่งหนีนั้น เพราะลูกกระต่ายคิดว่าเกิดอะไร ก. แผ่นดินไหว ข. แผ่นดินถล่ม ค. พายุถล่ม ง. ไฟถล่ม				
21. จากเหตุการณ์ในนิทานเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” ให้แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องใด ก. ความกลัว ข. ความคิดรอบคอบ ค. ความกล้าหาญ ง. ความอดทน				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของสารคดีได้ (ข้อที่ 22-23)				
22. ข้อใดเป็นสารคดีประเภทท่องเที่ยว ก. แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดเชียงใหม่ ข. ความเป็นมาของอาชีพทำการเกษตร ค. ชีวิตประวัติของแม่เจ้าทิพเกสร ง. การดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพฯ				
23. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของสารคดีได้ถูกต้อง ก. งานเขียนที่นำเสนอเรื่องราวบุคคล เหตุการณ์จำลอง ข. งานเขียนที่นำเสนอเรื่องราวบุคคล สถานที่หรือเหตุการณ์ เกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ค. งานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่เสนอเรื่องราวบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับความรู้ ง. งานเขียนร้อยกรองประเภทหนึ่งที่เสนอเรื่องราวบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับความรู้				
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากสารคดีได้ถูกต้อง (ข้อที่ 24-27)				
24. จากสารคดีเรื่อง “เรือนไทย” ปัจจัยในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย ในข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่สุด ก. อากาศถ่ายเทได้ดี ข. ใกล้แหล่งน้ำ ค. ไม่ไกลจากป่าไม้ ง. ที่ป้องกันภัยธรรมชาติ				
25. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกถิ่นที่อยู่ในการสร้าง บ้านเรือนตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ก. ภาคเหนือ-นิยมใช้น้ำบ่อในชีวิตประจำวัน ข. ภาคอีสาน-นิยมตั้งบ้านเรือนแตกต่างกันไปตามภูมิทัศน์ ค. ภาคกลาง-นิยมสร้างฝายเพื่อเก็บกักน้ำ ง. ภาคใต้-นิยมตั้งถิ่นฐานบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำระหว่างหุบเขา				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
26. เหตุใดปัจจุบันนี้คนไทยจึงไม่นิยมปลูกเรือนไทย ก. คนไทยย้ายออกนอกประเทศ ข. วัสดุในการปลูกเรือนราคาสูง ค. วัฒนธรรมการเลียนแบบสิ่งปลูกสร้างของชาวต่างชาติ ง. สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย				
27. ปัจจัยในข้อใดสามารถอธิบายลักษณะความแตกต่าง ของเรือนไทยได้ชัดเจน ก. ประชากรลดน้อยลง ข. วัสดุในการปลูกเรือน ค. ภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ง. ภูมิอากาศและวัฒนธรรม				
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภท ของวรรณคดีได้ (ข้อที่ 28–31)				
28. เพลงพื้นบ้านจัดเป็นวรรณคดีประเภทใด ก. วรรณคดีมุขปาฐะ ข. วรรณคดีราชสำนัก ค. วรรณคดีพื้นบ้าน ง. วรรณคดีคำกลอน				
29. ข้อใดแสดงความเข้าใจเรื่องวรรณคดีได้ถูกต้องที่สุด ก. โบราณคดีสโมสรจัดตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 ข. วรรณคดีลายลักษณ์เป็นรากเหง้าของวรรณคดีไทย ค. มุขปาฐะเป็นต้นกำเนิดของการสร้างสรรค์วรรณคดี ง. วรรณคดีคือเรื่องเล่าปากต่อปาก				
30. ข้อใดกล่าวถึงเนื้อหาของวรรณคดีไทยได้ถูกต้องที่สุด ก. วรรณคดีในยุคแรก ๆ มักเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับราชประเพณี ข. วรรณคดีที่ใช้ประกอบพิธีกรรมเกิดในสมัยรัตนโกสินทร์ ค. เนื้อหาของวรรณคดีปรับ เปลี่ยนตามความสามารถของกวี ง. วรรณคดีคำสอนมักนำมาใช้เป็นกุศโลบายในการปกครอง บ้านเมือง				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
31. ข้อใดคือลักษณะของวรรณคดีมุขปาฐะ ก. เล่ากันปากต่อปาก ข. มีหลักฐานยืนยันชัดเจน ค. ไม่ได้จดบันทึกไว้ ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ค				
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณคดีได้ถูกต้อง (ข้อที่ 32–35)				
32. จากวรรณคดีเรื่อง “กระเช้าสีดา” การที่คนจะเห็นพรายน้ำได้ ต้องเป็นคนมีลักษณะอย่างไร ก. ช่วยเหลือผู้คน ข. เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ ค. ทำบุญ ทำทาน ง. มีความฮารี่				
33. ข้อใดคือจุดประสงค์ของผู้เขียนวรรณคดีเรื่อง “กระเช้าสีดา” ก. มุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเป็นคนดี ข. มุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเชื่อเรื่องภูติพราย ค. เพื่ออธิบายตำนานพืชที่ชื่อว่า กระเช้าสีดา ง. เพื่ออธิบายวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทศกัณฐ์ลักนางสีดา				
34. จากวรรณคดีเรื่อง “กระเช้าสีดา” ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัย ของหนูน้อยชันทอง นพกุล ก. ไม่โลภมาก ข. ซื่อสัตย์สุจริต ค. ซื่อาย ง. มีน้ำใจ				
35. หากนักเรียนต้องการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวัฒนธรรมตามอย่าง หนูน้อยชันทอง นพกุล จากเรื่อง “กระเช้าสีดา” ควรปฏิบัติตามข้อใด ก. มีความมั่นใจในตัวเอง ข. มีความรับผิดชอบ ค. เชื่อฟังผู้ใหญ่ ง. เชื่อเรื่องภูติผี				
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภท ของวรรณกรรมได้ (ข้อที่ 36–39)				
36. ประเภทของวรรณกรรมตามจุดมุ่งหมายข้อใดกล่าวถูกต้อง ก. ร้อยแก้วและร้อยกรอง ข. นิทานและเรื่องสั้น ค. วรรณคดีและวรรณกรรม ง. สารคดีและบันเทิงคดี				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
37. ข้อใดคือการตีความจากการอ่านวรรณกรรม ก. บอกลักษณะของตัวละครเด่น ๆ ในเรื่องได้ถูกต้อง ข. แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ค. แสดงความคิดเห็นว่าวรรณกรรมที่อ่านมีจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้าง ง. เข้าใจว่าบทกวีบทใดมีน้ำเสียงยั่วล้อหรือน้ำเสียงประชดประชัน				
38. ข้อใดแสดงความหมายของวรรณกรรมไทยได้ถูกต้อง ก. งานเขียนให้ความรู้คุณธรรม ข. งานเขียนที่มีคุณค่าทั้งด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ค. งานเขียนด้านบันเทิงคดี ง. งานเขียนที่อ่านสนุกและมีสาระ				
39. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวรรณกรรมประเภทร้อยกรอง ก. บันเทิงคดีและสารคดี ข. วรรณกรรมประเภทบรรยาย ค. วรรณกรรมประเภทสนทนา ง. วรรณกรรมประเภทปรัชญา				
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณกรรมได้ถูกต้อง (ข้อที่ 40–43)				
40. จากวรรณกรรมเรื่อง “จันทโครพ” เมื่อฝาผอบถูกเปิดก็มีหญิงสาวผู้เลอโฉมออกมา หญิงสาวผู้นั้นมีชื่อว่าอะไร ก. นางโมทนา ข. นางโมรา ค. นางมุจลินท์ ง. นางอัปสร				
41. ใครเป็นคนมาช่วยจันทโครพพ้นจากความตาย ก. จีระป่า ข. พระฤาษี ค. นางโมรา ง. พระอินทร์				
42. จากเหตุการณ์เรื่อง “จันทโครพ” พระอินทร์ได้ลงใจนางโมราด้วยวิธีใด ก. ให้นางโมราพูดความจริง ข. ให้นางโมราฆ่าจีระป่า ค. ให้นางโมราเป็นเมียแล้วจะแบ่งก้อนเนื้อให้ ง. ให้พรานป่านำทางมายังที่ประทับ				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
43. ข้อใดกล่าวถึงการดำเนินชีวิตของนางโมราได้ถูกต้อง ก. เป็นหญิงที่ไม่มีความจงรัก รักดีต่อผู้เป็นสามี ข. เป็นหญิงที่ซื่อสัตย์ของตน ค. ไม่มีโอกาสเรียนรู้การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามศีลธรรมอันดี ง. ดำเนินชีวิตไม่สุขสบาย เพราะพอบอกเปิดกลางป่า				
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของข่าวได้ (ข้อที่ 44–50)				
44. องค์ประกอบของข่าวส่วนใดที่สามารถทำให้เราอ่านข่าวได้เข้าใจ ก. เนื้อข่าว ข. ส่วนเชื่อม ค. ความนำ ง. พาดหัวข่าว				
45. โครงสร้างของข่าวในข้อใด เมื่อขาดหายไปจะทำให้ไม่มี ความชัดเจน ก. ส่วนความนำ ข. ส่วนเชื่อม ค. ส่วนเนื้อหา ง. พาดหัวข่าวหรือหัวเรื่อง				
46. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทของข่าว ก. ข่าวการเมือง ข. ข่าวการศึกษา ค. ข่าวเศรษฐกิจ ง. ข่าวต่างประเทศ				
47. ข่าวในข้อใดไม่ใช่ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหรือมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับ คนส่วนใหญ่ ก. ข่าวการเมือง ข. ข่าวแรงงาน ค. ข่าวอาชญากรรม ง. ข่าวเศรษฐกิจ				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากวรรณกรรมได้ถูกต้อง (ข้อที่ 48–50)				
จากกรณีการเผยแพร่ประกาศของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย แห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม แจ้งข้อปฏิบัติในการทดสอบนักเรียน ระดับอนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 เพื่อเข้าศึกษาประจำปี การศึกษา 2565 โดยมีข้อ ระบุว่า “หากนักเรียนที่เข้าทดสอบร้องให้ ให้หักคะแนนฐานร้องไห้ฐานละ 3 คะแนน” ซึ่งก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์ วิจารณ์เป็นจำนวนมาก (เผยแพร่ 4 ก.พ. 2565 15:05 โดย : sanook.com) (ตอบคำถามข้อ 48–50) 48. เหตุใดในเนื้อหาข้างจึงใช้คำว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย แห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม” ก. ไม่อยากให้โรงเรียนได้รับเงินบริจาค ข. ไม่อยากให้โรงเรียนมีคนไปสมัครเรียนเยอะ ค. ไม่อยากให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน ง. ไม่อยากให้โรงเรียนต้องเปลี่ยนผู้อำนวยการ				
49. ข้อใดคือสาระสำคัญของข่าวข้างต้น ก. การทดสอบนักเรียนระดับอนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 ข. ประกาศของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม ค. นักเรียนที่เข้าทดสอบร้องไห้ ง. โรงเรียนประกาศทดสอบเข้าเรียนระดับอนุบาล				
50. ข่าวข้างต้นควรพาดหัวข่าวอย่างไรถึงจะเหมาะสม ก. ร้องไห้หนัก หักคะแนน ข. ด้านทดสอบ ร้องไห้หักฐานละ 3 คะแนน ค. โรงเรียนไม่เคยประกาศหักคะแนน ง. ประกาศยกเลิกแล้ว ด้านทดสอบร้องไห้หักฐานละ 3 คะแนน				

ขอเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

**แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ให้เวลาทำแบบทดสอบ 60 นาที เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ในแต่ละข้อให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ตัวอย่าง

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 0

ในปัจจุบันจะมีข่าวของคนหัวร้อนก่อเหตุแทบทุกวัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะความเครียดที่เกิดจากสภาพสังคม หรือเพราะนิสัยส่วนตัวของผู้ก่อเหตุเอง

0. คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. คนที่คร่ำเคร่งในการทำงาน
- ข. คนที่คิดเร็วทำงานเร็ว
- ค. คนที่ขาดความยับยั้งคิด
- ง. คนที่ทำงานกลางแจ้ง

วิธีการตอบ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ โดยทำเครื่องหมาย X ตรงตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ เช่น ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ 3) เป็นคำตอบที่ถูกต้อง ให้ทำเครื่องหมาย X ในกระดาษคำตอบ ดังนี้

ข้อที่	ก	ข	ค	ง	คะแนนที่ได้
0			X		

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดอธิบายความหมายของคำว่า “บทร้อยกรอง” ได้ถูกต้อง

- ก. งานเขียนที่การบังคับสัมผัสนอก สัมผัสในและมีการเล่นคำ
- ข. งานเขียนที่มีการเรียบเรียงขึ้นมาโดยมีลักษณะบังคับจำนวนคำ จำนวนพยางค์
- ค. คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ
- ง. ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 2-3

บัดเดี๋ยวดังห่างเห่งวังเวงแว่ว	สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา	ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต

2. คำประพันธ์ตอนหนึ่งจากเรื่องพระอภัยมณี ตอนสุดสาครถูกชีเปลือยหลอก แสดงให้เห็นว่า สุดสาคร มีความรู้อย่างไร

- ก. กล้าหาญ อยากรู้กลางแค้น
- ข. หวาดกลัว
- ค. ระวัง
- ง. ไม่มีอารมณ์ทำอะไร

3. จากคำประพันธ์ข้างต้นระบุไว้ว่า “สุดสาครนั้นหมดสิ้นเรี่ยวแรง” ซึ่งระบุไว้ในวรรคใด

- ก. เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา
- ข. สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
- ค. ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
- ง. บัดเดี๋ยวดังห่างเห่งวังเวงแว่ว

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 4

ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์	บำรุงรักษากายไว้ให้เป็นผล
สงวนงามตามระบอบไม่ชอบกล	จึงจะพ้นภัยพาลการนิินทา

4. จากบทประพันธ์ข้างต้นให้ข้อคิดตรงกับข้อใด

- ก. เป็นผู้หญิงต้องแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ
- ข. เป็นผู้หญิงต้องงดเว้นการนินทาว่าร้าย
- ค. เป็นผู้หญิงต้องรู้จักเจียมเนื้อเจียมตัว
- ง. เป็นผู้หญิงต้องรู้จักรักษานวลสงวนตัว

5. ข้อใดคือลักษณะของบทความที่ดี

- ก. เขียนอธิบายข้อปัญหาและชักนำให้ผู้อ่านแบ่งฝักแบ่งฝ่าย
- ข. เนื้อหามีสาระ มีหลักฐานอ้างอิงและสามารถพิสูจน์ได้
- ค. เขียนพรรณนาให้เห็นภาพสิ่งของ สถานที่หรือความเป็นอยู่
- ง. เขียนอธิบายหรือให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

6. หากต้องการเขียนเรื่อง “เคล็ดลับการครองคู่” ควรเลือกเขียนบทความรูปแบบใด

- ก. บทความวิเคราะห์
- ข. บทความวิชาการ
- ค. บทความแสดงความคิดเห็น
- ง. บทความเชิงวิจารณ์

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 7

“เกลือ” ย่อมมีประโยชน์มากกว่าความเค็มในการทำสปา เกลือมีบทบาทในการขัดผิว การขัดผิวด้วยเกลือจะช่วยขจัดคราบไคลและช่วยให้ผิวมีความชุ่มชื้นมากขึ้น และยังกระตุ้นเซลล์ผิวที่ตายแล้วและถ้าได้นอนแช่น้ำเกลือก็จะยิ่งผ่อนคลายจากความเหนื่อยล้าได้

7. จากบทความข้อใดแสดงความคิดเห็นได้สมเหตุสมผล

- ก. สปาเกลือช่วยให้มีความสุข
- ข. สปาเกลือประหยัดค่าใช้จ่าย
- ค. สปาด้วยการแช่เกลือทำให้ผิวดี
- ง. สปาเกลือทำให้ผู้หญิงสวยขึ้น

8. จากบทความข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. ให้ข้อคิด
- ข. ชี้แจง
- ค. แนะนำ
- ง. สั่งสอน

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 9

ปัจจุบันนี้ยอมรับว่าคอมพิวเตอร์ ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสังคม เด็กติดเกม
คอมพิวเตอร์จนละเลยกิจกรรมอื่น ๆ ที่ควรทำ เมื่อพฤติกรรมนี้ติดตัวไปถึงวัยทำงาน
จึงเป็นภัยร้ายที่แฝงเงียบอยู่ในสังคมและรุนแรงขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาระดับประเทศและมีผลต่อ
ความเจริญของประเทศ

9. จากบทความข้างต้นผู้เขียนต้องการนำเสนอแนวคิดอย่างไร

- ก. รัฐควรเร่งแก้ปัญหาเกมคอมพิวเตอร์
- ข. การแก้ปัญหาเด็กติดเกม
- ค. เด็กติดเกมเป็นปัญหาของประเทศ
- ง. คอมพิวเตอร์มีประโยชน์และโทษมหันต์

10. จากนิทานเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” เหตุการณ์ใดทำให้ลูกกระต่ายตกใจและพากันวิ่งหนี

- ก. ลูกมะพร้าวหล่น
- ข. ลูกตาลหล่น
- ค. กิ่งมะพร้าวหล่น
- ง. ไม่มีข้อถูก

11. จากเหตุการณ์ในนิทานเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” ทำให้ลูกกระต่ายตกใจ และพากันวิ่งหนี
นั้น ลูกกระต่ายคิดว่าเกิดอะไรขึ้น

- ก. แผ่นดินไหว
- ข. แผ่นดินถล่ม
- ค. โลกแตก
- ง. พายุถล่ม

12. จากเหตุการณ์ในนิทานเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” ผู้เขียนให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. ความกลัว
- ข. สติปัญญา
- ค. ความกล้าหาญ
- ง. ความอดทน

13. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของสารคดีได้ถูกต้อง

- ก. งานเขียนที่นำเสนอเรื่องราวบุคคล เหตุการณ์จำลอง
- ข. งานเขียนที่นำเสนอเรื่องราวบุคคล สถานที่หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
- ค. งานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่เสนอเรื่องราวบุคคล สถานที่หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับความรู้
- ง. งานเขียนร้อยกรองประเภทหนึ่งที่เสนอเรื่องราวบุคคล สถานที่หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับความรู้

14. เพลงพื้นบ้านจัดเป็นวรรณคดีประเภทใด

- ก. วรรณคดีมุขปาฐะ
- ข. วรรณคดีราชสำนัก
- ค. วรรณคดีจิปาถะ
- ง. วรรณคดีคำสอน

15. ข้อใดแสดงความเข้าใจเรื่องวรรณคดีได้ถูกต้องที่สุด

- ก. โบราณคดีสโมสรจัดตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6
- ข. วรรณคดีลายลักษณ์เป็นรากเหง้าของวรรณคดีไทย
- ค. มุขปาฐะเป็นต้นกำเนิดของการสร้างสรรค์วรรณคดี
- ง. Literature เป็นคำทับศัพท์ของคำว่าวรรณคดี

16. ข้อใดคือลักษณะของวรรณคดีมุขปาฐะ

- ก. เล่ากันปากต่อปาก
- ข. มีหลักฐานยืนยันชัดเจน
- ค. ไม่ได้จดบันทึกไว้
- ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ค

17. จากวรรณคดีเรื่อง “กระเช้าสีดา” การที่คนจะเห็นพรายน้ำได้ ต้องเป็นคนมีลักษณะอย่างไร

- ก. ช่วยเหลือผู้คน
- ข. เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
- ค. ทำบุญ ทำทาน
- ง. มีความอารี

18. ข้อใดคือจุดประสงค์ของผู้เขียนวรรณคดีเรื่อง “กระเช้าสีดา”

- ก. มุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเป็นคนดี
- ข. มุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเชื่อเรื่องภูติพราาย
- ค. เพื่ออธิบายตำนานพีชที่ชื่อว่า กระเช้าสีดา
- ง. เพื่ออธิบายวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทศกัณฐ์ลักนางสีดา

19. หากนักเรียนต้องการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวัฒนธรรมตามอย่างหนูน้อยชั้นทอง นพกุล จากเรื่อง “กระเช้าสีดา” ควรปฏิบัติตามข้อใด

- ก. มีความมั่นใจในตัวเอง
- ข. แต่งตัวให้น่ารักอยู่เสมอ
- ค. เชื้อฟังผู้ใหญ่
- ง. เชื่อเรื่องภูติพราาย

20. ประเภทของวรรณกรรมตามจุดมุ่งหมายข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ร้อยแก้วและร้อยกรอง
- ข. นิทานและเรื่องสั้น
- ค. วรรณคดีและวรรณกรรม
- ง. สารคดีและบันเทิงคดี

21. ข้อใดคือการตีความจากการอ่านวรรณกรรม

- ก. บอกลักษณะของตัวละครเด่น ๆ ในเรื่องได้ถูกต้อง
- ข. แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
- ค. แสดงความคิดเห็นว่าวรรณกรรมที่อ่านมีจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้าง
- ง. เข้าใจว่าบทกวีบทใดมีน้ำเสียงยั่วล้อหรือน้ำเสียงประชดประชัน

22. ข้อใดแสดงความหมายของวรรณกรรมไทยได้ถูกต้อง

- ก. งานเขียนให้ความรู้คุณธรรม
- ข. งานเขียนที่มีคุณค่าทั้งด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา
- ค. งานเขียนด้านบันเทิงคดี
- ง. งานเขียนที่อ่านสนุกและมีสาระ

23. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับวรรณกรรมร้อยกรอง

- ก. บันเทิงคดีและสารคดี
- ข. วรรณกรรมประเภทบรรยาย
- ค. วรรณกรรมประเภทสนทนา
- ง. วรรณกรรมประเภทปรัชญา

24. จากวรรณกรรมเรื่อง “จันทโครพ” เมื่อฝาพอบถูกเปิดก็มีหญิงสาวผู้เลอโฉมออกมา หญิงสาวผู้นั้นมีชื่อว่าอะไร

ก. นางโมนา	ข. นางโมรา
ค. นางมัจฉลีนท์	ง. นางอัปสร

25. ใครเป็นคนมาช่วยจันทโครพพ้นจากความตาย

ก. โจรป่า	ข. พระฤาษี
ค. นางโมรา	ง. พระอินทร์

26. ข้อใดกล่าวถึงบทบาทการดำเนินชีวิตของโมราได้ถูกต้อง

ก. เป็นหญิงที่ไม่มีความจงรัก รักดีต่อผู้เป็นสามี
ข. เป็นหญิงที่ซื่อสัตย์ของตน
ค. ไม่มีโอกาสเรียนรู้การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามศีลธรรมอันดี
ง. ดำเนินชีวิตไม่สุขสบาย เพราะพอบถูกเปิดกลางป่า

27. โครงสร้างของข่าวในข้อใด เมื่อขาดหายไปจะทำให้ไม่มีความชัดเจน

ก. ส่วนความนำ	ข. ส่วนเชื่อม
ค. ส่วนเนื้อหา	ง. พาดหัวข่าวหรือหัวเรื่อง

28. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทของข่าว

ก. ข่าวการเมือง	ข. ข่าวการศึกษา
ค. ข่าวเศรษฐกิจ	ง. ข่าวต่างประเทศ

29. เหตุใดในเมื่อข่าวจึงใช้คำว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม”

ก. ไม่อยากให้โรงเรียนได้รับเงินบริจาค
ข. ไม่อยากให้โรงเรียนมีคนไปสมัครเรียนเยอะ
ค. ไม่อยากให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน
ง. ไม่อยากให้โรงเรียนต้องเปลี่ยนผู้อำนวยการ

30. ข้อใดคือสาระสำคัญของข่าวข้างต้น

- ก. การทดสอบนักเรียนระดับอนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3
- ข. ประกาศของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม
- ค. นักเรียนที่เข้าทดสอบร้องไห้
- ง. โรงเรียนประกาศทดสอบเข้าเรียนระดับอนุบาล

ขอให้นักเรียนทุกคนโชคดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความต่อการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ชื่อเรื่อง

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย

นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร หมายเลขโทรศัพท์ 083-8853959
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย
รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง
แบบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง

สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง

1. ขออนุเคราะห์ให้ท่านพิจารณา “ข้อสอบ” ซึ่งเป็นแบบอัตนัย แต่ละข้อต่อไปนี้ว่า “วัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้” ที่ระบุไว้หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับหน่วยการเรียนรู้ที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยให้คะแนน ดังนี้

คะแนน +1	หมายถึง	แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน -1	หมายถึง	ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ในกรณีที่ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่า “แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง” หรือ “ไม่แน่ใจ” ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเขียนข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์

นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร
 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่าน บทร้อยกรองได้ (ข้อที่ 1)				
บัดเดียวดังห่างเห่งวังเวงแว่ว สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะงัดหา เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา ประคองพาขึ้นไปจนบรรพต แล้วสอนว่าอย่าไวใจมนุษย์ มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน บิดามารดาก็รักมักเป็นผล ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา แม้นใครรักรักมั่งชังชังตอบ ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี จงคิดตามไปเอาไม้เท้าเถิด จะประเสริฐสมรักเป็นศักดิ์ศรี พอเสร็จคำสำแดงแจ้งคดี รูปโยคีหายวับไปกับตา พระสุนทรโวหาร (ภู่)				
1. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่าน บทร้อยกรองได้ (ข้อที่ 2)				
ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง มายุทธ์แย่งก็จะปลาดไป ขอแต่เพียงไทยเราอย่าพลาญญาติ ร่วมชาติร่วมจิตเป็นขอใหญ่ ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง ให้นานาภาษาเขานิยม ชมเกียรติยศฟูเฟื่อง ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง ให้ชื่อไทยกระเดื่องทั่วโลก ช่วยกันเต็มใจไฟผดุง บำรุงทั้งชาติศาสนา ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้า วัฒนาเถิดไทย ไชโย! (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)				
2. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านบทความได้ (ข้อที่ 3)				
น้ำที่อยู่บนผิวโลก เมื่อได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ จะระเหยกลายเป็นไอรวมกัน มากขึ้นจนกลายเป็นฝน เมื่อตกลงพื้นดินจะผ่านป่าไม้ พุ่มหญ้าและชั้นของดิน ซึ่มลงสู่เบื้องล่างไหลไปตามชั้นของดิน บางส่วนซึ่ม อยู่ไม่ลึกนักขุดลงไปจะพบเรียกว่า “น้ำบ่อ” ส่วนน้ำ ที่ไหลไปตามชั้นหินทราย ซึ่งมีชั้นหิน ดินดานรองรับ เมื่อขุดเจาะขึ้นมาใช้เรียกว่า “น้ำบาดาล” บางส่วน ของน้ำจะไหลกลับไปสู่แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ฯลฯ และถูกความร้อนเผาให้ระเหย กลายเป็นไอน้ำและการคายน้ำของพืช การหุงต้ม และการทำงานของโรงงานอุตสาหกรรมในที่สุดก็เกิด เมฆฝนและน้ำฝนตกลงมาสู่พื้นผิวโลกวนเวียนเช่นนี้ ตลอดไป (สกุลไทยรายสัปดาห์ : น้ำ)				
3. นักเรียนอ่านบทความข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านนิทานได้ (ข้อที่ 4)				
ลาตัวหนึ่งได้ยื่นจกจันร้องเสียงโพละจับใจ จึงคิดอยาก จะเสียงด้อย่างนั้นบ้าง มันพยายามตีสนิทและสอบถามว่าจกจันกินอะไร ถึงเสียงดี “พวกเรากินน้ำค้างยังงี้ละ” จกจันบอกกับลา นับตั้งแต่วันนั้น เป็นต้นมา ลาก็ไม่ยอมกินอาหารอื่น ๆ นอกจากคอยเลียแต่น้ำค้าง บนยอดหญ้าเท่านั้น ร่างกายจึงผอมและในที่สุดก็หิวจนเป็นลมตาย (นิทานอีสป : ลากับจกจัน)				
4. นักเรียนอ่านนิทานข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านนิทานได้ (ข้อที่ 5)				
แม่ไก่ตัวหนึ่งออกไข่ให้หญิงม่ายผู้เลี้ยงมันวันละหนึ่งฟองอย่าง สม่ำเสมอทุกวัน แต่ด้วยความโลภ อยู่มาวันหนึ่งหญิงม่าย จึงคิดเอาเองว่า “หากเราให้อาหารแม่ไก่เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัว แม่ไก่คงจะออกไข่วันละสองฟอง” แต่เมื่อแม่ไก่ได้อาหารมากขึ้นร่างกาย จึงอวบอ้วน ขนเป็นมัน มีเนื้อมาก และไม่ได้ออกไข่ ให้หญิงม่ายเลยสักใบเดียว (นิทานอีสป : แม่ไก่กับหญิงม่าย)				
5. นักเรียนอ่านนิทานข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านสารคดีได้ (ข้อที่ 6)				
ตำบลทับมาอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ประวัติ ของคำว่า ทับมา เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมานั้น มีอยู่หลายสำนวนแต่พอเก็บ ความมาประกอบกันได้เค้าเรื่อง ดังนี้ นับย้อนหลังไปเป็นเวลานานหลาย ร้อยปี ณ ที่แห่งหนึ่งเป็นทุ่งนา มีถ้ำซึ่งเป็นที่พักของม้าขาว ม้าตัวนี้จะ ออกไปหากินที่หนองน้ำแห่งหนึ่งมีชื่อว่า “หนองยางเอน” ปัจจุบันตั้งอยู่ ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 2 ตำบลทับมา ถ้ำแห่งนี้มีเรื่องเล่ากันว่าภายในถ้ำจะมี ถ้วยขามไว้ให้ชาวบ้านได้ยืมไปใช้ในงานต่าง ๆ แต่ไม่มีใครสามารถบอก ได้ว่าใครเป็นผู้ซื้อหามาไว้รู้เพียงว่าในถ้ำมีของใช้ให้ยืมมากมาย ต่อมาเมื่อ พวกทุจรีตี๋มไปแล้วไม่นำส่งคืน ถ้ำก็เลยปิด ตั้งแต่นั้นมา ทั้งม้าและของ ที่เคยยืมไปใช้ก็หายไ้หมด บางครั้งมีคนได้ยินเสียงปีพาทย์บรรเลงดัง มาจากในถ้ำอยู่บ้าง แต่ปัจจุบันเสียงดนตรีได้เงียบไปหมดแล้ว เมื่อทาง ราชการได้จัดตั้งตำบลขึ้นและให้ชื่อว่าตำบลถ้ำม้าต่อมาเสียงเพี้ยน เป็นทับมา (ศูนย์วัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาจังหวัดระยอง, 2549, หน้า 57)				
6. นักเรียนอ่านสารคดีข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของ เรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านวรรณคดีได้ (ข้อที่ 7)				
นับแต่อายุได้ 15 ปีและออกเดินทางไปศึกษาวิชาความรู้เช่นเดียวกับเจ้าชายในวรรณคดีไทยอื่น ๆ แต่วิชาที่พระอภัยมณีไปศึกษามา มิใช่วิทยาอาคมหรือความรู้เกี่ยวกับการปกครองบ้านเมือง กลับเป็นวิชาดนตรีคือ การเป่าปี่ ทำให้พระบิดากริ้วมากจนขับไล่ออกจากเมือง การผจญภัยของพระอภัยมณีก็เริ่มขึ้น นับแต่นั้น เขากับน้องชาย คือ ศรีสุวรรณ ระเห่เร่ร่อนไปจนเจอกับสามพรามณ์ ถูกนางผีเสื้อสมุทรจับตัวไป มีบุตรชายชื่อสินสมุทร พ่อเงือกแม่เงือกช่วยพาหนีไปยังเกาะแก้วพิสดาร เขามีบุตรกับอมมนุษย์อีกครั้งคือกับนางเงือก ได้บุตรชายชื่อสุดสาคร ต่อมาพระอภัยมณีได้รับความช่วยเหลือจากเจ้ากรุงผลึกและรักกันกับลูกสาวของเจ้ากรุง คือ นางสุวรรณมาลี แต่นาง มีคู่หมั้นแล้วกับชาวต่างชาติแห่งเกาะลังกา ความขัดแย้งนี้ทำให้เกิดสงครามใหญ่ระหว่างกรุงผลึกกับกรุงลังกาเป็นเวลานานหลายปี แต่ในที่สุดสงครามก็ยุติลงได้เมื่อ นางละเวงวันฟ้า ลูกสาวเจ้ากรุงลังกาซึ่งต่อมาได้เป็นเจ้าเมืองสาวสวย ตกหลุมรักกับพระอภัยมณีเสียเอง หลังสงครามพระอภัยมณีปลงได้กับความไม่แน่นอนของโลกมนุษย์และออกบวชโดยมีภรรยาามมนุษย์ทั้งสองคนคือนางสุวรรณมาลีกับนางละเวงออกบวชด้วย (พระอภัยมณี : พระสุนทรโวหาร(ภู่))				
7. นักเรียนอ่านวรรณคดีข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่าน วรรณกรรมได้ (ข้อที่ 8)				
ว่ากันว่า นานมาแล้ว เมื่อปี 2514 จำปารักกันกับบุญหลาย แต่พ่อแม่ก็ดกกัน เพราะพ่อแม่เป็นศัตรูกัน เมื่อ 20 ปีก่อน ทั้งสองถึงแอบคบกันลับ ๆ ตลอดมา จนวันหนึ่ง จำปี พี่ของจำปาซึ่งแอบรักบุญหลาย เห็นจำปากับบุญหลายคุยกัน จึงไม่พอใจ จึงนำความไปบอกพ่อแม่พ่อแม่แค้นใจมาก จึงจับ จำปาวางซี เวลาผ่านไปหลายเดือน จำปาก็แอบหนีจากการเป็นซี หนีไปอีกหมู่บ้านหนึ่งกับบุญหลาย เมื่อจำปี ทราบว่า จำปาหนีไปกับบุญหลาย จำปีก็ไปบอกพ่อแม่ ของบุญหลาย ฝ่ายแม่ของบุญหลายก็ตรอมใจตาย ส่วนพ่อ บุญหลายไม่เชื่อเลย จับจำปีขังไว้ที่บ้านของตน แล้วไปของพ่อแม่ของจำปา ว่าให้หาบุญหลายมาคืนแล้วจะเอาจำปีคืนให้ ทั้งสองจึงแสร้งมาเล่าความจริงว่าไม่ได้เอาไปมาพร้อมกับข้าว ห่อหนึ่งใส่ยาพิษมาให้พ่อบุญหลายกิน พ่อบุญหลายก็กินแล้ว ตายไป พ่อแม่จำปีก็พาจำปีกลับบ้าน แต่ยังไม่ถึง โจรก็มา ปล้นกลางทางแล้วฆ่าทั้ง 3 ทิ้งเสีย ส่วนจำปากับบุญหลาย ครองรักกันไม่นานก็มีลูกแล้วแท้ง จำปาเลยเป็นบ้าบอ สติไม่เต็ม วันหนึ่งเห็นมิดในครัว จึงถือมาฟันหัวบุญหลายตาย (วรรณกรรมพื้นบ้าน : ชื่นสองตอน)				
8. นักเรียนอ่านวรรณกรรมข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านวรรณกรรมได้ (ข้อที่ 9)				
สองพี่เมียอาศัยอยู่ในหมู่บ้านจันทคาม เมื่อนั้นทองแก่จวนใกล้คลอด ผู้คนล้มตายเหตุเกิดโรคระบาด จึงหนีมาอยู่กลางป่า ต่อมาเมียคลอดลูกแล้วก็ตาย พี่เห็นก็ตรอมใจตายตามปล่อยให้เด็กทารกร้องไห้อยู่ในป่า ต่อมาหมีหมาชาวเพศตัวเมียออกมาหิวน เห็นเด็กทั้งสองก็เกิดสงสารจึงเอามาเลี้ยงเป็นลูกให้กินนมของตัวจนเติบโตเป็นสาวสวย ทุกวันจะพาลูกสาวทั้งสองออกไปหากินในป่า วันหนึ่งเกิดพายุพัดให้นางต้องพลัดพรากจากลูกไป ลูกสาวทั้งสองก็โดนพัดไปถึงเขตบ้านนายพราน นายพรานเห็นหญิงสาวทั้งสอง คิดอยากได้รางวัลจึงนำหญิงสาวทั้งสองขึ้นถวายแก่พระราชินี ซึ่งยังโสด พระราชินีมีพระอนุชาซึ่งยังโสดเหมือนกัน ฝ่ายพระราชินีได้ผู้พี่เป็นแม่เหลื ฝ่ายอนุชาก็รับผู้น้อง เป็นชายา ต่อมานางหมาขาก็ติดตามหาจนได้ยัเห็นว่านายพรานเป็นผู้อุปการะจึงมาหานายพรานเพื่อถามหาเมื่อนายพรานรู้ก็บอกความจริง นางจึงขอร้องให้พาไปหาลูกสาวในวัง เมื่อพามาถึงพระราชวัง นายพรานก็ทูลพระราชินีตามความจริง แต่พระมเหสีอับอายเกรงคนจะรู้เป็นลูกของหมาขวจึงทูลเท็จต่อพระสวามีไปว่า ไม่เป็นความจริง พร้อมขับไล่ออกไป แต่นางไม่ยอมไป จึงเอาน้ำร้อนเทสาดใส่กลางหลังนางหมาขว ทำให้บาดเจ็บสาหัส และเดินเซตเซพเนจรไปล้มลงที่วังของลูกสาวคนเล็ก เมื่อลูกสาวคนเล็กมาพบก็จำได้ และอุ้มมารักษา แต่นางทนพิษบาดแผลไม่ไหว จึงสิ้นใจตายก่อนตายได้บอกว่าห้ามเผาหรือฝังให้เก็บกระดูกไว้บูชาในวัง ลูกสาวก็ทำตามและไม่นานก็เกิดเป็นทองคำ ชาวนั้นไปถึงผู้พี่สาวและมาขอส่วนแบ่งทองคำ แต่น้องไม่ยินยอมจึงเกิดโต้เถียงกันจนดังไปถึงหูพระราชินี พระราชินีจึงได้เรียกทั้งสองเข้ามาถามความจริง ในที่สุดเรื่องจริงก็ปรากฏ พระราชินีโกรธที่พระมเหสีของพระองค์นั้นทูลเท็จและอกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จึงตัดสินให้ประหารชีวิตเสีย (วรรณกรรมท้องถิ่น : ยายหมาขาว)				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อสอบ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
9. นักเรียนอ่านวรรณกรรมข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				
นักเรียนสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านข่าวได้ (ข้อที่ 10)				
มีเด็กชายคนหนึ่งชื่อ เคอิโงะ ซาโต อายุ 9 ปี มานั่งตามหาพ่อ โดยมีเพียงรูปถ่ายใบเดียวเท่านั้นที่พ่อจะเป็นหลักฐานได้ ยิ่งเมื่อนักข่าวสอบถามรายละเอียดก็ยิ่งพบความน่าเวทนา เมื่อเด็กคนนี้ เป็นลูกครึ่ง มีพ่อชื่อ คัทซุมิ ซาโต เป็นชาวญี่ปุ่น ที่กลับประเทศไปตั้งแต่เคอิโงะยังแบเบาะ ส่วนแม่เป็นคน พิชิตรเข้ามาทำ งานที่กรุงเทพมหานคร ทิ้งให้เคอิโงะ อยู่กับญาติ ๆ จนเมื่อปี พ.ศ. 2551 เกิดป่วยหนักจึง กลับมาอยู่ที่ พิชิตร ทั้งสองคนพากันมานั่งอยู่หน้า อุโบสถวัดท่าหลวง เพื่อตักธูปเทียนทอเทียวชาวญี่ปุ่น เผื่อจะมีใครรู้จัก แต่ก็ไม่เคยได้รับข่าวดีเลย จนกระทั่งแม่ของเคอิโงะเสียชีวิตลงในเดือน เมษายน เคอิโงะก็นั่งรอพ่ออยู่เพียงลำพัง สร้างความเวทนา ให้แก่ผู้พบเห็นเป็นอย่างมาก สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระเมตตาจัดส่งให้กองราชเลขาธิการ ติดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิชิตรและสถานทูตไทยในประเทศ ญี่ปุ่นประสานกับทางการและสื่อมวลชนในญี่ปุ่นช่วยกัน ค้นหาจนเจอตัวคัทซุมิ ซาโต จนกระทั่งเดือนตุลาคมที่ผ่านมา คัทซุมิ ซาโต ก็เดินทางมาถึงประเทศไทย โดยมีเคอิโงะไปรอรับที่สนามบินสุวรรณภูมิ ที่มา : http://www.kroobannok.com/blog/24984				
10. นักเรียนอ่านข่าวข้างต้นแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปเป็นผังความคิด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

**แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 5 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย ซึ่งในแต่ละข้อ
ให้นักเรียนเขียนอธิบายคำตอบให้ถูกต้องตรงกับข้อคำถามที่กำหนด

ตัวอย่าง

อ่านข้อความแล้วเขียนตอบคำถามข้อ 0

มนุษย์เป็นบุคคลที่มีพันธุนาการทางความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกันออกไป
การรักษาศิลเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ เพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัย
ในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มานั่งสมาธิหมั่นภาวนาไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อ
เท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบมีวินัย
นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบนั้นเป็นคนที่มีศีล
ถ้าเราไม่มีระเบียบก็ไม่มีศีล

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านบทความข้างต้นแล้วค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง เขียนสรุป
ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

วิธีการตอบ

ใคร	มนุษย์
ทำอะไร	การรักษาศีล
ที่ไหน	ภายในจิตใจ/ปฏิบัติธรรมในวัด
เมื่อไหร่	เมื่อการกระทำไม่มีระเบียบวินัย
อย่างไร	เพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ จากคำตอบตอนที่ 1 มาเขียนสรุป
ความในรูปแบบของแผนผังความคิดให้นักเรียน

ตอนที่ 2 สร้างสรรค์แผนผังความคิด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ จากคำตอบตอนที่ 1 มาเขียนสรุปความในรูปแบบของแผนผังความคิด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 1 การเขียนสรุปจากเรื่อง

คำชี้แจง: นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปความให้กระชับ ชัดเจนด้วยภาษาของตนเอง

กระดาษคำตอบการเขียนสรุปความ

[illegible]

ตอนที่ 2 สร้างสรรค์แผนผังความคิด

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ จากคำตอบตอนที่ 1 มาเขียน

สรุปความในรูปแบบของแผนผังความคิด

แต่เมื่อแม่ไก่ได้อาหารมากขึ้นร่างกายจึงอวบอ้วน ขนเป็นมัน มีเนื้อมาก และ
ไม่ได้ออกไข่ให้หญิงม่ายเลยสักใบเดียว

(นิทานอีสป : แม่ไก่กับหญิงม่าย)

ตอนที่ 1 การเขียนสรุปจากเรื่อง

คำชี้แจง: นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปความให้กระชับ ชัดเจนด้วยภาษาของตนเอง

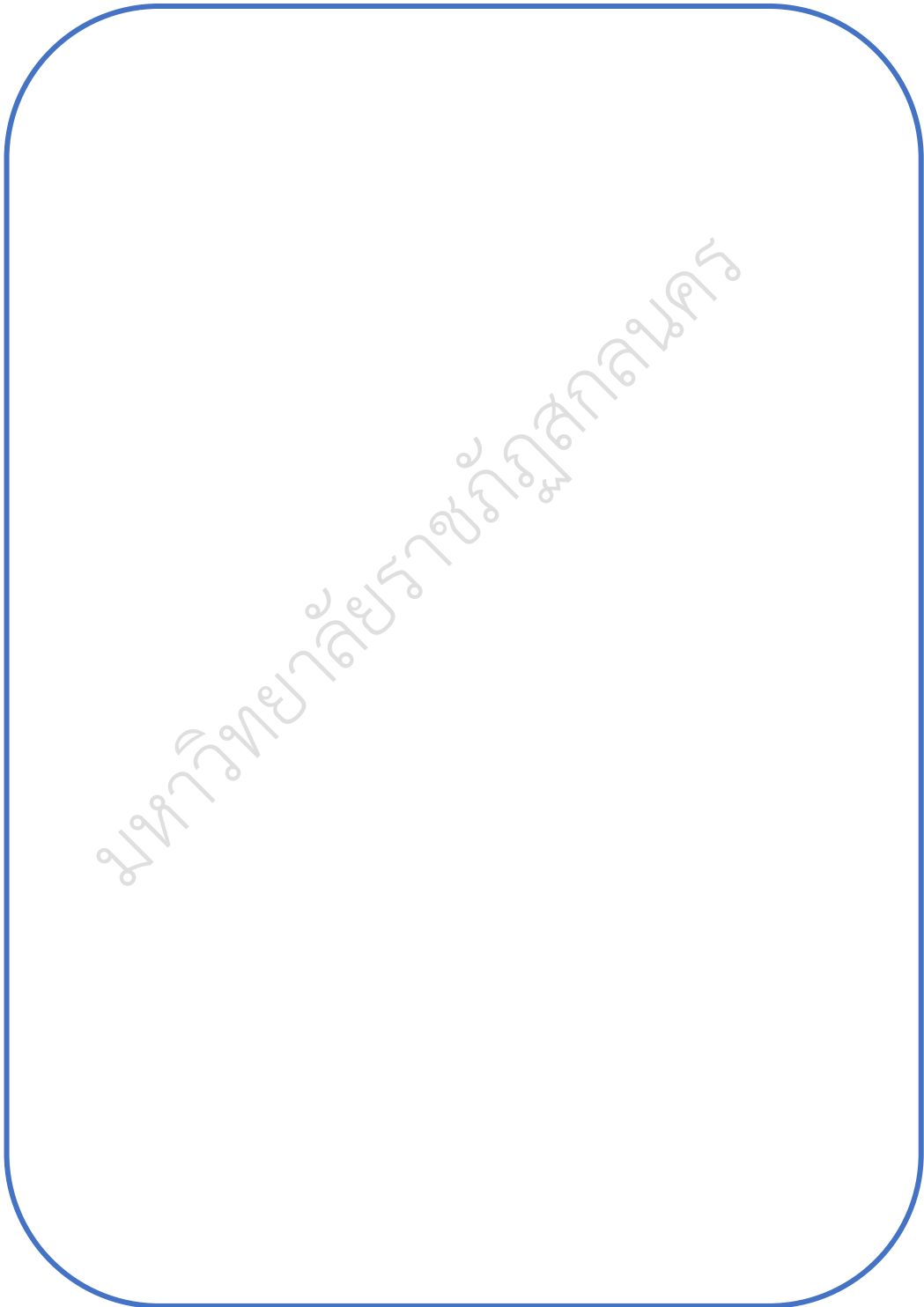
กระดาษคำตอบการเขียนสรุปความ

[illegible]

ตอนที่ 2 สร้างสรรค์แผนผังความคิด

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ จากคำตอบตอนที่ 1 มาเขียน

สรุปความในรูปแบบของแผนผังความคิด

คำถามข้อที่ 4

นับแต่อายุได้ 15 ปีและออกเดินทางไปศึกษาวิชาความรู้เช่นเดียวกับเจ้าชายในวรรณคดีไทยอื่น ๆ แต่วิชาที่พระอภัยมณีไปศึกษามา มิใช่วิทยาอาคมหรือความรู้เกี่ยวกับการปกครองบ้านเมือง กลับเป็นวิชาดนตรีคือ การเป่าปี่ ทำให้พระบิดากริ้วมากจนขับไล่ออกจากเมือง การผจญภัยของพระอภัยมณีก็เริ่มขึ้นนับแต่นั้น เขากับน้องชายคือ ศรีสุวรรณระเห่ร่อนไปจนเจอกับสามพราหมณ์ ญกนางผีเสื้อสมุทรจับตัวไป มีบุตรชายชื่อสินสมุทร พ่อเงือกแม่เงือกช่วยพาหนีไปยังเกาะแก้วพิสดาร เขามีบุตรกับอมมนุษย์อีกครั้งคือกับนางเงือก ได้บุตรชายชื่อสุดสาคร ต่อมาพระอภัยมณีได้รับความช่วยเหลือจากเจ้ากรุงพลีและรักกันกับลูกสาวของเจ้ากรุง คือ นางสุวรรณมาลี แต่นางมีคู่หมั้นแล้วกับชาวต่างชาติแห่งเกาะลังกา ความขัดแย้งนี้ทำให้เกิดสงครามใหญ่ระหว่างกรุงพลีกับกรุงลังกาเป็นเวลานานหลายปี แต่ในที่สุดสงครามก็ยุติลงได้เมื่อ นางละเวงวันฟ้า ลูกสาวเจ้ากรุงลังกาซึ่งต่อมาได้เป็นเจ้าเมืองสาวสวย ตกหลุมรักกับพระอภัยมณีเสียเอง หลังสงคราม พระอภัยมณีปลงได้กับความไม่แน่นอนของโลกมนุษย์และออกบวช โดยมีภรรยามนุษย์ทั้งสองคน คือ นางสุวรรณมาลีกับนางละเวงออกบวชด้วย

(พระอภัยมณี : พระสุนทรโวหาร (ภู่))

ตอนที่ 1 การเขียนสรุปจากเรื่อง

คำชี้แจง: นักเรียนอ่านวรรณคดีที่กำหนดให้ แล้วค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปความให้กระชับ ชัดเจนด้วยภาษาของตนเอง

กระดาษคำตอบการเขียนสรุปความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 สร้างสรรค์แผนผังความคิด

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ จากคำตอบตอนที่ 1 มาเขียน

สรุปความในรูปแบบของแผนผังความคิด

คำถามข้อที่ 5

สองผัวเมียอาศัยอยู่ในหมู่บ้านจันทคาม เมื่อนั้นได้ท้องแก่จนใกล้คลอด ผู้คนล้มตายเหตุเกิดโรคระบาด จึงอพยพมาอยู่กลางป่า ต่อมาเมียคลอดลูกแล้วก็ตาย ผัวเห็นก็ตรอมใจตายตาม ปลอมให้เด็กทารกร้องไห้อยู่ในป่า ต่อมาเมื่อมีหมาขาวเพศตัวเมียออกมาหากิน เห็นเด็กทั้งสองก็เกิดสงสารจึงเอาไปเลี้ยงเป็นลูกให้กินนมของตัวจนเติบโตเป็นสาวสวย ทุกวันจะพาลูกสาวทั้งสองออกไปหากินในป่า วันหนึ่งเกิดพายุพัดให้นางต้องพลัดพราจากลูกไป ลูกสาวทั้งสองก็โดนพัดไปถึงเขตบ้านนายพราน นายพรานเห็นหญิงสาวทั้งสองคิดอยากได้รางวัลจึงนำหญิงสาวทั้งสองขึ้นถวายแก่พระราชชายาซึ่งยังโสด พระราชชายามีพระอนุชาซึ่งยังโสดเหมือนกัน ฝ่ายพระราชาก็ได้ผู้ที่เป็นมเหสีฝ่ายอนุชาที่รับผูน้องเป็นชายา ต่อมานางหมาขาวก็ติดตามหาจนได้ยืนยันว่านายพรานเป็นผู้อุปการะจึงมาหานายพรานเพื่อถามหาเมื่อนายพรานรู้ก็บอกความจริง นางจึงขอร้องให้พาไปหาลูกสาวในวัง เมื่อพามาถึงพระราชวัง นายพรานก็ทูลพระราชชายาตามความจริง แต่พระมเหสีอับอายเกรงคนจะรู้เป็นลูกของหมาขาว จึงทูลเท็จต่อพระสวามีไปว่า ไม่เป็นความจริง พร้อมขับไล่ออกไป แต่นางไม่ยอมไป จึงเอาน้ำร้อนเทสาดใส่กลางหลังนางหมาขาว ทำให้บาดเจ็บสาหัส และเดินซัดเซพเนจรไปล้มลงที่วังของลูกสาวคนเล็ก เมื่อลูกสาวคนเล็กมาพบก็จำได้ และอุ้มมารักษา แต่นางทนพิษบาดแผลไม่ไหวจึงสิ้นใจตาย ก่อนตายได้บอกว่าห้ามเผาหรือฝังให้เก็บกระดูกไว้บูชาในวัง ลูกสาวก็ทำตามและไม่นานก็เกิดเป็นทองคำ ชาวนั้นไปถึงผู้พี่สาว และมาขอส่วนแบ่งทองคำ แต่น้องไม่ยินยอมจึงเกิดโต้เถียงกัน จนดังไปถึงหูพระราชชายา พระราชชายาจึงได้เรียกทั้งสองเข้ามาถามความจริง ในที่สุดเรื่องจริงก็ปรากฏ พระราชชายาก็โกรธที่พระมเหสีของพระองค์นั้นทูลเท็จและอกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จึงตัดสินให้ประหารชีวิตเสีย

(วรรณกรรมท้องถิ่น : ยายหมาขาว)

ตอนที่ 1 การเขียนสรุปจากเรื่อง

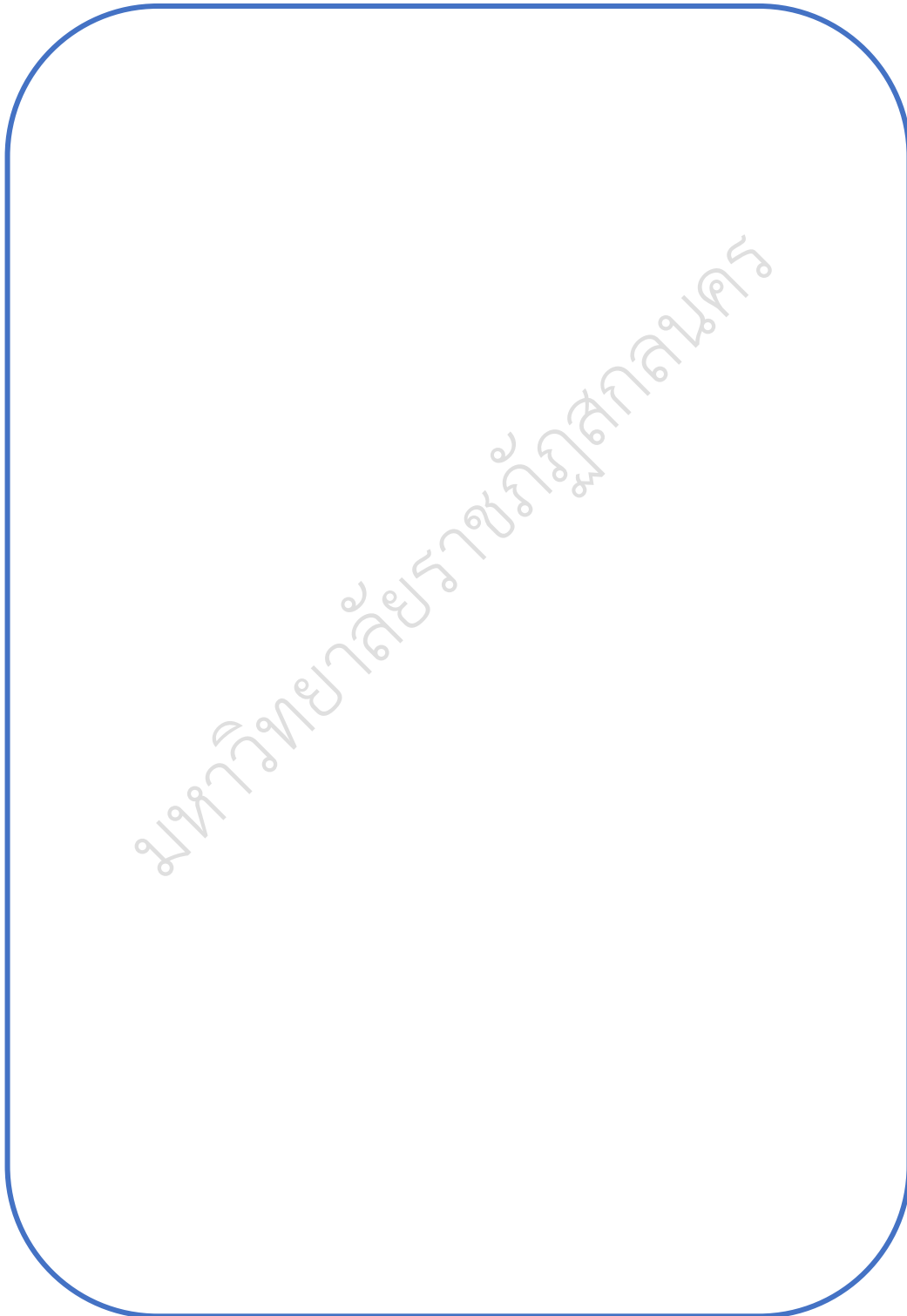
คำชี้แจง: นักเรียนอ่านวรรณกรรมที่กำหนดให้ แล้วค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง และเขียนสรุปความให้กระชับ ชัดเจนด้วยภาษาของตนเอง

กระดาษคำตอบการเขียนสรุปความ

ตอนที่ 2 สร้างสรรค์แผนผังความคิด

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนนำข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ จากคำตอบตอนที่ 1 มาเขียน

สรุปความในรูปแบบของแผนผังความคิด

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่าน
จับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ชื่อเรื่องวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผัง
ความคิดเพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย

นางสาววิภาวรรณ รันชิดโคตร โทรศัพท์ 083-8853959
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย
รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่าน
จับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง

1. ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านพิจารณา “ข้อคำถาม” แต่ละข้อต่อไปนี้ว่า
สามารถวัดความพึงพอใจได้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่าน โดยทำเครื่องหมาย
✓ ลงในช่องคะแนนพิจารณา ดังนี้

ช่อง +1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถวัดความพึงพอใจได้
ช่อง 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถวัดความพึงพอใจได้
ช่อง -1	หมายถึง	ไม่สามารถวัดความพึงพอใจได้

2. ในกรณีที่ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่า “แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถวัด
ความพึงพอใจได้” หรือ “ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถวัดความพึงพอใจได้” ข้อความ
อนุเคราะห์ให้ท่านเขียนข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไข
ต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์

นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อคำถาม	คะแนนพิจารณา			ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านเนื้อหา				
1. เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่าย				
2. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน				
3. เนื้อหาที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย				
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและความรู้ของนักเรียน				
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้เกิดทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม				
6. ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน				
7. มีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
ด้านครูผู้สอน				
8. ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา				
9. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง				
10. ครูมีความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจ				
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
11. ช่วยให้นักเรียนจับใจความและเขียนสรุปความในเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง				
12. สื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน				
13. สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง				

ข้อคำถาม	คะแนนพิจารณา			ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
14. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำใหารู้จัก การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน				
16. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเรียน วิชาภาษาไทยเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้				
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้				
17. มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย				
18. การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหา				
19. การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้				
20. พึงพอใจกับการวัดและประเมินผลแต่ละครั้ง เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาตนเอง				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม/สิ่งที่ควรแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่าน
จับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
(สำหรับนักเรียน)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ จำนวน 20 ข้อ

2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ ให้ครบทุกข้อ และมีเกณฑ์การตอบ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

3. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ไม่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนและไม่มีคำตอบใดถูก หรือผิด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านเนื้อหา เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่าย					
2	เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน					
3	เนื้อหา มีความหลากหลาย น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย					
4	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและความรู้ของนักเรียน					
5	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้เกิดทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม					
6	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน					
7	มีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
8	ด้านครูผู้สอน ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา					
9	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง					
10	ครูมีความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจ					
11	ด้านสื่อการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนจับใจความและเขียนสรุปความในเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง					
12	สื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน					
13	สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
14	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
15	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันแก้ปัญหา อย่างเป็นลำดับขั้นตอน					
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทย เข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					
17	ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย					
18	การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
19	การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้					
20	พึงพอใจกับการวัดและประเมินผลแต่ละครั้ง เพื่อนำไป ปรับปรุง และพัฒนาตนเอง					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลประเมินคุณภาพเครื่องมืองานวิจัย

ตาราง 13 ผลแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					คะแนน เฉลี่ย $\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2 ภาษามีความรัดกุมและชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ทำให้เห็นภาพรวมของการจัด การเรียนการสอน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
2.2 ข้อความที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ อย่างชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มาก
3.2 เหมาะสมกับเวลา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 มีความยากง่ายพอเหมาะ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 เราความสนใจผู้เรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.3 เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มาก
4.4 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.5 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.6 เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม วิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					คะแนน เฉลี่ย $\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา ในบทเรียนมากขึ้น	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5.2 ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถ ตามจุดประสงค์	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหา คำตอบด้วยตนเอง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล								
6.1 ใช้เครื่องมือวัดประเมินผลได้ เหมาะสม	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มาก
6.2 วัดประเมินผลได้ครอบคลุม จุดประสงค์ที่ตั้งไว้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3 มีการวัดตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.85	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผัง
ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 อยู่ในระดับ
เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียน
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คนที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ		t= test	Sig.(1-tailed)
	คะแนนก่อนเรียน (30 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (30 คะแนน)		
1	17	23	11.21	.00
2	19	22		
3	20	24		
4	18	22		
5	17	21		
6	19	22		
7	20	23		
8	23	26		
9	24	27		
10	20	25		
11	18	24		
รวม	215	259		
$\bar{X}$	19.55	23.55		
S.D.	2.25	1.86		
ร้อยละ	65.17	78.50		

จากตาราง 14 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและ
หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงวก่อนเรียนโดยใช้ t-test ชนิด Dependent Samples

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ ก่อนและหลังเรียน
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คนที่	คะแนนความสามารถในการเขียนสรุปความ		t= test	Sig.(1-tailed)
	คะแนนก่อนเรียน (100 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (100 คะแนน)		
1	58	82	16.50	.00
2	56	76		
3	58	75		
4	53	78		
5	46	75		
6	45	80		
7	55	85		
8	66	92		
9	62	88		
10	65	85		
11	54	80		
รวม	618	896		
$\bar{X}$	56.18	81.45		
S.D.	6.78	5.54		
ร้อยละ	56.18	81.45		

จากตาราง 15 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความ ก่อนและ
หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ t-test ชนิด Dependent Samples

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
49	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย							1.00	

ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง 1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถการอ่านจับใจความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ทดลองใช้

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความ ยาก (p)	อำนาจ จำแนก (r)	ผลการ คัดเลือก	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความ ยาก (p)	อำนาจ จำแนก (r)	ผลการ คัดเลือก
1	0.63	0.58	คัดเลือก	26	0.75	0.00	ตัดทิ้ง
2	0.75	0.17	ตัดทิ้ง	27	0.88	0.25	ตัดทิ้ง
3	0.83	0.00	ตัดทิ้ง	28	0.63	0.42	คัดเลือก
4	0.67	0.67	คัดเลือก	29	0.54	0.42	คัดเลือก
5	0.67	0.33	คัดเลือก	30	0.75	0.17	ตัดทิ้ง
6	0.91	0.17	ตัดทิ้ง	31	0.67	0.67	คัดเลือก
7	0.71	0.58	คัดเลือก	32	0.67	0.33	คัดเลือก
8	0.95	0.08	ตัดทิ้ง	33	0.46	0.50	คัดเลือก
9	0.88	0.08	ตัดทิ้ง	34	0.50	0.17	ตัดทิ้ง
10	0.71	0.42	คัดเลือก	35	0.71	0.42	คัดเลือก
11	0.71	0.25	คัดเลือก	36	0.71	0.58	คัดเลือก
12	0.83	0.17	ตัดทิ้ง	37	0.67	0.33	คัดเลือก
13	0.63	0.42	คัดเลือก	38	0.71	0.42	คัดเลือก
14	0.67	0.67	คัดเลือก	39	0.75	0.50	คัดเลือก
15	0.58	0.33	คัดเลือก	40	0.63	0.58	คัดเลือก
16	0.91	0.17	ตัดทิ้ง	41	0.71	0.58	คัดเลือก
17	0.88	0.25	ตัดทิ้ง	42	0.88	0.08	ตัดทิ้ง
18	0.83	0.17	ตัดทิ้ง	43	0.67	0.33	คัดเลือก
19	0.71	0.58	คัดเลือก	44	0.95	0.08	ตัดทิ้ง
20	0.63	0.42	คัดเลือก	45	0.75	0.33	คัดเลือก
21	0.75	0.50	คัดเลือก	46	0.79	0.42	คัดเลือก
22	0.58	0.17	ตัดทิ้ง	47	0.67	0.00	ตัดทิ้ง
23	0.67	0.33	คัดเลือก	48	0.75	0.50	คัดเลือก
24	0.83	0.17	ตัดทิ้ง	49	0.75	0.33	คัดเลือก
25	0.95	0.08	ตัดทิ้ง	50	0.75	0.17	ตัดทิ้ง

จากตาราง 17 แสดงข้อคำถาม ข้อที่ 1-50 เป็นคำถามที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ
มีค่าความยากตั้งแต่ 0.46-0.79 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25-0.67 และข้อคำถาม
ที่ถูกตัดทิ้ง 20 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.50-0.95 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.00-0.25

ตาราง 18 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คัดเลือกไว้

ข้อที่	U	L	P	R	ข้อที่	U	L	P	R
1	11	4	0.63	0.58	16	12	4	0.67	0.67
2	12	4	0.67	0.67	17	10	6	0.67	0.33
3	10	6	0.67	0.33	18	11	5	0.46	0.50
4	12	5	0.71	0.58	19	11	6	0.71	0.42
5	11	6	0.71	0.42	20	12	5	0.71	0.58
6	10	7	0.71	0.25	21	10	6	0.67	0.33
7	10	5	0.63	0.42	22	11	6	0.71	0.42
8	12	4	0.67	0.67	23	12	6	0.75	0.50
9	9	5	0.58	0.33	24	11	4	0.63	0.58
10	12	5	0.71	0.58	25	12	5	0.71	0.58
11	10	5	0.63	0.42	26	10	6	0.67	0.33
12	12	6	0.75	0.50	27	11	7	0.75	0.33
13	10	6	0.67	0.33	28	12	7	0.79	0.42
14	10	5	0.63	0.42	29	12	6	0.75	0.50
15	9	4	0.54	0.42	30	11	7	0.75	0.33

จากตาราง 18 แสดงข้อคำถาม ข้อที่ 1-30 เป็นคำถามที่ใช้ได้ มีค่าความยาก
ตั้งแต่ 0.46-0.79 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25-0.67 และผลการตรวจสอบ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความทั้งฉบับ โดยใช้สูตร
KR20 แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น 0.87

ตาราง 19 ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด (IOC) ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
9	+1	-1	+1	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8-1.00

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทดลองใช้

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความ ยาก (P)	อำนาจ จำแนก (D)	ผลการ คัดเลือก	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความ ยาก (P)	อำนาจ จำแนก (D)	ผลการ คัดเลือก
1	0.53	0.83	คัดเลือก	6	0.50	0.17	ตัดทิ้ง
2	0.56	0.11	ตัดทิ้ง	7	0.60	0.71	คัดเลือก
3	0.62	0.10	ตัดทิ้ง	8	0.42	0.17	ตัดทิ้ง
4	0.65	0.59	คัดเลือก	9	0.67	0.67	คัดเลือก
5	0.63	0.58	คัดเลือก	10	0.67	0.17	ตัดทิ้ง

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คัดเลือกไว้

ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยาก (P)	อำนาจจำแนก (D)	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าความยาก (P)	อำนาจจำแนก (D)
1	0.53	0.83	4	0.60	0.71
2	0.65	0.59	5	0.67	0.67
3	0.63	0.58			

จากตาราง 21 แสดงข้อคำถาม ข้อที่ 1-5 เป็นคำถามที่ใช้ได้ มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.53-0.67 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.58-0.83 และผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Cronbach (coefficient alpha) พบว่า แบบทดสอบมีความเชื่อมั่น 0.85

ตาราง 22 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจ
 ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับ
 แผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1. เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่าย	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับ ชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. เนื้อหาที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและความรู้ ของนักเรียน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้น ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้เกิด ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6. ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้ นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7. มีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ ขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8. ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดง ความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10. ครูมีความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจ	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
11. ช่วยให้นักเรียนจับใจความและเขียนสรุป ความในเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12. สื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13. สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
14. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทำให้รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและรวมกันแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
16. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยเข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17. มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
18. การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
19. การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนเหมาะสมยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
20. พึงพอใจกับการวัดและประเมินผลแต่ละครั้ง เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
รวม							0.87	

ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8-1.00

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนน

ของข้อคำถามรายข้อ (Item-total correlation) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผัง
ความคิดเพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	X	Y	อำนาจ จำแนก	ผลการ คัดเลือก	ข้อที่	X	Y	อำนาจ จำแนก	ผลการ คัดเลือก
1	103	9,210	0.39	คัดเลือก	11	112	10,002	0.38	คัดเลือก
2	114	10,164	0.29	คัดเลือก	12	103	9,260	0.71	คัดเลือก
3	103	9,245	0.65	คัดเลือก	13	103	9,228	0.57	คัดเลือก
4	105	9,421	0.62	คัดเลือก	14	106	9,523	0.77	คัดเลือก
5	111	9,930	0.59	คัดเลือก	15	105	9,407	0.56	คัดเลือก
6	112	9,980	0.21	คัดเลือก	16	109	9,767	0.72	คัดเลือก
7	106	9,489	0.55	คัดเลือก	17	103	9,262	0.68	คัดเลือก
8	110	9,810	0.25	คัดเลือก	18	104	9,341	0.75	คัดเลือก
9	103	9,245	0.65	คัดเลือก	19	106	9,506	0.55	คัดเลือก
10	110	9,815	0.33	คัดเลือก	20	106	9,505	0.63	คัดเลือก

จากตาราง 23 แสดงข้อคำถาม ข้อที่ 1-20 เป็นคำถามที่ใช้ได้ มีค่าอำนาจจำแนก
ตั้งแต่ 0.21-0.77 และผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด
เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach)
พบว่า มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 24 คะแนนระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียน
สรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนตามแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ (แผนการจัดการจัดการเรียนรู้)							รวม (210)
	1 (30)	2 (30)	3 (30)	4 (30)	5 (30)	6 (30)	7 (30)	
1	25	24	24	23	23	22	25	166
2	24	23	25	23	20	22	23	160
3	24	24	25	24	23	21	23	164
4	25	22	22	23	24	20	25	161
5	24	23	24	25	22	23	24	165
6	25	23	22	22	20	20	25	157
7	26	24	24	23	24	22	23	166
8	24	23	26	26	24	23	24	170
9	27	24	24	23	24	22	25	169
10	26	25	25	22	23	24	23	168
11	24	22	25	24	23	20	21	159
รวม	274	257	266	258	250	239	261	1,805
$\bar{X}$	25.91	23.36	24.18	23.45	22.73	21.73	23.73	164.09
S.D.	1.04	0.92	1.25	1.21	1.49	1.35	1.27	4.30
ร้อยละ	83.03	77.87	80.60	78.17	75.77	72.43	79.10	78.14

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความและการเขียน
สรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีค่า $\bar{X}$ =
164.09, S.D. = 4.30 และค่าร้อยละ เท่ากับ 78.14

ตาราง 25 คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน
และหลังเรียน

คนที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ		
	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	30	17	23
2	30	19	22
3	30	20	24
4	30	18	22
5	30	17	21
6	30	19	22
7	30	20	23
8	30	23	26
9	30	24	27
10	30	20	25
11	30	18	24
รวม		215	259
$\bar{X}$		19.55	23.55
S.D.		2.25	1.86
ร้อยละ		65.17	78.50

จากตาราง 25 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า
โดยภาพรวมนักเรียนมีค่า $\bar{X} = 23.55$, S.D. = 1.86 และค่าร้อยละ เท่ากับ 78.50

ตาราง 26 คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความก่อนเรียน
และหลังเรียน

คนที่	คะแนนความสามารถในการเขียนสรุปความ		
	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	100	58	82
2	100	56	76
3	100	58	75
4	100	53	78
5	100	46	75
6	100	45	80
7	100	55	85
8	100	66	92
9	100	62	88
10	100	65	85
11	100	54	80
รวม		618	896
$\bar{X}$		56.18	81.45
S.D.		6.78	5.54
ร้อยละ		56.18	81.45

จากตาราง 26 คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ
ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีค่า $\bar{X} = 81.45$, S.D. = 5.54
และค่าร้อยละ เท่ากับ 81.45

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล นางสาววิภาวรรณ รันชิตโคตร
- วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 22 มกราคม 2538
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 65 หมู่ 12 ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์
จังหวัดสกลนคร
- ตำแหน่งปัจจุบัน ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง ตำบลบ้านแป้น
อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร 47230
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2552 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไพศาลวิทยา อำเภอกุสุมาลย์
จังหวัดสกลนคร
 - พ.ศ. 2556 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพนแพง เขียวรวนนท์อุทิศ 5
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
 - พ.ศ. 2561 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 - พ.ศ. 2568 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ประวัติการทำงาน
- พ.ศ. 2561 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง ตำบลบ้านแป้น
อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร
 - พ.ศ. 2563 ครู โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง ตำบลบ้านแป้น
อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร
 - พ.ศ. 2567 ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนบ้านแป้นสามัคคีราษฎร์บำรุง
ตำบลบ้านแป้น อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร